

KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS GAZDASÁGI PROGRAMJA (2013-2014)

Készítette: Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

Kecskemét
2012

TARTALOM

1. BEVEZETÉS.....	1
1.1. Előzmények.....	1
1.2. A Gazdasági Program jelentősége, vállalásai	2
2. A HELYI GAZDASÁGFEJLESZTÉST MEGHATÁROZÓ KÜLSŐ KÖRÜLMÉNYEK	3
2.1. Az elmúlt évek nemzetközi gazdasági folyamatai	3
2.2. Az elmúlt évek hazai gazdasági folyamatai	4
2.3. Az Európai Unió gazdaságpolitikájának várható irányai	5
2.4. A gazdaságfejlesztés jövőbeli irányait meghatározó hazai dokumentumok.....	9
2.4.1. Az Európa 2020 stratégiához illeszkedő Nemzeti Intézkedési Terv	9
2.4.2. Az Új Széchenyi Terv illeszkedése a Nemzeti Intézkedési Tervhez	12
3. A GAZDASÁGI PROGRAM ALAPJAI, SAJÁTOSságAI	15
3.1. A gazdasági program alapvető mondanivalója, fejlesztési alapelvek.....	15
3.2. A Kecskemét pénzügyi gazdálkodásának irányelvei, adópolitikája	16
3.3. Az önkormányzat bevételeinek és felhalmozásainak várható alakulása	17
3.4. A gazdasági program finanszírozásának tervezett forrásai.....	18
3.5. Lehetséges gazdaságösztönző eszközök	19
3.6. A gazdasági program helye a szabályozásban, illeszkedés a régiós, kistérségi és városi fejlesztési-tervezési dokumentumokhoz	22
4. AZ ELMÚLT ÉVEK GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI FOLYAMATAI	26
4.1. Társadalmi jellemzők	26
4.1.1. A népesség számának alakulása	26
4.1.2. A népesség kormegoszlása	29
4.1.3. A munkanélküliség jellemző adatai	30
4.2. A város jóléti ellátó-hálózata, a közszolgáltatások jellemzői	31
4.2.1. A közoktatás, szakképzés helyzete	31
4.2.2. A város felsőoktatási helyzete, sajátosságai és jellemzői	34
4.2.3. Az egészségügyi ágazat helyzete.....	36
4.2.4. A szociális ellátórendszer jellemzői	37
4.2.5. A kulturális kínálat jellemzői és mutatói	40
4.2.6. Közösségi tájékoztatás, média és infokommunikáció	41

4.3. Műszaki és infrastrukturális jellemzők	43
4.3.1. A közműhálózat állapota és jellemzői	43
4.3.2. Kecskemét úthálózatának jellemzői	45
4.3.3. Energiaellátás.....	46
4.3.4. Hulladékgyűjtés, szennyvízkezelés	47
4.3.5. A lakásállomány jellemzői, a lakásépítések számának alakulása.....	50
4.4. Gazdasági jellemzők	53
4.4.1. A vállalkozások számának alakulása.....	53
4.4.2. A vállalkozások ágazati jellemzői	56
4.4.3. Kecskemét közlekedéshálójának helyzete, logisztikai potenciálja.....	62
4.5. Az elmúlt évek városi fejlesztései és beruházásai	66
4.5.1. Kecskemét uniós pályázati aktivitása	66
4.5.2. Állami és önkormányzati forrásból megvalósult beruházások.....	69
5. SZAKTERÜLETI FOLYAMATOK ÉS PROGRAMOK	72
5.1. Városfejlesztés, városrehabilitáció.....	72
5.2. Városüzemeltetés	74
5.3. Vagyongazdálkodás	76
5.4. Gazdaság és iparfejlesztés.....	80
5.5. Oktatás, szakképzés, humán erőforrás-fejlesztés	83
5.6. Közút- és Közlekedésfejlesztés.....	86
5.7. Egészségügy, szociális ellátás	90
5.8. Lakásgazdálkodás	93
5.9. Túrizmus, idegenforgalom	95
5.10. Környezetvédelem, energetika	97
5.11. Agrár- és Vidékfejlesztés, kistérségi programok	102
6. A GAZDASÁGI PROGRAM STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉSEI 2013-2014	107
6.1. A gazdasági program céljai és prioritásai	107
6.2. A tervezett beavatkozási programok.....	108
6.3. A gazdaságfejlesztést átható horizontális tervezési szempontok	109
7. TERVEZETT GAZDASÁGFEJLESZTÉSI PROGRAMOK, KIEMELT PROJEKTEK.....	112
7.1. A városfejlesztés-városrehabilitáció kiemelt projektjei	112
7.1.1. A Rákóczi út-Vasútkert revitalizációja.....	112
7.1.2. Mezeiváros és Ürgés integrált szociális jellegű városrehabilitációja	113

7.1.3. Kecskemét Homokbánya fejlesztési terület hasznosítása.....	114
7.1.4. A Rudolf-laktanya területének hasznosítása.....	115
7.2. A turisztika területén megfogalmazott kiemelt projektek.....	117
7.2.1. Hírös Városi Turisztikai Központ létrehozása.....	117
7.2.2. Minőségi szálláshely-kapacitás bővítés.....	118
7.3. A Közútfejlesztés és Közlekedés kiemelt projektjei.....	118
7.3.1. Kecskemét Város térségi elérhetőségének javítása	118
7.3.2. A kecskeméti északi elkerülő út építése	121
7.3.3. Kecskemét Város Intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztések	121
7.3.4. Kecskemét Megyei Jogú Város elővárosi közlekedési rendszereinek fejlesztése	123
7.3.5. Kerékpárutak építése	124
7.4. Környezetvédelmi, energetikai projektek	126
7.4.1. Dél-alföldi ivóvíz minőségjavító program	126
7.4.2. Városi hulladékgazdálkodási program	127
7.4.3. Kecskeméti hőtermelés optimalizálása.....	129
7.4.4. Geotermális Hőtermelő Projekt.....	130
7.5. A Járműipari Intézet kialakítása.....	131
7.6. A Kecskeméti Gyógyintézeti Központ létrehozása	131
7.7. Belvárosi Galéria multifunkcionális közösségi központ létrehozása.....	133

1. BEVEZETÉS

1.1. Előzmények

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 2011 őszén bízta meg a Kecskeméti Városfejlesztő Kft-t, hogy készítse el **Kecskemét Megyei Jogú Város 2013-2014 közötti időszakra szóló Gazdasági Programját**. A stratégiai dokumentum összeállítása során a városfejlesztő társaságnak figyelembe kellett vennie a **helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 91 § (6)** bekezdésében szereplő tartalmi elemek (pl. fejlesztési elképzelések, településfejlesztési politika, adó politika, befektetés-támogatási politika, városüzemeltetési politika) programba történő beépítését és kifejtését.

Az első lépésben a városfejlesztő társaság készített egy **vitairatot**, melyben körvonalazta, majd ezt követően véleményeztette a város döntéshozóival (polgármester, alpolgármesterek, bizottsági tagok) és szakembereivel a gazdasági program alapelveit, céljait és tervezett fejlesztési irányait. A szakmai egyeztetéseket követően az önkormányzat meghatározta a város gazdasági programjának átfogó, valamint az egyes gazdasági ágazatokat érintő stratégiai céljait, illetve megfogalmazta a legfontosabb fejlesztési irányait, programjait.

A szakmai egyeztetések, s a vitairat tapasztalatainak feldolgozását követően kezdődött el a Gazdasági Program fejezeteinek összeállítása, majd a Gazdasági Program tartalmi elemeit meghatározó jogszabályi és fejlesztéspolitikai környezet elemző áttekintése. Megtörtént továbbá a helyi gazdaságfejlesztés lehetőségeit befolyásoló külső körülmények (nemzetközi és hazai gazdasági folyamatok, az Európai Unió gazdaságpolitikájának körvonalazódó irányai, a hazai gazdaságfejlesztést meghatározó dokumentumok) kiértékelése, továbbá a lehetséges kecskeméti gazdaságfejlesztési program alapjainak és kereteinek meghatározása. A külső tényezők azonosítását követően elindult az elemző munka, amely az elmúlt évek jellemző folyamatait (gazdasági, társadalmi, infrastrukturális, környezeti), – s az időközben elindult fejlesztések által kirajzolt – lehetséges fejlődési irányokat igyekezett feltárni.

Az elemző munka következő fázisában az elmúlt években lezajlott szakterületi folyamatokat igyekeztünk bemutatni, s azonosítottuk a 2014 végéig terjedő időszak feladatait, illetve még az ezen az időszakon is túlmutató fejlesztési célokat. A nemzetközi és hazai gazdasági folyamatok figyelembevételével, a város belső adottságaira építve, valamint a tervezett programokat és a város törekvéseit alapul véve, az önkormányzat döntéshozóival egyeztetett módon határoztuk meg a **stratégiai irányokat, célokat és prioritásokat**, melyeket – a közgyűlési döntés előtt – **széleskörű szakmai és lakossági vitára bocsátottunk**. A különböző szakértői

fórumok (munkacsoporti megbeszélések) megállapításai – s az önkormányzat által is vállalható elképzelések – beépítésre kerültek a stratégiai dokumentumba, melyek Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának gazdaságfejlesztési törekvéseit fogják képviselni a 2014 év végéig terjedő időszakban.

1.2. A Gazdasági Program jelentősége, vállalásai

A település- és gazdaságfejlesztés stratégiai döntései a képviselőtestület át nem ruházható hatáskörébe tartoznak. Így a rendeletalkotás, a költségvetés elkészítése, a helyi adó megállapítása, hitelfelvétel, a társulásokhoz való csatlakozás, vagy például a településfejlesztési koncepció elkészítése, a településrendezési terv jóváhagyása, illetve a Gazdasági Program megalkotása az önkormányzatok legfontosabb feladatait képezik.

A túlsúlyosan intézményfenntartó, s finanszírozási rendszerét illetően a központi költségvetéstől függő magyar önkormányzati rendszerben a települések fejlődését, versenyképességét alapjaiban határozza meg gazdasági szerkezetük, vállalkozási aktivitásuk és az a keretrendszer, mely a gazdaságfejlesztés eszköz és intézményrendszerét, forrásait, illetve a fejlesztés legfőbb irányait meghatározzák. Érthető tehát, hogy a településfejlesztési koncepció, a településrendezési terv és az integrált településfejlesztési stratégia mellett, **a települések gazdasági lehetőségeit és fejlődését leginkább befolyásoló fejlesztési dokumentum, a gazdasági programjuk.**

Kecskemét Gazdasági Programjának elkészítése során, figyelembe vettük **a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény** – a gazdasági program tartalmáról és hatályáról szóló – vonatkozó szakaszait (91 § (6) és (7) bekezdés). Továbbá felhasználtuk az MTA RKK Alföldi Tudományos Intézetében készített „Kecskemét gazdasági programjának megújítása” című kutatás-fejlesztési jelentés ajánlásait.

A jelenlegi gazdasági helyzetben, az átalakuló közigazgatási, önkormányzati, szabályozási és fejlesztéspolitikai környezetben, a város egy olyan Gazdasági Programot kívánt megfogalmazni, mely figyelembe veszi a Mercedes-Benz beruházás következtében megjelenő új igényeket és kihívásokat, a 2011-2013-as uniós akciótervi időszak prioritásait és – a különböző fejlesztéseket lehetővé tevő – pályázati felhívásait, valamint Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának pénzügyi lehetőségeit.

Az elkészült **Gazdasági Program (2013-2014)** vállalásait tekintve – az említett gazdasági válság hatásai, az átalakuló önkormányzati feladatok és bevételek, valamint a fejlesztésekre rendelkezésre álló források korlátossága következtében – **olyan célokat, feladatokat és**

programokat fogalmazott meg, melyek reálisan teljesíthetők, vagy elindíthatók a 2014-es új önkormányzati képviselőtestület felállásáig, illetve a 2014-es év végéig. A programok egy része folyamatban lévő beruházás, egy másik meghatározó része pedig már elnyert pályázat keretében valósulhat meg, míg a többi tervezett program „pályázatérett”, vagy szakmai előkészítés alatt áll, széles társadalmi és befektetői támogatás/támogatottság mellett.

2. A HELYI GAZDASÁGFEJLESZTÉST MEGHATÁROZÓ KÜLSŐ KÖRÜLMÉNYEK

Kecskemét Megyei Jogú Város Gazdasági Programjának elkészítése során érdemes figyelembe venni azokat a nemzetközi és hazai gazdasági folyamatokat, gazdaságpolitikai, illetve -fejlesztési elképzeléseket, dokumentumokat, melyek hozzásegíthetnek a külső gazdasági környezet jobb megértéséhez. A piaci folyamatok megfelelő értelmezése, az új kihívásokra adott megfelelő válaszok, az időben történő felkészülés befolyásolhatja a város gazdasági lehetőségeit, fejlesztési irányait, illetve a beavatkozások különböző időtávú kockázatait. A külső körülmények vizsgálata segíthet abban is, hogy a város felkészülhessen a rá váró gazdasági-társadalmi és környezeti kihívásokra (pl. előregedés, munkanélküliség, egészséges környezeti feltételek biztosítása, energia- és nyersanyaghiány, klimatikus változások), s időben meg tudja fogalmazni – az adottságainak, felkészültségének, kulturális beállítottságának és hagyományainak leginkább megfelelő – saját válaszait a további kiegyensúlyozott fejlődése érdekében.

2.1. Az elmúlt évek nemzetközi gazdasági folyamatai

Az Amerikai Egyesült Államokból 2008-ban kiinduló, és Európát igen érzékenyen érintő pénzügyi és gazdasági válságnak napjainkig ható következményei vannak. **A konjunkturális lehetőségek napjainkban lényegesen elmaradnak válság előtti időszakhoz képest**, a munkanélküliség szintje – a meghatározó gazdasággal bíró térségekben – szinte mindenhol növekedett. A foglalkoztatottság bővítésének lehetőségei, a tartós gazdasági növekedési kilátások továbbra is nagyon bizonytalanok. Meghatározó nemzetközi szervezetek, neves közgazdászok, s több elemző intézet egybehangzó véleménye szerint, az európai gazdasági válság még nem ért véget, s valószínűleg a világ fejlettebb felében korábban folytatott – talán túlságosan is liberalizált – gazdaságpolitika felülvizsgálatra szorul.

Az elemzők felhívják a figyelmet arra, hogy a kilábalás nem lesz annyira markáns, mint ahogyan azt korábban remélni lehetett, ezért az elkövetkező években, az Európai Unióban csak lassú gazdasági növekedésre lehet számítani. Az elkövetkező évektől elkerülhetetlen lesz a

költségvetési restrikción a fejlett országok többségében, ez fékezheti a gazdasági növekedést. A nemzetközi pénzügyi rendszerben lévő bizonytalanság és bizalmatlanság rendkívül nagy, így a rendszer stabilizálására, a további válságok elkerülésére irányuló intézkedések csak lassan, de talán már körvonalazódnak.

Az Európai Unió világgazdasági szerepe és versenyképessége az elmúlt évtizedekben erodálódott, világgazdasági függése ugyanakkor folyamatosan növekedett más fejlett térségektől (USA, Japán, Kína, Dél-Kelet Ázsia). Az Európai Unió egyik legnagyobb versenyhátránya, hogy az integrációs törekvések előrehaladása ellenére csak részben képez egységes gazdaságot, a fejlettségbeli, regionális, strukturális, termelékenységi, vásárlóerőben mutatkozó különbségek sokkal nagyobbak az EU országai között, mint például az USA-ban, Kínában vagy Japánban. Az EU számára az elkövetkező években a gazdaság széttöredezettsége (fegmentáltsága) képezheti a legnagyobb versenyhátrányt a világ nagy és egységes gazdaságaival szemben. Ugyanakkor megállapítható, hogy az uniós „egységes” belső piac létrejötte nagyobb vállalatok kialakulásához vezetett, s ez a jövőben javíthat majd Európa pozícióin, ehhez azonban az integráció mélyítésére, új termelővállalatok létrehozására és széleskörű munkahelyteremtő intézkedésekre van szükség.

2.2. Az elmúlt évek hazai gazdasági folyamatai

A hazai gazdaság jellemző folyamataira is rányomta bélyegét a globális pénzügyi válsággal összefüggő világgazdasági recesszió, amely a legkedvezőtlenebb hatást a munkanélküliségre gyakorolta, s növelte 2008 és 2011 között a munkaerőpiaci feszültségeket. A válság azonban nem minden gazdasági társaságot és ágazatot érintett egyformán. A jelzett időszakban például a gépgyártás és járműipar területén megkezdődött hazánkban az exportra termelő vállalkozások kapacitásainak bővítése (ez elsősorban a nagyobb tőkeerejű társaságokra volt jellemző), jól teljesített az agrárium egy része is (ugyanaz 2012-re már nem mondható el), ugyanakkor visszaestek a hazai beruházások és az új megrendelések, amely az ágazatok közül legérzékenyebben az építőipart érintette. A lakásépítések száma jelentősen csökkent, és megtorpantak infrastrukturális fejlesztések is. E két utóbbi körülmény eredményezte azt, hogy az építőipar recessziója – a többi ágazattól eltérően – mélyebb, s hosszabb kihatású.

Az elmúlt években csökkent a háztartások fogyasztása, mely annak ellenére következett be, hogy a személyi jövedelemadó-rendszer átalakításának köszönhetően a reálbérek – a legtöbb társadalmi csoport esetében – emelkedtek. A belső fogyasztás csökkenése vélhetően a devizában felvett hitelek törlesztő részletének jelentős növekedésével magyarázható. A belső piac zsugorodása érzékenyen érintette a hazai munkaerőpiacot, elsősorban a kis- és mikrovállalkozások

piacvesztése okozott gondot, amely tükröződött a munkanélküliségi adatokban. Ugyanakkor a foglalkoztatási programoknak, valamint az exportképes ágazatoknak és vállalkozások új munkaerő felvételének köszönhetően a 2012-es évben megfordult a trend, s növekvő foglalkoztatásról lehet beszámolni (a munkanélküliség kismértékű növekedése mellett).

A gazdaság nehézségei ellenére az elmúlt években a belső egyensúlyt jellemző államháztartás hiányát sikerült stabilizálni és a kedvezőtlen folyamatokat megállítani. A 2008 és 2010 között tapasztalt (3,4-4,2%) növekvő hiány, a konvergencia-programban megfogalmazott döntések és beavatkozások következtében elkezdett csökkenni, így az államháztartás – egyszeri tételek és a helyi önkormányzatok nélküli – 2011. évi eredményszemléletű pénzforgalmi hiánya a GDP 3%-a alá került, amely várhatóan 2012-ben sem haladja meg ezt az értéket. A szigorú költségvetési politika, az export növekedése és a külkereskedelmi egyensúly elmúlt években tapasztalható kedvező alakulása, megteremtheti az alapját az elkövetkező időszakban egy lassú, kismértékű, de remélhetően állandó gazdasági növekedésnek.

2.3. Az Európai Unió gazdaságpolitikájának várható irányai

A gazdasági válság ráirányította a figyelmet az európai gazdaság strukturális problémáinak átgondolására, s a hosszútávú kihívások – az erőforrásokra nehezedő nyomás, növekvő energiaárak, öregedés, környezetszennyezés, munkanélküliség, klímaváltozás – kezelésének szükségességére. **Az Európai Unió felismerte az előtte álló kihívásokat, s az eddigi gazdasági és szociális vívmányainak megőrzése érdekében, új stratégiai programot fogalmazott meg.**

Az **Európa 2020 stratégia** a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Ez a stratégiai dokumentum fő céljaiban a korábbi Lisszaboni Stratégia utódjának tekinthető, de eszközrendszerében, fókuszáltabb célkitűzéseiben, valamint végrehajtási és ellenőrzési rendszerében túllép annak korlátain.

Az **Európa 2020 stratégia legfőbb célja** egy intelligens, fenntartható és inkluzív gazdaság létrehozása az Európai Unióban, amelyben magas a foglalkoztatottság és a termelékenység, és erős a társadalmi kohézió, mely alapját képezheti a 21. század európai szociális piacgazdaságának.

Az Európa 2020 stratégia **három**, egymást kölcsönösen megerősítő **prioritást** tart szem előtt:

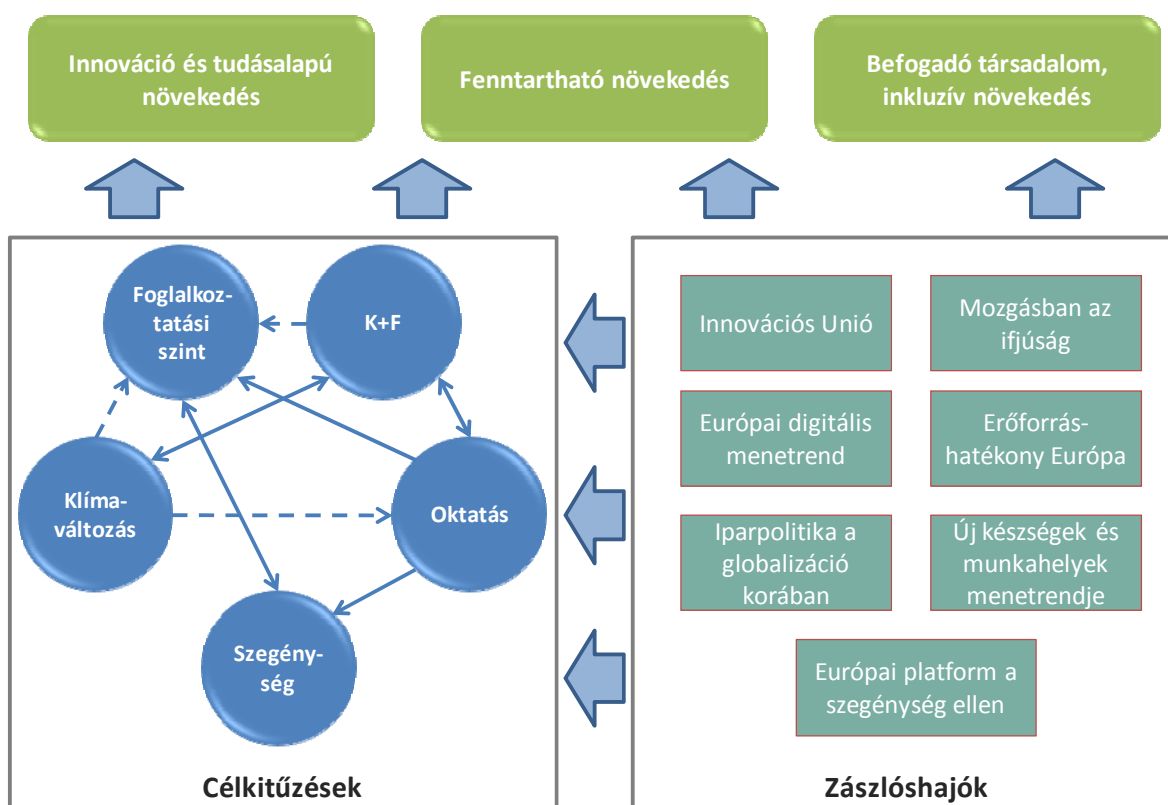
- **Intelligens növekedés:** tudáson és innováción alapuló gazdaság kialakítása.
- **Fenntartható növekedés:** erőforrás-hatékonyabb, környezetbarátabb és versenyképesebb gazdaság.
- **Inkluzív növekedés:** magas foglalkoztatás, valamint szociális és területi kohézió jellemezte gazdaság kialakításának ösztönzése.

Az Európai Unió előtt álló legnagyobb kihívásokat figyelembe véve a Bizottság meghatározta azokat a kiemelt uniós célokat, melyeket a következő uniós költségvetési ciklus végéig (2020) szeretne elérni. Ezek az **uniós kiemelt célok** a következőkben foglalhatók össze:

- A 20–64 évesek legalább 75 %-ának munkahellyel kell rendelkeznie.
- Az EU GDP-jének 3 %-át a K+F-re kell fordítani.
- Teljesíteni kell a „20/20/20” éghajlat-változási/energiaügyi célkitűzéseket (ideértve a kibocsátás 30 %-kal történő csökkentését).
- Az iskolából kimaradók arányát 10% alá kell csökkenteni, és el kell érni, hogy az ifjabb generáció 40%-a rendelkezzen felsőoktatási oklevéllel.
- 20 millióval csökkenteni kell a szegénység kockázatának kitett lakosok számát.

A célkitűzések jól jellemzik az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés három prioritását, de nem kizárólagos jellegűek: nemzeti, uniós és nemzetközi szinten egyaránt fellépések széles körével kell alátámasztani azokat. **A Bizottság minden prioritási témakörben kiemelt kezdeményezéseket (összesen hetet) javasol a gazdasági fejlődés és a társadalmi előrehaladás ösztönzésére** (1. ábra):

1. ábra: Az Európa 2020 stratégia célrendszere

Forrás: Európa 2020 Nemzeti Intézkedési Terv társadalmi egyeztetési anyag

- Az **„Innovatív Unió”** kezdeményezés a keretfeltételek, illetve a kutatásra és innovációra fordított finanszírozás javítására szolgál annak érdekében, hogy az innovatív ötletekből a növekedést és a foglalkoztatást segítő termékek és szolgáltatások jöjjenek létre.
- A **„Mozgásban az ifjúság”** az oktatási rendszerek teljesítményének növelését és a fiatalok munkaerőpiacra történő belépésének megkönnyítését szolgálja.
- Az **„Európai digitális menetrend”** a nagy sebességű internet bővítésének felgyorsítását és az egységes digitális piac előnyeinek háztartások és vállalkozások általi kiaknázását tartja szem előtt.
- Az **„Erőforrás-hatékony Európa”** a gazdasági növekedés és az erőforrások felhasználásának szétválasztását, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé való elmozdulás elősegítését, a megújuló energiaforrások növekvő mértékű alkalmazását, a szállítási ágazat modernizálását és az energiahatékonyság ösztönzését szolgálja.
- Az **„Iparpolitika a globalizáció korában”** a vállalkozások (különösen a kkv-k) üzleti környezetének javítását és a világszinten versenyképes, erős és fenntartható ipari bázis kifejlesztésének támogatását célozza.
- Az **„Új készségek és munkahelyek menetrendje”** a munkaerőpiacok modernizálását célozza, és arra törekszik, hogy lehetővé tegye az emberek számára készségeik egész életen át történő fejlesztését, hogy ezáltal növekedjen a munkaerőpiacon való részvétel, és – többek között a munkavállalók mobilitása révén – közeledjen egymáshoz a munkaerőpiaci kínálat és kereslet.
- A **„Szegénység elleni európai platform”** célja olyan szociális és területi kohézió biztosítása, ahol a növekedés és a munkahelyteremtés előnyeit széles körben megosztják, a szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők pedig méltóságban, a társadalom aktív tagjaiként élhetnek.

Ez a hét kiemelt kezdeményezés az EU-ra és a tagállamokra nézve egyaránt kötelező lesz. Az uniós eszközöket – egységes piac, pénzügyi és külpolitikai eszközök – a stratégia gazdája (az Európai Tanács) teljes mértékben mobilizálni kívánja a problémák kezelése és az Európa 2020 céljainak elérése érdekében. Az Európai Unió felhívja továbbá a figyelmet, hogy az Európát érintő számos – gazdasági, környezeti és társadalmi – kihívás miatt integrált és földrajzilag megalapozott megközelítésre van szükség a problémák hatékony kezeléséhez, s ehhez új eszközöket is kínál (**Integrált Területi Befektetés [ITI], Közösség által Irányított Helyi Fejlesztés [CLLD]**).

Az integrált és földrajzi megközelítés több vetületből áll, és figyelembe veszi a helyi sajátosságokat, eredményeket. Ez gyakran a hagyományos adminisztratív határok átlépését jelenti, és nagyobb hajlandóságot igényel a kormányzat különböző szintjeitől a közös célok elérését elősegítő együttműködésre és koordinációra. Mindez összhangban áll a Lisszaboni Szerződés által bevezetett területi kohéziós új célkitűzéssel, amely elismeri, hogy az európai szintű gazdasági és társadalmi kohézióhoz nagyobb hangsúlyt kell fektetni az EU politikáinak területi hatására.

Az ITI a területi stratégiák integrált módon történő megvalósítását lehetővé tevő eszköz.

Az ITI nem az operatív programokhoz tartozó művelet vagy alprioritás. Az ITI lehetővé teszi a tagállamok számára az operatív programok átfogó megvalósítását, valamint az egy vagy több operatív program prioritási tengelyeiből származó támogatások igénybe vételét, biztosítva ezzel egy adott területhez kapcsolódó integrált stratégia megvalósítását. Így az ITI megléte egyrészt rugalmasságot biztosít a tagállamoknak az operatív programok kialakítása során, másrészt az egyszerűsített finanszírozás által lehetővé teszi az integrált intézkedések hatékony megvalósítását. Fontos hangsúlyozni, hogy az ITI-k csak abban az esetben használhatók hatékonyan, ha az adott földrajzi terület integrált, több ágazatra kiterjedő területi stratégiával rendelkezik.

A CLLD olyan konkrét eszköz, amely a régiók alatti szinten használható, és helyi szinten egészíti ki az egyéb fejlesztési támogatásokat. A CLLD képes mozgósítani és bevonni a helyi közösségeket, szervezeteket, hogy azok hozzájáruljanak az Európa 2020 stratégiában kitűzött intelligens, fenntartható és inkluzív fejlődéshez, a területi kohézió támogatásához és a konkrét szakpolitikai célkitűzések teljesüléséhez. Az eszköz felhasználásával az alábbi célok elérését kívánják elérni:

- a helyi közösségeket ösztönzik **az integrált, alulról építkező megközelítések kidolgozására** olyan körülmények esetén, amikor strukturális váltást igénylő területi és helyi kihívásokra kell reagálni;
- **fejlesztik a közösségi kapacitásokat és ösztönzik az innovációt** (beleértve a társadalmi innovációt is), a vállalkozói tevékenységet és a változásra való képességet, ehhez eszközként a közösségek és területek kihasználatlan lehetőségeinek fejlesztését és felfedezését célozza meg;
- **elősegítik a közösségi irányítást** a közösségen belüli részvétel növelésével, a sajátnak érezhetőséggel (ezek a tényezők az EU szakpolitikáinak eredményességét is fokozhatják);
- **segítik a többszintű kormányzást** a helyi közösségek számára olyan struktúrát biztosítva, amelyen keresztül minden területen teljes mértékben részt vehetnek az EU-célkitűzések megvalósításának alakításában.

2.4. A gazdaságfejlesztés jövőbeli irányait meghatározó hazai dokumentumok

2.4.1. Az Európa 2020 stratégiához illeszkedő Nemzeti Intézkedési Terv

Az „Európa 2020” stratégia tagállami szintű végrehajtásának meghatározó eleme, hogy a tagállamok évente nemzeti intézkedési tervet készítenek, amelyben bemutatják a stratégia fő célkitűzéseire hozzájáruló legfontosabb kormányzati intézkedéseket. A követelményeknek megfelelően 2011-re Magyarországon is elkészült az Európa 2020 stratégiához illeszkedő Nemzeti Intézkedési Terv (NIT), mely összhangban van a fejlesztési politikánkat – 2011-2013 között – meghatározó Új Széchenyi Tervvel.

Hazánkban a nemzeti reformprogram (NIT) kidolgozása, a következő nemzeti vállalkozások (az Unió célkitűzései alapján meghatározott célértékeket) és az azok eléréséhez szükséges intézkedéseket tartalmazza:

- **Integrált iránymutatások**, amelyek a közösségi célok tagállami szintre való lebontásának lépéseit, prioritásait fogalmazzák meg, illetve a jövőben, a tagállami teljesítések monitoringjának alapját képezik.
- A fenntartható növekedést tagállami szinten akadályozó **makro-strukturális növekedési akadályok** azonosítása (Tanácsi ajánlás figyelembevételével).

Az integrált iránymutatások két részből – az **Átfogó Gazdaságpolitikai Iránymutatásokból** és a **Foglalkoztatáspolitikai Iránymutatásokból** – állnak. Céljuk, hogy világos stratégiai irányt jelöljenek ki a gazdaságpolitika és a foglalkoztatás területén az Unió és a tagállamok számára. Ezek jelentik az Európa 2020 stratégiában elhatározott prioritások nemzeti szintű végrehajtásának, a stratégia konkrét intézkedésekben való megjelenítésének kereteit:

1. A közpénzügyek minőségének javítása, az államháztartás fenntarthatóságának biztosítása.
2. A makro-egyensúlytalanságok megszüntetése.
3. Az euró övezet egyensúlytalanságainak a csökkentése.
4. A kutatás, a fejlesztés és az innováció kapcsolatának erősítése a gazdaságban.
5. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, erőforrás-hatékonyság
6. Az üzleti és fogyasztói környezet javítása és az ipari bázis korszerűsítése
7. A munkaerő-piaci részvétel növelése, a strukturális munkanélküliség csökkentése, a munkahelyek minőségének javítása.
8. A munkaerő piaci igényeknek megfelelő végzettség, élethosszig tanulás ösztönzése.

9. Az oktatás és a szakképzés minőségének javítása.
10. A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni harc.

Magyarország esetében megtörtént a versenyképességet és a növekedést hátráltató **makro-strukturális növekedési akadályok** azonosítása, melyet a szakemberek öt pontban foglaltak össze:

1. nem eléggé növekedésbarát közkiadási szerkezet, illetve magas adósságráta és államháztartási deficit,
2. magas devizahitel-állomány,
3. alacsony foglalkoztatási szint,
4. fejlesztésre szoruló üzleti környezet,
5. oktatási rendszer és munkaerőpiac gyenge kapcsolata.

Az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek legfontosabb, a tervezést megalapozó hazai vonatkozásai:

Foglalkoztatás

A foglalkoztatás már az Európa 2020 Stratégia elődjének tekinthető lisszaboni stratégiának is egyik kulcseleme volt, melyet a 2010-es magyarországi kormányprogram is a gazdaságpolitika kiemelt területeként kezelt. A foglalkoztatottak számának erőteljes növelése az Új Széchenyi Terv egyik kitörési pontja is egyben. A foglalkoztatás növelése azért kívánatos cél mind uniós mind nemzeti szinten, mert a munkavégzés a gazdaság legfontosabb erőforrásaink egyike, minél több és jobb minőségben áll rendelkezésre annál inkább versenyképes a gazdaság. A munkavállalás az egyének szintjén a hasznos hozzájárulását jelenti a társadalom mindennapos működéséhez. A munkában való részvétel egyben a társadalmi integráció fontos mentális pillére is, mert megteremti a többi adófizető szemében a jogot az állami szolgáltatásokból való részesedéshez. *A Bizottság által javasolt intervallum/célérték Magyarország esetében (67,4-71,4%).*

K+F ráfordítások emelése

A magyar gazdaság számára a jelenlegi, nemzetközi pénzügyi válságból való kilábalásban, illetve általánosan az Európa fejlett államaihoz való felzárkózásban az innováció ösztönzése kiemelt szerepet játszik. A kormány éppen ezért 2011 végéig új innováció-politikai akciótervet fogalmazott meg, amely az Új Széchenyi Terv egyik prioritásának a „Tudomány – Innováció” címmel szereplő program végrehajtását célozza. Ennek sikere érdekében már rövid távon is megkerülhetetlen a jelenlegi, alapvetően K+F projektszemléletű támogatási rendszer bővítése. A célkitűzések között a hazai gazdaság versenyképességének erősítése érdekében a kkv-szektor

kiaknázatlan K+F és innovációs lehetőségeinek ösztönzése áll első helyen. A magyar K+F nemzetközi részvételének erősítése keretében a nemzetközi, különösképp az EU-s projektekbe történő fokozott bekapcsolódást és a találmányok, fejlesztések külföldi hasznosítását is szükséges támogatni. A kutatás-fejlesztésben, illetve az innováció politikában, összhangban az Innovációs Unió zászlóshajó program prioritásaival, nagyobb hangsúlyt kap a környezeti K+F és az öko-innováció. *A Bizottság által javasolt intervallum/célérték Magyarország esetében (1,6-2,6%).*

Klíma-energia célkitűzések

Hazánk számára, nagy jelentőséggel bír, hogy a nem megújuló energiahordozókra épülő felhasználási struktúra által kiváltott problémákat – ellátásbiztonság, növekvő árak stb. – hogyan tudja kezelni többek között az energiatakarékosság, az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások felhasználásával. Az Európa 2020 Stratégia klíma- és energiapolitikai célkitűzései tehát – az üvegházhatást okozó gázok csökkentése (20%), a megújuló energiaforrások arányának (20%) és az energiahatékonyság növelése (20%) – szintén fontosak Magyarország számára. A magyar kormány az Új Széchenyi Terv kiemelt programjaként azonosítja a területet (Zöldgazdaság-fejlesztés), amelynek fontos szerepet kell betöltenie a „megújuló Magyarország” megteremtésében. A zöld gazdaságfejlesztés egyben kapcsolódik az EU gazdaságélénkítési tervében prioritásához, amely nemcsak a gazdaság élénkítéséhez, munkahelyteremtéshez, de a költségvetés tehermentesítéséhez (működőtőke-bevonás) is hozzájárulhat. *A Bizottság által javasolt intervallum/célérték Magyarország esetében (A megújuló energiaforrások részarányának 13%-ra növelése, az energiafelhasználás 14,6%-kal történő csökkentése, valamint az üvegház hatású gázok kibocsátásának 2005-ös szinten tartása)*

Oktatás

Az Európa 2020 Stratégia oktatási célkitűzései – az iskolából kimaradók arányának csökkentése és a felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkezők arányának növelése – Magyarország számára is kiemelt jelentőséggel bírnak. A korai iskolaelhagyás csökkenése cél (uniós szinten az iskolából kimaradók arányát 10% alá kell csökkenteni) az Európai Unió versenyképességi dimenziója mellett a szociális dimenziót, a társadalmi befogadással kapcsolatos célokat is hatékonyan tudja támogatni. Magyarország egyrészt óvodai ellátást segítő intézkedésekkel, korai fejlesztéssel, másrészt a hátrányos helyzetű gyermekek eredményes iskolai előrehaladását segítő célzott intézkedésekkel, a szakképzés erősítésével új esélyt nyújt a leszakadó rétegeknek. A felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkezők arányának növelése cél (uniós szinten a 30–34 éves korosztály körében 2020-ig a felsősokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkezők arányának legalább 40%-ra növelése) szintén fontos célkitűzés, mivel a

versenyképes, tudásalapú gazdasághoz kapcsolódik. A felsőoktatásban a képzési időn belüli végzés, illetve diplomaszerezés elősegítése érdekében az intézmények és hallgatók érdekeltté tétele mellett a kormány javítani kívánja a hallgatók idegennyelv-tanulási lehetőségeit, vizsgálja továbbá a felsőfokú szakképzés és a felsőoktatás viszonyát, közelítve az oktatást a munkaerő-piaci igényekhez. *A Bizottság által javasolt intervallum/célérték Magyarország esetében (Iskolából kimaradók aránya: 7-8,5%, Felsőfokú végzettséggel rendelkezők: 29-35%)*

Szegénység (társadalmi kirekesztettség) elleni fellépés

A Kormány kiemelt célként tekint a leszakadó társadalmi csoportok felzárkóztatására és integrációjára, összhangban, az Európa 2020 Stratégia egyik kiemelt célkitűzésével, amely a szegénység csökkentésére irányul. Az uniós szintű szegénységi célkitűzés (a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élő népesség számának csökkentése 20 millió fővel) három szegénységi mutatón (szegénységi küszöb alatt élők, anyagi nélkülözésben élők, aktív kereső nélküli háztartásban élők száma) alapszik, amelyek közül a tagállamok maguk választhatják meg, hogy mely mutatók, milyen összetételben tükrözik leginkább a szegénység csökkentésével kapcsolatos prioritásait. Bár a szegénységi küszöb alatt élők száma tekintetében Magyarország jelenlegi helyzete kedvezőbb az EU átlagánál, az ezen indikátor részének tekinthető gyermekszegénység szempontjából jelentősen rosszabbul állunk. Magyarország mérlegeli annak a lehetőségét, hogy a teljes szegénységi ráta helyett elsősorban a gyermekes családok szegénységi rátája vonatkozásában tegyen számszerű vállalást (az anyagi nélkülözésben élők és az alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők számának csökkentése mellett). *A Bizottság által javasolt intervallum/célérték Magyarország esetében (A kombinált mutatóra vonatkozó intervallum 25%-os csökkentése).*

2.4.2. Az Új Széchenyi Terv illeszkedése a Nemzeti Intézkedési Tervhez

Általánosságban megállapíthatjuk, hogy az Európa 2020 Stratégia, s annak megvalósulását szolgáló **Nemzeti Intézkedési Terv céljai több ponton is illeszkednek az Új Széchenyi Terv (ÚSZT) célrendszeréhez, prioritásaihoz, illetve programjaihoz.** A célok szintjén kiemelhetjük a pénzügyi egyensúly visszaállítását, a munkahelyteremtést, a foglalkoztatás bővítését, az üzleti környezet és a versenyképesség javítását.

Az egyes **pillérek** elemeinek kialakítása folyamatban van, és az alábbi területeken kezdődött meg a konkrét intézkedések megvalósítása:

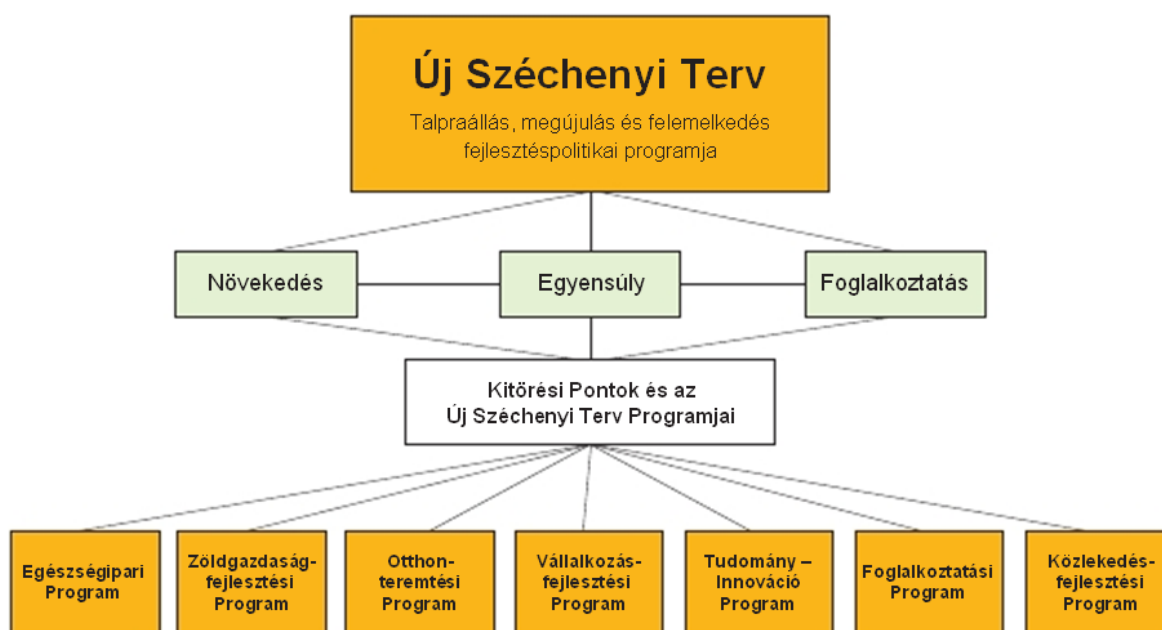
- a makrogazdasági stabilitás erősítése;
- a kiszámítható közpénzügyi intézményrendszer megteremtése;

- az állami adminisztráció terheinek és kockázatainak csökkentése;
- a vállalkozások tőkebevonási képességének javítása;
- a foglalkoztatást ösztönző gazdasági környezet megteremtése.

Az Új Széchenyi Terv a magyar gazdaság kitörési pontjaként hét programot határozott meg (2. ábra).

A program alkotói felhívják a figyelmet arra, hogy a kitörési pontok (programok) közös sajátossága, hogy sokféle, klasszikus értelemben vett iparágat integrálnak. Ezeken a területeken látnak esélyt arra, hogy a fejlesztés már középtávon globális vagy európai léptékben is versenyképes hazai termékek, szolgáltatások, vagy vállalatok megjelenéséhez vezessen. Ezen fejlesztési területek jelentőségét növeli, hogy a felsorolt ágazatok esetében magas lehet a hazai hozzáadott érték.

2. ábra: Az Új Széchenyi Terv céljai és kitörési programjai

Forrás: Új Széchenyi Terv 2011.

Az Új Széchenyi Terv a programokhoz tartozóan **meghatározta a prioritásokat is**, melynek keretében az alábbi területeken kívánja felhasználni a 2011-2013 közötti időszakban Magyarország számára biztosított mintegy 2000 milliárd Ft-os uniós fejlesztési forrást.

Az Új Széchenyi Terv Programjaihoz kapcsolódó prioritások

1. Egészségipari Program prioritásai 1.1. Egészségiparra épülő turizmus 1.2. Termál-egészségipar 2. Zöldgazdaság-fejlesztési Program prioritásai 2.1. Zöldenergia 2.2. Energiahatékonyság 2.3. Zöldoktatás, foglalkoztatás és szemléletformálás 2.4. Zöld K+F+I 3. Otthonteremtési Program prioritásai 3.1. Az öngondoskodás ösztönzése, lakás-takarékpénztári megtakarítások növelése 3.2. A lakókörnyezet minőségének javítása, a lakásállomány korszerűsítése 3.3. Bérletprogram 4. Vállalkozásfejlesztési Program prioritásai 4.1. Vállalkozásélénkítés – a vállalkozói aktivitás növelése 4.2. Szövetségben a vállalkozókkal a munkahelyekért 4.3. Üzleti környezetfejlesztés javítása	5. Tudomány – Innováció Program prioritásai 5.1. Horizontális prioritások 5.2. Ágazati prioritások 5.3. Kreatív iparágak, kreatív gazdaság 6. Foglalkoztatási Program prioritásai 6.1. A munkaerő-kínálat bővítése 6.2. A közvetlen támogatás a munkahelyteremtéshez 6.3. A család és a munka összeegyeztetésének segítése 6.4. A versenyképes tudás megszerzésének támogatása 6.5. A szakképzési rendszer fejlesztése 7. Közlekedésfejlesztési Program prioritásai 7.1. Közútfejlesztés 7.2. Vasútfejlesztés 7.3. Alágazatközi – horizontális fejlesztések 7.4. Vízi közlekedés fejlesztése 7.5. Városi közlekedés fejlesztése 7.6. Logisztikai fejlesztések
---	---

3. A GAZDASÁGI PROGRAM ALAPJAI, SAJÁTOSSÁGAI

3.1. A gazdasági program alapvető mondanivalója, fejlesztési alapelvek

Kecskemét meghatározó stratégiai dokumentumainak (Településfejlesztési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia, stb.), valamint a Kecskeméti Kistérség Területfejlesztési Konceptiójának a gazdaság-, és részben a társadalompolitikai részekre vonatkozó céljait figyelembe véve, továbbá mérlegelve a város belső adottságait, gazdasági-társadalmi folyamatait, illetve szem előtt tartva a város fejlesztési törekvéseit, megfogalmazható: **Kecskemét egy olyan gazdasági programot kíván megvalósítani, amely elősegíti egy kiegyensúlyozott és versenyképes városi gazdaság kialakulását.**

A kecskeméti városvezetés a gazdasági program sikeres megvalósítása érdekében, az alábbi fejlesztési alapelveket kívánja követni az elkövetkező 5-10 éves gazdaságfejlesztési időszakban.

A gazdasági program kapcsán alkalmazott alapelvek és követelmények:

1. A városi bevételek és kiadások hosszútávú egyensúlyának megteremtése, az önkormányzati kötelező feladatok ellátásának – lehetőségek szerinti – javításával;
2. Az önkormányzati intézmények és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok működésének racionalizálása, költséghatékonyabb közszolgáltatások biztosítása;
3. Az önkormányzati ingatlanokkal történő hatékony vagyongazdálkodás, az önkormányzati vagyon növelése;
4. A környezettudatos, környezetbarát és energia-hatékony szemlélet erősítése és előtérbe helyezése a gazdaságfejlesztési elképzelések során;
5. A város adottságait figyelembe vevő, ahhoz jól illeszkedő, ágazatilag kiegyensúlyozott gazdaságfejlesztés támogatása;
6. Stratégiai tervezésre és EU-programozási alapelvekre is építő gazdaságfejlesztési munkaterv kialakítása és implementálása, a bevételek lehetséges maximalizálásával, többletbevételi források feltárásával;
7. A településszerkezeti problémák megoldási igényéből kiinduló település-, illetve részben gazdaságfejlesztés (célul kitűzve: a belváros további fejlesztését, racionalizáltabb városrészi funkciómegosztását, barnamezős iparterületek jobb hasznosítását, az önkormányzati területvásárlást, a fejlesztési területek előkészítését és a fejlesztések területi irányítását), amely elősegítheti a jövőbeni beruházói igényekre való felkészülést, illetve a beruházók területi orientálását;
8. A helyi vállalkozások élénkítése, törekedve a minél nagyobb részvételükre a helyi fejlesztéseknél;

9. A munkanélküliség alacsony szinten tartása – a helyi lehetőségek és mozgástér maximális kihasználásával – aktív foglalkoztatáspolitikai megvalósítása;
10. A munkaerőpiac jelzéseit figyelembe vevő oktatási és képzési rendszer kialakítására való törekvés;
11. A piac szereplőivel történő konzultációs és kooperációs kapcsolatok további erősítése;
12. Civil szervezetek közéleti szerepének és gazdaságfejlesztési, társadalmi kohéziós funkcióinak támogatása, tevékenységük ösztönzése.

3.2. Kecskemét pénzügyi gazdálkodásának irányelvei, adópolitikája

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 2007 és 2011 között kiegyensúlyozott gazdálkodást folytatott, bár hitelállománya a különböző felhalmozási célú kiadások (nagyberuházások) finanszírozása következtében emelkedett, ugyanakkor működési célú hitelfelvétele – a vizsgált időszakban – nem volt az önkormányzatnak, amit szigorú költségvetési politikájának köszönhetett.

Bár a külső feltételek (pl. makrogazdasági, adó és járulékpolitikai, önkormányzati feladatellátási, központi támogatási) változásai befolyásolhatják az egzakt tervezést, **az önkormányzatnak nem lehet más célja, mint hogy az előző évek gazdálkodása során végrehajtott, a költségvetési egyensúlyt biztosító intézkedések az elkövetkező években is tovább folytatódjanak.** A szigorú költségvetési politika (pl. a kiadások optimalizálása, a gazdasági válság lehetséges hatásainak figyelembe vétele, a reálisan tervezett saját bevételek, a működési célú hitelfelvétel elkerülése) alapját képezheti a kiszámítható önkormányzati gazdálkodásnak, s lehetővé teszi a település stratégiai dokumentumaiban megfogalmazott társadalmi, környezeti, gazdasági és városfejlesztési célok, s hozzájuk kapcsolódó fejlesztési elképzelések teljesülését.

A pénzügyi gazdálkodás során prioritást élvez a kötelező feladatok ellátása, a város működőképességének fenntartása, az önkormányzati intézmények biztonságos működtetése, a városüzemeltetéssel kapcsolatos feladatok ellátása, az adósságállomány törlesztése, valamint a város számára fontos – pl. munkahelyteremtő, gazdaságélénkítő, az ellátottsági szintet és élhetőséget javító, működtetési költségeket csökkentő – beruházások megvalósítása.

A város 2007-ben bevezetett adópolitikájával (524/2007. (XI. 29.) KH. számú határozat) is igyekszik ösztönözni a helyi befektetéseket és Kecskemét gazdasági lehetőségeinek további javítását. A közgyűlési határozat értelmében a 2007-ben még 2%-os helyi iparüzési adó szintjét – előre meghatározott módon – 2007 és 2011 között évente 0,1%-kal csökkentette az önkormányzat, a jelenlegi 1,6%-os szintre, mely a nagyvárosok viszonylatában az egyik legalacsonyabb érték

Magyarországon. A helyi iparüzési adón kívül – a helyi adók és illetékek rendszerében – Kecskeméten meghatározó bevételi források még: az építményadó, az idegenforgalmi adó, a gépjármű adó, a termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója, továbbá a talajterhelési díj, bírságok és pótlékok.

A helyi adók megállapításakor a legfőbb elv, hogy – törvényileg szabályozott keretek között – a helyi adók átláthatók, kiszámíthatók és vonzóak legyenek, illetve ne veszélyeztessék a vállalkozások működését.

3.3. Az önkormányzat bevételeinek és felhalmozásainak várható alakulása

Az önkormányzat pénzügyi bevételei az elmúlt évek folyamatainak és tendenciájának megfelelően – a külső feltételek (strukturális átalakítások, adóváltozások, a nemzetközi gazdasági helyzet) változásai ellenére – várhatóan tovább bővülnek a következő években, ennek hátterét a város kedvező gazdasági mutatói biztosíthatják.

Az elmúlt évek kedvező folyamatait jól tükrözik a város költségvetési adatai. A bevételi főösszeg 2005 és 2010 viszonylatában közel 32%-kal (25,5 milliárd Ft-ról 33,7 milliárd Ft-ra), míg a kiadási főösszeg hozzávetőlegesen 25%-kal (25,3 milliárd Ft-ról 31,6 milliárd Ft-ra) növekedett. E meghatározó növekedésben szerepet játszott a 2008-as 7 milliárd forint névértékű (svájci alapú) kötvény kibocsátás is, melynek célja a költségvetési rendeletekben meghatározott fejlesztési célok (kiemelt projektek, belterületi infrastruktúra-fejlesztés) megvalósítása, valamint az iparosított technológiával épült lakóépületek felújításának önkormányzati finanszírozása volt. A 2005 és 2010 között bekövetkezett hitelállomány-növekedés azonban, sem az elmúlt években, sem pedig jelenleg nem okoz gazdálkodási problémát a – 2011-ben 35 milliárd Ft, 2012-ben 33 milliárd Ft költségvetési főösszegű – város költségvetésében, hiszen az adósságszolgálat mértéke egyetlen évben sem haladta meg a bevételek főösszegének 4%-át. Kecskemét Megyei Jogú Város adósságszolgálati terhe, így annak fizetése a jövőben is biztosított lesz a városban, melynek fedezetét a szigorú költségvetési politika és a növekvő helyi adóbevételek biztosíthatják.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata az elmúlt években jelentős lépéseket tett a település fejlesztési dokumentumaiban (Gazdasági Program, Kecskemét Településfejlesztési Konceptiója, Integrált Városfejlesztési Stratégia) megfogalmazott célok és programok megvalósítása érdekében, ami annak köszönhető, hogy költségvetési bevételeinek jelentős hányadát fejlesztésekre fordította. Kecskemét elkötelezett egy versenyképes, gazdasági értelemben több lábon álló és lakosai számára élhető város kialakításában, mely a szükséges beruházások nélkül elképzelhetetlen.

A város fejlesztési elkötelezettségét és törekvéseit jól mutatja a beruházási és felhalmozási célú kiadásainak elmúlt években történő alakulása. Megállapítható, hogy 2006 és 2010 között a város összes kiadásán belül a felhalmozási célú kiadásai átlagosan 26%-ot, ezen belül a beruházási kiadások 21%-ot tettek ki. Ez a beruházási hányad nem csak önmagában, de a magyarországi városok összevetésében is magasnak mondható. Érdeemes kiemelni, hogy Kecskemét MJV önkormányzata a beruházásokra és a fejlesztési célú tartalék képzésére 2010-ben 11,5 milliárd Ft-ot különített el, míg a 2011-es költségvetés erre a célra összesen 9,2 milliárd Ft-ot biztosított. Figyelembe véve a város stratégiai dokumentumaiban feltüntetett fejlesztési programok ütemtervét és a település várhatóan növekvő helyi adóbevételeit, valószínűsíthetjük, hogy az uniós programok megvalósításához szükséges beruházási összegek – a gazdasági nehézségek ellenére – az elkövetkező években sem csökkennek jelentősen, s a város fejlesztési szükségleteinek megfelelő nagyságrendet fognak képviselni az önkormányzat költségvetésén belül.

3.4. A gazdasági program finanszírozásának tervezett forrásai

A Gazdasági Programban nevesített fejlesztési feladatok megvalósítása 2013 és 2014 között elsősorban a pályázati lehetőségek figyelembe vételével és a már elnyert pályázati források felhasználásával történik a városban. **Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának fejlesztései tekintetében prioritást élveznek a pályázati rendszerbe beadott, vagy már elnyert, de megvalósítás előtt álló projektjei, illetve a folyamatban lévő beruházásai.** A város a rendelkezésre álló szűkös forrásait, a szinergikus és addicionális hatásokat kihasználva, elsősorban a különböző nemzetközi, uniós és hazai pályázatokhoz kötődő fejlesztések eredményes megvalósítására kívánja összpontosítani.

A pályázatok között számos olyan elképzelés található (közvilágítási rendszer korszerűsítése, közintézmények energiahatékonyságának növelése, megújuló energiahordozók hasznosítása, tömegközlekedés korszerűsítése, stb.), amely a városüzemeltetés hatékonyságát, a működtetés költségeinek csökkenését eredményezheti, az így keletkező megtakarítások pedig alapját képezhetik újabb fejlesztési források biztosításának. A Gazdasági Programban megfogalmazott egyéb fejlesztési elképzelései kapcsán (pl. turisztikai és kereskedelmi fejlesztések, iparfejlesztés, logisztika) számít a befektetők és vállalkozók anyagi erejére is. A befektetési lehetőségek széleskörű (hazai és nemzetközi) megismertetése érdekében, a város a közeljövőben jelentős előrelépéseket tervez, melyben meghatározó szerepet szán a különböző marketing eszközök (befektetési tájékoztatók készítése, befektetési fórumokon, expókon történő részvétel, reklám, stb.) alkalmazásának. Ugyancsak kiemelt területként foglalkozik az önkormányzat a

vagyongazdálkodás kérdéskörével, ahol a jövőben hatékonyság növelésére és a működés professzionalizálására kíván összpontosítani, ezáltal biztosítva a vagyongazdálkodás mind eredményesebb működését. A fejlesztési források minél nagyobb bevonása mellett, az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a rendelkezésre álló források hatékony és minél forráskímélőbb felhasználására. Éppen ezért az önkormányzati szakemberek összegzik, rendszerezik, illetve fontossági sorrendbe állítják a város előtt álló feladatokat és a megvalósításra váró programokat, ezek finanszírozásához pedig forrástérképet készítenek, s az adott programok kapcsán szakértőkkel konzultálnak a leghatékonyabb finanszírozási konstrukciók kialakítása érdekében.

3.5. Lehetséges gazdaságösztönző eszközök

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata az elmúlt években számos gazdaságösztönző lépést valósított meg, s alkalmazott sikeresen. Talán ennek is köszönhető, hogy 2008-ban városunkat választotta a világ egyik leghíresebb autógyártó óriása, a Daimler-Benz cégcsoport. A 2013 és 2014 közötti időszakban a város hagyományos gazdaságfejlesztési eszközök mellett (pl. vállalkozóbarát adópolitika alkalmazása, ipari és logisztikai területek biztosítása, a helyi közszolgáltatások vállalkozói igények szerinti alakítása, munkahelyek létrehozása, infrastruktúra-fejlesztés), egyre nagyobb szerepet szeretne biztosítani más, a gazdaság eredményes működését elősegítő háttérfeltétel fejlesztésére is. Ilyen területek lehetnek, a szakképzési rendszer korszerűsítésének elősegítése, a közlekedés és elérhetőség feltételeinek javítása, a klaszterszervezetek létrehozásának támogatása, a befektetők egyablakos ügyintézésének korszerűsítése, önkormányzati telekvásárlás új ipari telephelyek biztosítása érdekében, a kézműves ipar és a helyi termelők támogatása, a városmarketing rendszerének tökéletesítése, valamint a bérlakás-állomány növelése.

A gazdaságfejlesztés háttérfeltételeinek javítását szolgálhatják a városban azok a **kormányzati döntések** is, melyek 2012 nyarán kerültek kihirdetésre (A Kormány 1253/2012. (VII.19.) Korm. határozata egyes állami vagyonba tartozó ingatlanok ingyenes önkormányzati tulajdonba adásáról; A Kormány 1313/2012. (VIII.27.) Korm. határozata Kecskemét és térsége kiemelt járműipari központtá nyilvánításáról; A Kormány 1320/2012. (VIII.30.) Korm. határozata a Közlekedés Operatív Program keretében finanszírozott és finanszírozandó egyes kiemelt beruházások nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházássá nyilvánításáról).

A döntéseknek is köszönhetően Kecskeméten különösen három területen várható komoly előrelépés a gazdaságösztönzés területén a következő években. A legmarkánsabb változások a

közeljövőben a **szakképzés és továbbképzés** rendszerének fejlesztésében várhatók. Ezen a területen komoly előkészítő munkálatok valósultak meg, s a közelmúltban együttműködési megállapodások jöttek létre a legnagyobb helyi vállalatok, a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara és Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata között. A megállapodás értelmében az együttműködő felek mindent megtesznek a régióban működő járműipari beszállítók, gép- és fémipari vállalatok munkaerő-utánpótlási, foglalkoztatási és szakképzési igényeinek kielégítése érdekében. E cél elérését szolgálja a középfokú, iskolarendszerű szakképzés, „duális”, gyakorlatorientált képzési elvek szerinti megvalósítása öt járműipari szakma (mechatronikus, szerszámkészítő, gépjármű-technikai szerelő, bevonat-technikai szerelő és gyártósori összeszerelő) vonatkozásában. Ezen kívül a város nem csak az át- és továbbképzési programokat támogatja, de mindent elkövet annak érdekében, hogy a Kecskeméti Főiskola a gépjárműgyártás területén a magyarországi felsőfokú szakképzés meghatározó központjává váljon, s támogatja mind a járműtechnológiai tanszék létrehozását és folyamatos fejlesztését, mind pedig a Kecskeméti Főiskola partneri együttműködéseinek kiszélesítését a térség vállalkozásaival.

A gazdasági kapcsolatok és a szállítási lehetőségek bővítését, a munkaerő ingázási feltételeinek javítását, valamint Kecskemét kedvezőbb térségi elérését szolgálja a **közúti és közlekedési lehetőségek bővítése és színvonalának növelése** komplex beavatkozás. A közlekedés infrastrukturális feltételeinek javítását szolgáló gazdaságfejlesztési eszközön belül, több programot is tervez a város önkormányzata, amely érinti az elővárosi közlekedés modernizálását, Kecskemét térségi elérhetőségének javítását, Kecskemét közösségi közlekedésének fejlesztését, intermodális pályaudvar létrehozását, vagy éppen a városi és városkörnyéki kerékpárhálózat bővítését.

A harmadik jelentős gazdaságösztönző beavatkozás a tervezett **bérlakás építési program** lesz, melynek keretében Kecskemét városa mintegy 300 bérlakást szeretne építeni, ezzel is elősegítve a munkaerő mobilitásának növelését.

A felsorolt három nagy gazdaságösztönző programcsomag mellett jelentős szerepet játszhatnak még a gazdaság élénkítésében a **tervezett önkormányzati területvásárlások** (ipari és logisztikai területek lehetséges kialakítása, vagy telephely biztosítás érdekében), a **helyi közszolgáltatások színvonalának fejlesztéséhez kötődő beruházások, a befektetők vonzását célzó elképzelések** (pl. városmarketing, kiállításokon, befektetői fórumokon való erőteljesebb részvétel, egyablakos befektető kiszolgáló rendszer fejlesztése).

A potenciális befektetők megkeresése, érdeklődésük felkeltése érdekében érdemes egy folyamatosan aktualizált „**Befektetési Kézikönyv**”-et összeállítani, amelyben ismertetni lehet a befektetési lehetőségeket, fejlesztési területeket, azok jellemzőit, paramétereit. Célszerű ezt több

nyelven is kiadni és az Interneten keresztül is közzé tenni. Ki kell aknázni az önkormányzat és a városban működő szervezetek, intézmények különböző nemzetközi kapcsolatait (pl. testvér-városi kapcsolatok, kulturális-oktatási-kutatási kapcsolatok, egyéb szakmai kapcsolatok) is, miután egy-egy találkozás számos alkalmat kínálhat a partnereknek egymás megismerésére és tájékoztatására, a gazdasági lehetőségek bemutatására. Nemzeti szakmai kamarákkal, minisztériumokkal, nagykövetségekkel építhető ki kapcsolat annak érdekében, hogy az ott működő kis- és közepes vállalkozásokat befektetésre, együttműködésre ösztönözzük.

Több olyan **kiállítás, vásár, rendezvény** van a város életében, amely szintén terepe lehet a város befektetési, fejlesztési lehetőségei bemutatásának. A Kecskeméten szervezett események elsősorban a helyiek számára nyújtanak nyilvánosságot, a nemzetközi rendezvények résztvevői pedig külhonba vihetik a városunk értékeit és befektetési lehetőségeit. Ilyen rendezvényeket eddig is szerveztek a városban (Kecskeméti Tavasz Fesztivál, TOUREX Idegenforgalmi Szakkiállítás és Vásár, Lakásművészeti és Belsőépítészeti Szakkiállítás és Vásár, Fogathajtó Világkupa, Európa Jövője Nemzetközi Gyermek – és Ifjúsági Találkozó, Hírös Hét Fesztivál, stb.), ezeket folytatva, a különböző szervezők tevékenységét még jobban összehangolva hatékonyabbak lehetnek ezek az események is.

Az önkormányzat **marketing-tevékenységébe** be kell építeni a befektetési lehetőségek megismertetését, minden eszközt és alkalmat meg kell ragadni a széleskörű tájékoztatásra. A tájékoztatásnak az ingatlan-kínálat mellett, ki kell térnie **egyéb vonzerőt képviselő elemekre** is. Hangsúlyozni érdemes a helyi – és környékbeli – munkaerőpiac előnyeit, például a szakképzett, speciális ismeretekkel rendelkező emberek rendelkezésre állását, az oktatási, tovább- és átképzési intézményeket, a helyi vállalkozások magas technológiai felkészültségét, innovatív vállalkozások meglétét. Be kell mutatni a már itt tevékenykedő vállalkozásokat, a beszállítói, együttműködői kapcsolatok szélesítése érdekében.

A jelenlegi és a potenciális **befektetőknek nyújtott szolgáltatások** – a nemzetközi tapasztalatok szerint – növekvő vonzerőt képviselnek. Az önkormányzat folyamatosan fejleszti az új befektetők fogadásával és informálásával kapcsolatos szolgáltatásait, s olyan „egyablakos” rendszer kiépítésére törekszik, mely segíteni tud a befektetők teljes körű ügyintézésében, s beruházásaik minél gördülékenyebb megvalósításában.

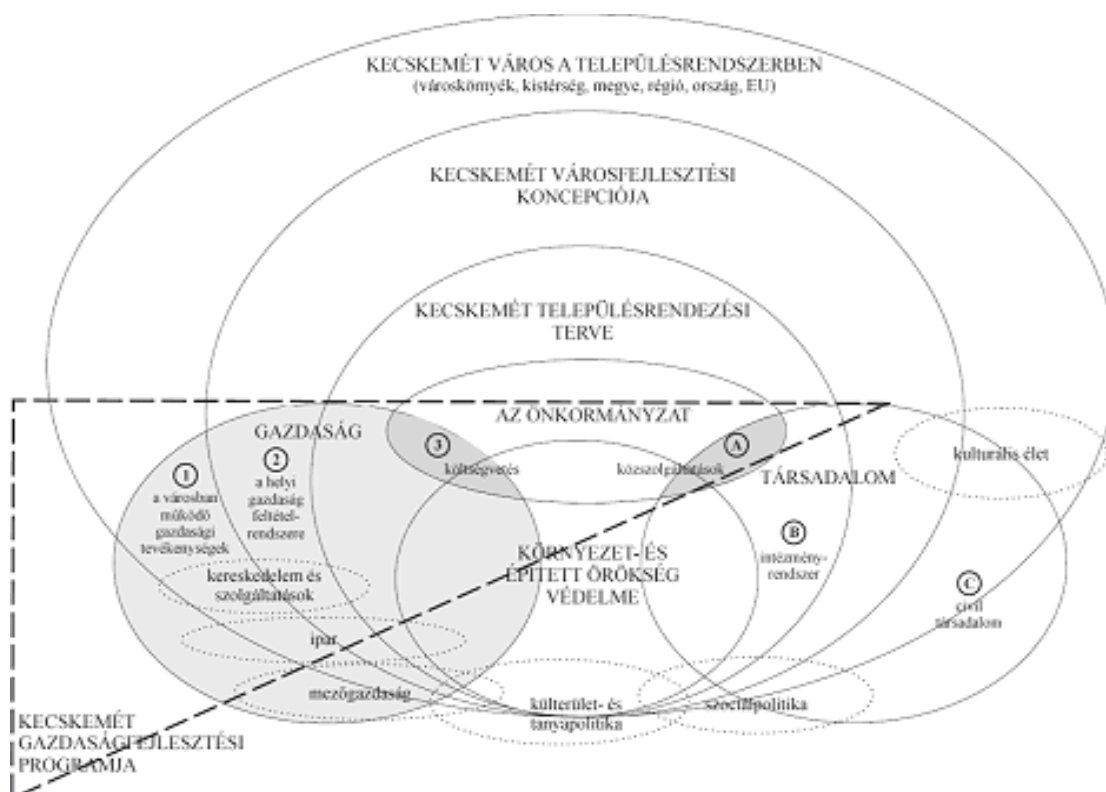
3.6. A gazdasági program helye a szabályozásban, illeszkedés a régiós, kistérségi és városi fejlesztési-tervezési dokumentumokhoz

Régóta jelentkező szakmai és döntéshozói igény, hogy egy település, vagy egy nagyobb térség legfontosabb stratégiai és koncepcionális dokumentumai (*Városfejlesztési koncepció, Gazdasági Program, Integrált Településfejlesztési Stratégia, szakágazati koncepciók, stratégiák*) mind időtávjukban, mind a dokumentumok egymásra épülésében, mind pedig szigorú belső (tartalmi és területi) koherenciájuk összehangolásában előrelépés történjen. Figyelembe véve a szakmai igényeket, valamint a településfejlesztési koncepcióról és az integrált településfejlesztési stratégiáról szóló Kormány Rendelet tervezet ajánlásait, ennek szellemében kezdte el megújítani Kecskemét stratégiai dokumentumait (ld. Kecskemét Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája, illetve ennek felülvizsgálata, TRT módosítása). Ennek részeként készült el a jelen Gazdasági Program is, mely kiemelt figyelmet fordít a város kitüntetett programjainak – időbeli és tartalmi – összhangjára, az egyes fejlesztési irányok egymásra épülésére.

A Gazdasági Program időtávjának meghatározásakor – a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény vonatkozó részein túl – már szem előtt tartottuk Kecskemét Megyei Jogú Város – közgyűlési elfogadás előtt álló – felülvizsgált Integrált Városfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott tervezési időkeretet (2012-2015), fejlesztési irányokat és kitűzött célokat. A Gazdasági Program összeállítása során figyelembe vettük továbbá Kecskemét és Térsége Területfejlesztési Koncepciójának (2005) jövőképét, célrendszerét és fejlesztési elképzeléseit, illetve a szakterületi koncepciókat (pl. közlekedési, környezetvédelmi, szociális szolgáltatástervezési) és előkészítés alatt álló szakterületi stratégiai dokumentumokat (pl. turisztikai, kulturális, marketing). A Gazdasági Program összetettségét és illeszkedésének sokszínűségét megfelelően szemlélteti az a struktúra ábra, mely a gazdasági program helyét mutatja meg a tervezési rendszerben (3. ábra).

A gazdasági program összeállításakor alapul vettük **Kecskemét és Térsége Területfejlesztési Koncepcióját**, melyet a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény is kiemel, mint fontos illeszkedési dokumentumot. Ez teljesen természetes, hiszen Kecskemét gazdaságának fejlesztése nehezen értelmezhető szűkebb vonzáskörzete nélkül (a kistérség települései a legfontosabb együttműködő partnerei Kecskemétnek a közös fejlesztéseknél, mint például: a környezet- és természetvédelmi beruházásoknál, közút- és közlekedésfejlesztéseknél, a turisztikai együttműködéseknel, agrár- és vidékfejlesztési beruházásoknál, az infrastrukturális elemek kiépítésénél, valamint fontos szerepet töltenek be a kecskeméti cégek munkaerő ellátásában is), amelyre a kistérség területfejlesztési koncepciója is felhívja a figyelmet.

3. ábra: A gazdasági program illeszkedése és helye a tervezési rendszerben

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Gazdasági Programja 2007.

A koncepció jövőképek megfogalmazása során a szakemberek kiemelték a kistérség településeinek közös érdekeiből fakadó együttműködésének fontosságát, s olyan gazdasági szerkezet kialakítását, mely kiegyenlítő és színvonalas életkörünyezetet, életlehetőséget biztosít a helyi lakosságnak, s ez által a térséget bizonyos szempontokból regionális központi szerepkör ellátására is alkalmassá teszi.

A 2005-ben elfogadott kistérségi területfejlesztési koncepcióban megfogalmazott jövőkép, prioritások és célok ma is vállalhatók, s figyelembe veendő a város gazdasági programjának megfogalmazásakor.

A kistérség területfejlesztési koncepciója **három prioritást** emelt ki, mely jól tükrözi a jelen időszak legfontosabb feladatait is:

1. Prioritás: Gazdaságfejlesztés

A versenyképesség javítása és a foglalkoztatottság növelése, elsősorban a magas hozzáadott értéket létrehozni képes ágazatok fejlesztésével.

2. Prioritás: A természeti adottságok fenntartható hasznosítása

A természeti-táji, a jó közlekedés- és gazdaság-földrajzi elhelyezkedésből fakadó előnyökből kiaknázása.

3. Prioritás: Az életlehetőségek és az életminőség javítása

A humánerőforrás minőségi fejlesztése, alkalmazkodó képességének erősítésére, a lakosság életkörülményeinek javítása.

A prioritásokhoz illeszkedően határozták meg a koncepció fejlesztési irányait, melyek kialakítása során figyelembe vették a térség belső adottságait, a külső lehetőségeket és a nemzetközi gazdasági trendeket. A fejlesztési irányokból látható, hogy bár jelentős gazdasági változások játszódtak le Kecskemét szűkebb és tágabb környezetében, a fejlesztési irányok és szükségletek napjainkban is hasonlóak.

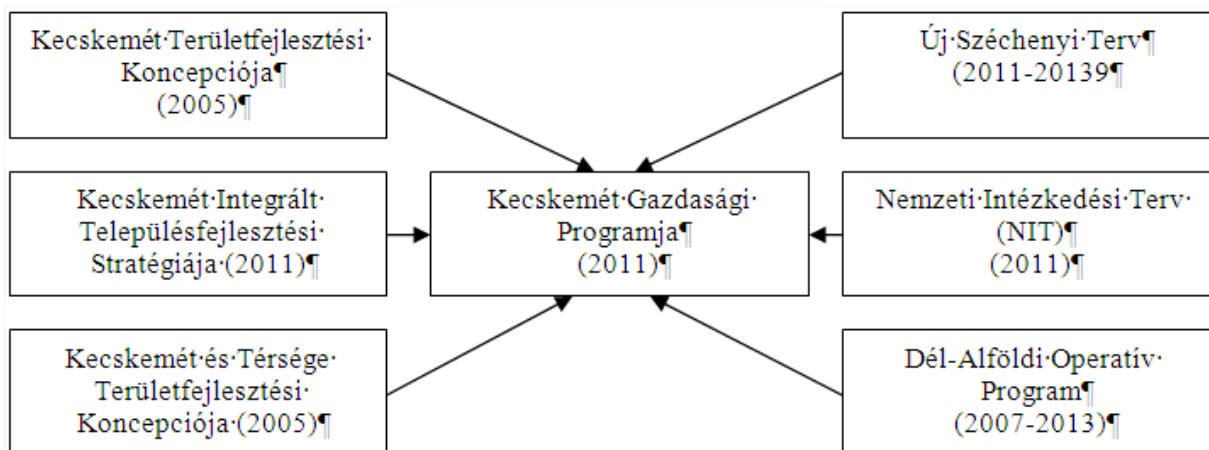
- 1. Infrastruktúra, közlekedés:** a gazdasági fejlődés elősegítése, valamint az életminőség javítása a közúti-, vasúti-, és a légit közlekedés fejlesztése, a közműhálózatok bővítése és az üzleti infrastruktúra fejlesztése által.
- 2. Gazdaság:** a nagy hozzáadott értéket létrehozó, hosszú távon is kedvező növekedési kilátásokkal rendelkező, képzett munkaerőt foglalkoztató tevékenységek (informatika-mikroelektronika, gépipar-autógyártás), valamint ezek fejlesztési kapacitásainak megtelepedésének elősegítése. A logisztikai szolgáltatások (belföldi- és nemzetközi szállítás, tároló, árukezelő- és elosztó kapacitás) fejlesztése a közúti (M5 és az építendő M8 autópálya) és a vasúti szállítási lehetőségekre alapozva, továbbá az adottságok figyelembevételével belföldi és regionális külföldi turisták fogadására alapozott, alapvetően kulturális és ökoturisztikai jellegű turisztikai kínálat megteremtése.
- 3. Információ, oktatás, képzés:** rugalmas, hozzáférhető oktatási struktúrák kialakítása; a felsőfokú képzés kutatóbázisainak fejlesztése, kapcsolatának megteremtése az üzleti szférával; nagy sebességű informatikai hálózat és közösségi végpontok kiépítése, tudásalapú társadalom előfeltételeinek megteremtése.
- 4. Agrár- és vidékfejlesztés:** a jelenlegi termelési struktúra korszerűsítése, átalakítása, valamint átfogó minőségi fejlesztés mellett néhány területen termelési volumen csökkentés szükséges (gabonatermesztés); az intenzív ágazatok (zöldség, gyümölcs) fejlesztése terjedjen ki az élelmiszerbiztonságra; a nem élelmiszer célú és a biotermelés arányának növelése; „áruvákészítő” és logisztikai kapacitás kiépítése; alternatív és kiegészítő jövedelemforrások felkutatása; a külterületek és falvak fejlesztése.
- 5. Környezetminőség:** környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése, természet-, és tájvédelem, az energiagazdálkodás korszerűsítése, a települési környezet fejlesztése.

A Gazdasági Program célrendszerének és fejlesztési irányainak meghatározása során a szakemberek alapvető kiindulási pontnak tekintették a **Dél-Alföldi Operatív Program (DAOP)** átfogó és specifikus céljait, valamint prioritástengelyeit. A Gazdasági Program megvalósítása során, így kitüntetett szerepet kap a fenntartható növekedés biztosítása, a foglalkoztatás bővítése, valamint a specifikus célként megfogalmazott, s térségi szinten értelmezett gazdaság erősítése és versenyképességének növelése, az innováción alapuló gazdasági szerkezetváltás elősegítése. Meghatározó hangsúllyal szerepel a másik régiós szintű specifikus cél megvalósítása is a gazdasági programban, nevezetesen a lakosság életkörülményeit befolyásoló települési-környezeti állapot javítása, amely a régió – és értelemszerűen a szűkebb térség – kohéziójának erősítését szolgálja.

A városi stratégiai dokumentum programjainak megfogalmazásakor – miután Kecskemét a legjelentősebb fejlesztéseit uniós pályázati források felhasználásával tervezi – a fentebb már bemutatott stratégiai dokumentumok mellett, a tervezők fontos illeszkedési pontnak tekintették a már említett **Új Széchenyi Terv** kitörési irányait, fejlesztési programjait, valamint a **Nemzeti Intézkedési Terv** integrált iránymutatásait is (4. ábra).

A Gazdasági Program összeállítása során a szakemberek ugyancsak figyelembe vették a **DAOP 2011-2013 közötti akciótervének** megfogalmazott céljait, a fejlesztések célterületeit és prioritásait, ezen belül a regionális gazdaságfejlesztéshez, a turisztikai célú fejlesztésekhez, a közlekedési és humán infrastruktúra-fejlesztéshez, valamint a térségfejlesztési akciók körébe tartozó városrehabilitációs elképzelések megvalósításához és környezeti értékek védelméhez kötődő elképzeléseket.

4. ábra: A GP illeszkedése során figyelembe vett stratégiai dokumentumok

4. AZ ELMÚLT ÉVEK TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI FOLYAMATAI

Annak érdekében, hogy megértsük az elmúlt években a különböző ágazati koncepciókban megfogalmazott fejlesztési igényeket és szükségleteket, s meghatározhassuk a gazdasági program legfőbb fejlesztési irányait és feladatait, át kell tekintenünk az elmúlt pár év meghatározó társadalmi-gazdasági folyamatait a városban.

4.1. Társadalmi jellemzők

4.1.1 A népesség számának alakulása

Kecskemét közigazgatási területén 2011-ben az **állandó népesség száma 112 155 fő**, míg a város **népsűrűsége 347,7 fő/km²** volt. Bács–Kiskun megye népessége az elmúlt négy évtizedben folyamatosan csökkent, lakosságának közel 10%-át veszítette el. Kecskemét lakossága ezzel szemben a vizsgált időszak alatt több mint egyharmadával növekedett, így megyén belüli népességkoncentráció szerepe növekedett (1. táblázat). A város részesedése a megye lakosságszámából az elmúlt évtizedek során folyamatosan növekedett (1970-ben 13,98%-ról 1990-re 18,28%-ra), és ez a tendencia napjainkban sem változott, így a 2001-es 18,9%-os értékről tíz év leforgása alatt elérte a 21,36 %-os értéket.

1. táblázat: **Kecskemét és Bács-Kiskun megye állandó népessége, és annak koncentrációja (1970-2011)**

	Állandó népesség (fő)								
	1970	1980	1990	2001	2007	2008	2009	2010	2011
Kecskemét	81 166	94 158	100 464	103 312	110 734	111 108	111 275	111 679	112 155
Bács-Kiskun megye	580 390	568 695	549 577	546 517	536 290	533 710	530 379	528 418	524 841
Kecskemét a megye %-ában	13,98	16,56	18,28	18,90	20,64	20,81	21,05	21,13	21,36

Forrás: Népszámlálás 1990, KSH és TEIR.

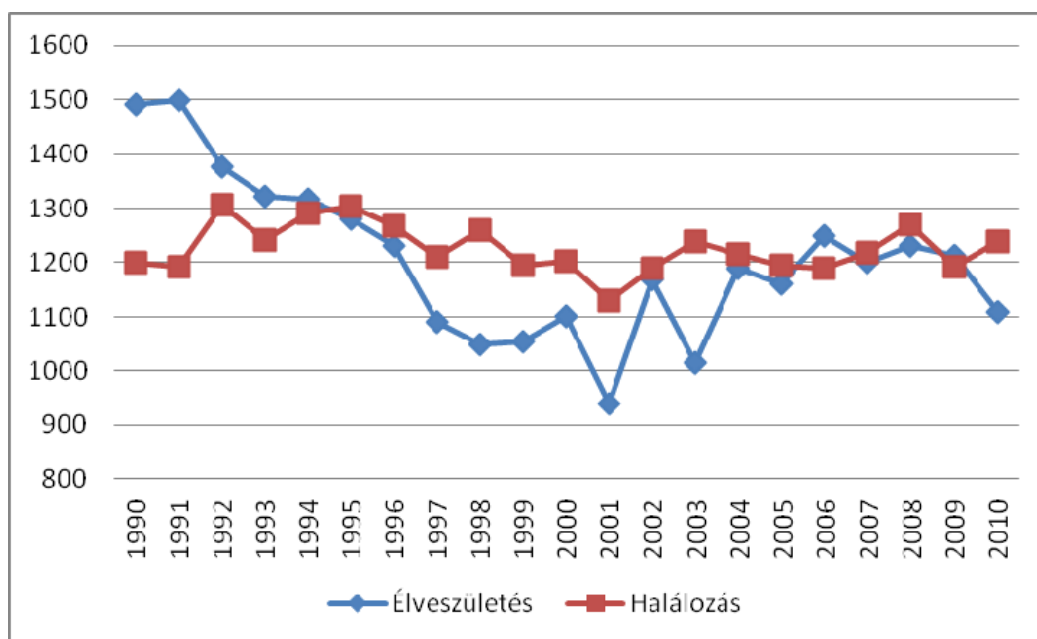
A népességkoncentráció üteméről, s a város vonzóképességéről még érzékletesebb képet nyújt, ha a lakónépesség számának alakulását vizsgáljuk, amely nem csak az állandó lakóhellyel rendelkezők számát mutatja, hanem a kecskeméti tartózkodási hellyel rendelkezők adatait is. A **lakónépesség száma** Kecskeméten a legutóbbi öt évben átlagosan több mint 500 fővel bővült (2007: 643 fő; 2008: 374 fő; 2009: 167 fő, 2010: 404 fő, 2011: 1042 fő), így 2012 januárjában már a statisztika 114.226 főt tartott nyilván. A növekedés üteme évtizedes átlagban ugyan elmarad az 1960-as és 1970-es években mért szinttől, de lényegesen erőteljesebb az 1990-es éveknél, ami jól mutatja a város vonzóképességét és prosperitását.

Kecskemét tehát az elmúlt fél évszázad alatt jelentős vonzásközponttá vált, s a megyén belüli demográfiai súlya mind meghatározóbb lett. Figyelembe véve a városban megvalósult és tervezett munkahelyteremtő befektetéseket, a vidéki térségben zajló gazdasági folyamatokat, az átalakuló társadalmi igényeket, valamint a városi és vidéki térségek között meglévő, s egyre növekvő fejlettségi és életminőségbeli különbségeket, a lakosságszám további koncentrációjára számíthatunk. Az elmúlt években tapasztalható trendek és az előzetes számítások alapján az elkövetkező időszakban a lakosságszám éves gyarapodása – az előbb említett okok következtében – még a jelenlegi szintet is meghaladhatja, s ennek következtében **2014-re Kecskemét lakónépessége 115.000-116.000 fő között alakulhat.**

Az elmúlt évtizedek adataiból megállapítható, hogy Kecskeméten **a születések és halálozások aránya** az országos értékekhez képest kedvezőbben alakult, így a város demográfiai helyzete stabil. Míg országos szinten a népesség fogyása 1981-től folyamatos, addig Kecskeméten ez a tendencia csak a kilencvenes évek közepétől figyelhető meg. A természetes fogyás mértéke 2003-ban volt a legmagasabb, azóta viszont a növekvő élveszületéseknek és az 1200-as érték körül stabilizálódó halálozási számoknak köszönhetően, a természetes fogyás alacsony értéket mutatott. Kedvező folyamatként értékelhető, hogy a 2000-es évtized közepétől a születések számában már nem találunk nagyobb hullámzásokat, a születésszám 1100 és 1250 fő között állandósult, így 2006-ban (60 fő) és 2009-ben már kismértékű (20 fős) természetes szaporodás jellemezte a várost, ez azonban – figyelembe véve a 2010-es adatokat – még nem tekinthető tartósnak (5. ábra).

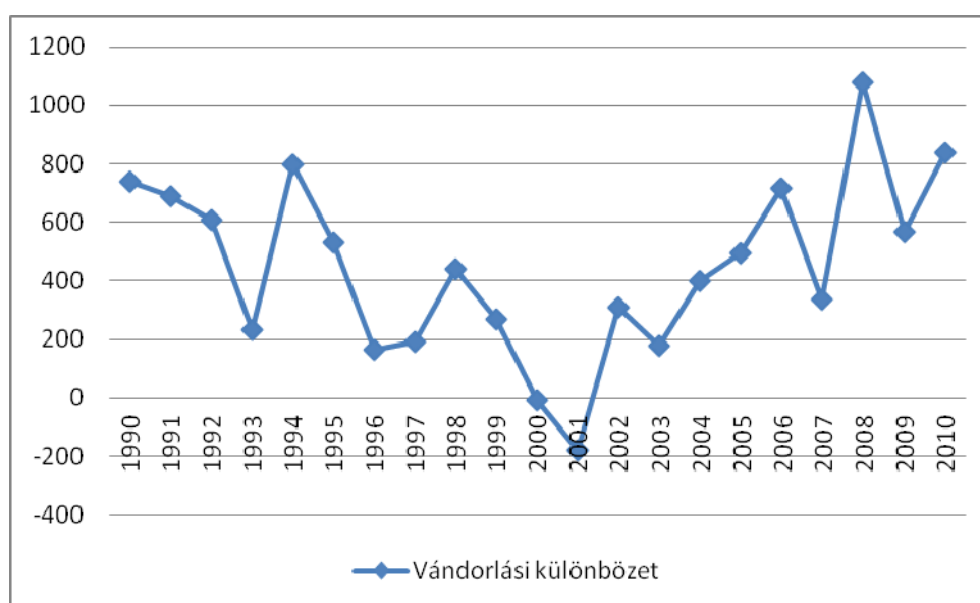
5. ábra: A születések és halálozások számának alakulása Kecskeméten (1990-2010)

Forrás: KSH TSTAR

Kecskemét népességszámának alakulását a vizsgált időszakokban a belső demográfiai folyamatoknál is nagyobb mértékben befolyásolta a **vándorlási különbözet**, mely az elmúlt évtizedek átlagában mindig pozitív volt. Ez a trend csak a 2000-es évek elején tört meg, de ezt követően ismét minden évben növekedett a városba betelepülők száma (6. ábra). Az éves átlagos bevándorlás mértéke évről-évre erősen ingadozik, ugyanakkor látható, hogy a kétezres évek elejétől a bevándorlás üteme fokozódik. Míg a kétezres évek első felében (2000-2005) a vándorlási különbözet átlagos értéke 240 fő körül alakult, addig 2006 és 2010 között évi átlagban már 700 fő volt.

6. ábra: Évi átlagos vándorlási különbözet Kecskeméten (1990-2010)

Forrás: KSH TSTAR

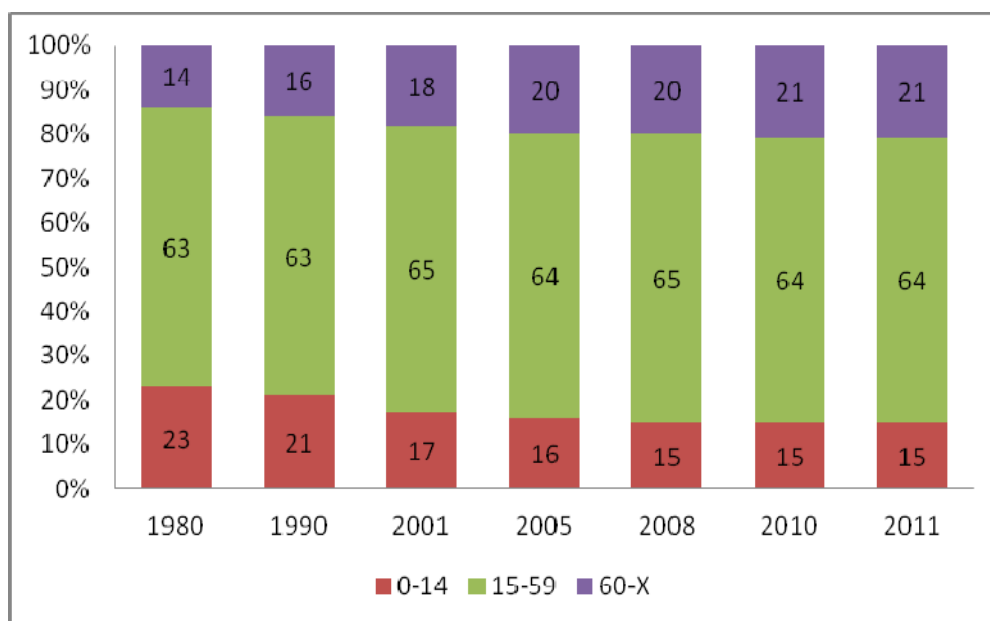
Kecskemét város népességszámának alakulását a jövőben is elsősorban a vándorlási különbözet módosíthatja. A vándorlás iránya (a beköltözők száma meghaladja az elvándorlókat) nagy biztonsággal prognosztizálható, mértéke azonban számos tényező és folyamat együttes hatásaként alakulhat ki. A városba történő el-, illetve bevándorlást egyik oldalról a külső tényezők, mint például Budapest és más (hazai és külföldi) régiós fejlődési központok vonzó hatása, a magyarországi gazdaság beindulása, a város tágabb térségének (Duna-Tisza köze, illetve a Dél-Alföldi Régió) környezeti, munka- és életfeltételei, valamint Kecskemét agglomerációs folyamatai egyaránt befolyásolhatják. Másik oldalról a népességszám alakulását a belső erőforrások, így a város munkahelymegtartó és -teremtő képessége (pl. Mercedes és beszállítóinak megjelenése, a kereskedelem és szolgáltatások bővülése), funkciógazdagsága, élhetősége, s az átgondolt, távlatos fejlesztési elképzelései határozhatják meg.

4.1.2. A népesség kormegoszlása

A város fejlődése szempontjából fontos demográfiai mutató a korstruktúra. Ez hatással van a népszaporodás jövőbeni alakulására, befolyásolja a munkaerő-kínálatot, és alapvetően meghatározza az oktatásra, valamint az idősgondozásra, illetve a szociális és egészségügyi szektorokra háruló feladatokat.

Az országos tendenciákhoz hasonlóan 1980 és 2011 között jelentősen megváltozott Kecskemét város korstruktúrája (7. ábra).

7. ábra: **Kecskemét lakosságának korösszetétele, 1980-2011**

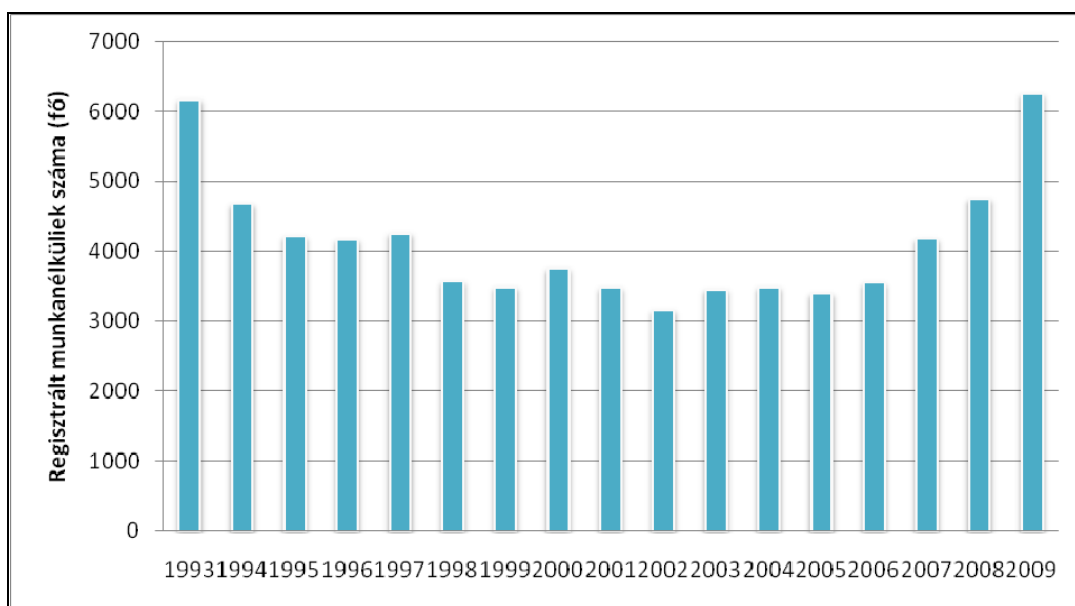
Forrás: Népszámlálás 1990, és TEIR

Az elmúlt harminc évben jelentősen csökkent a gyermekek száma, illetve aránya, ugyanakkor növekedett a 60 éven felüliek részaránya. A 2001 és 2011 közötti adatokat vizsgálva megállapítható, hogy két százalékponttal csökkent a 14 éven aluliak aránya, míg az időseké 3%-kal nőtt, amely jelenleg egy lassan elöregedő társadalom képét mutatja. Ezt támasztják alá az elmúlt évek (2008-2011) adatai is, amelyből látható, hogy tovább csökkent a 0-14 év (135 fővel, 16.896 főre), növekedett ugyanakkor a 65 évnél idősebbek száma (több mint 795 fővel, 16.425 főre). A felvázolt demográfiai folyamatokat némiképp módosíthatja a Daimler-Benz beruházása, – és a további fejlesztési elképzelései – illetve a nyomában elindult gazdasági növekedés, melynek következtében egyre erősödik a betelepülés, a fiatal családok megjelenése a városban. Ezeket a folyamatokat alátámaszthatják majd a 2011-es részletes népszámlálási adatok is. Ugyanakkor az időskorúak, illetve nyugdíjasok számának elmúlt időszakban tapasztalt emelkedése új irányokat és feladatokat jelöl ki a szociálpolitika és az idősgondozás területén is.

4.1.3. A munkanélküliség jellemző adatai

A város és szűkebb környezetének gazdasági átalakulása 1990 és 2005 között nem volt zökkenőmentes, melyet érzékletesen mutat a kilencvenes évek elején megjelenő, majd az évtized végétől 2007 közepéig egy alacsonyabb szinten (3.000-4.000 fő között) stabilizálódó munkanélküliség. A nemzetközi és hazai gazdasági folyamatok hatására 2007-től kezdődően ismét növekedett a regisztrált állásnélküliek száma, amely 2009-ben meghaladta a 6000 főt (8. ábra).

8. ábra: A munkanélküliek számának alakulása Kecskeméten (1993-2009)

Forrás: KSH TSTAR 1993-2009

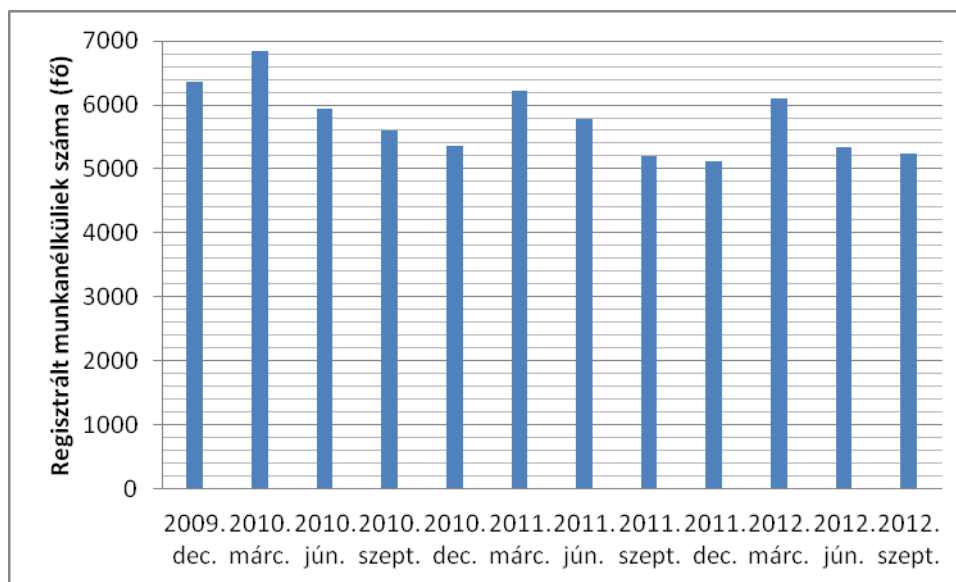
Az elmúlt közel három év munkanélküliségi helyzetéről a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatbázisa nyújt átfogó tájékoztatást. Az adatok alapján látható, hogy a pénzügyi és gazdasági válság Kecskemétet sem kímélte. A Mercedes beruházás, s nyomában kialakult kedvező befektetői hangulat ellenére, 2010 februárjáig folyamatosan nőtt az álláskeresők száma (6.836 fő). Ezt követően figyelhetünk meg tendenciózus csökkenést, melynek eredményeképpen 2012 szeptemberében már „csak” 5.231 munkanélkülit tartottak számon (9. ábra).

A szezonálisokat nem számítva látható, hogy az elmúlt két évben a munkanélküliek száma 5200-5500 fős szint között stabilizálódott a jelentős számú álláskínálat ellenére, mely a munkanélküliségen belül szerkezeti, „foglalkoztathatósági” problémákat feltételez. A munkanélküliek körében magas volt a 45 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (1.714 fő), illetve a munkanélküliek több mint egyharmad része semmilyen szakmával nem rendelkezett 2011 év végén. A munkanélküliek csökkenő száma ellenére, az elmúlt években nőtt a pályakezdő (7,5% 2009-ben; 8,4% 2010-ben; 10,4% 2011-ben), illetve a diplomával rendelkező munkanélküliek

(6,8% 2009-ben, 7,9% 2010-ben, 8,9% 2011-ben) aránya a regisztrált munkanélküliek körében. Emiatt az önkormányzat a jövőben kiemelt figyelmet kíván fordítani a munkaerőpiac jelzéseire, s az igényekhez, elvárásokhoz illeszkedő szakképzési, továbbképzési és átképzési rendszerek fejlesztésének támogatására.

9. ábra: Napjaink munkanélküliségi mutatói Kecskeméten

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat 2012.

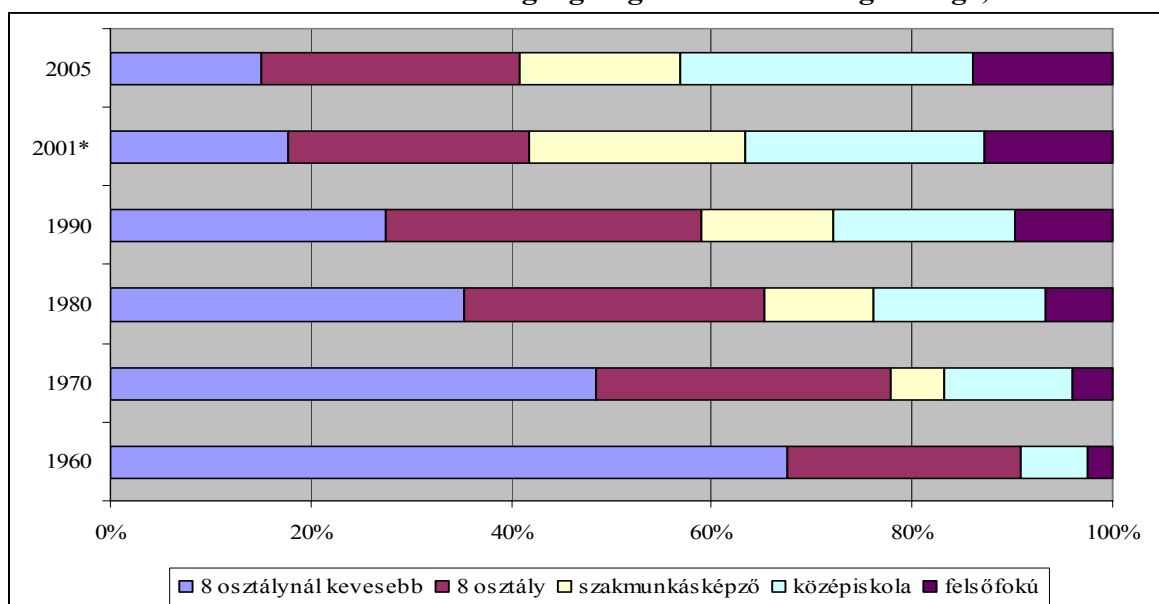
4.2. A város jóléti ellátó-hálózata, a közszolgáltatások jellemzői

4.2.1. A közoktatás, szakképzés helyzete

A legutóbbi két népszámlálás között Kecskemét népességének összetételében a legjelentősebb és legkedvezőbb változás az iskolai végzettség tekintetében következett be (10. ábra).

A 7 évesnél idősebb népesség körében folyamatosan csökkent az analfabetizmus, így 2001-re az egy osztályt sem végzettek aránya 2,2 %-ra szorult vissza. Ezzel párhuzamosan pedig jelentősen növekedett a szakmunkás végzettségűek, az érettségivel rendelkezők, továbbá a felsőfokú végzettségűek száma és aránya. A tudás szerepének bővülését, a munkaerőpiac minőségi szakember szükségleteit jelzi, hogy a főiskolai, egyetemi diplomával rendelkezők aránya az 1960-as értékekhez viszonyítva napjainkra az ötszörösére bővült és a 25 éven fölül lakosság körében 2001-re elérte a 16,8 %-ot. Aggasztó azonban, hogy a legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya az aktív korú népességen belül még 1990 és 2001 között is emelkedett (16,8-ról 22,2 %-ra). A helyzet valamit javult a 2005-ös mikrocenzusig, növekedett az átlagos iskolai végzettség, ugyanakkor még mindig magas arányt képviselt a maximum nyolc általános iskolával rendelkezők aránya.

10. ábra: A 7 évnél idősebb lakosság legmagasabb iskolai végzettsége, 1960-2005

* A szakmunkásképzőt végzetek adata magában foglalja az érettségivel nem rendelkező középiskolát végzeteket is.

Forrás: Népszámlálás 1990, TEIR, Mikrocenzus 2005

A javuló iskolázottsági mutatók ellenére, napjainkban is jelentős feladatok előtt áll a város oktatási rendszere, amely folyamatos átalakuláson megy keresztül. **A város oktatási hálózatában az önkormányzat folyamatosan erősítette a szakképzés rendszerét** (duális képzés bevezetése, TISZK fejlesztés, új járműipari szakok megjelenése, stb.), mindezt annak érdekében, hogy mind a középiskolai, mind pedig a felsőfokú végzettségűek szakmastruktúrája minél inkább megfeleljen a piaci igényeknek. A munkaügyi központ adatai alapján ugyanis a keresletnél lényegesen magasabb a városban a szakmanélküliek, illetve mezőgazdasági, irodai, eladói, könnyűipari végzettséggel, valamint a humán területen (elsősorban tanítói, tanári) diplomával rendelkezők száma. Ugyanakkor jelentős munkaerőpiaci igény mutatkozik műszaki, gépipari, informatikai, idegen nyelvi, kereskedelmi és magas szintű gazdasági ismeretekkel rendelkező szakemberek iránt. Ez a kereslet folyamatos megújulásra ösztönzi nem csak az önkormányzati intézményeket, de az oktatási, valamint át- és továbbképzéssel foglalkozó vállalkozásokat, szervezeteket is.

A város közoktatási hálózata az elmúlt években meghatározó változásokon ment keresztül, melynek legszembetűnőbb jegyei: az oktatási hálózatot igénybevevők számának csökkenése, a közoktatási hálózat átszervezése, a középiskolai oktatási kínálat bővülése, s a gimnáziumi oktatást választók részarányának növekedése.

Az általános iskolai hálózat a városban 29 feladatellátási helyet foglalt magában 2010-ben. Ugyanebben az évben a város iskoláiban összesen 8.940 diákot tartottak nyilván, ami több mint 2000 fős csökkenést jelent 2000-es évhez képest. A csökkenő gyerekszám miatt kiéleződött a gyermekekért folytatott verseny az iskolák között. A gazdag, jól felszerelt intézmények, valamint

a hat és nyolc évfolyamos gimnáziumok tanulót elszívó hatása következtében néhány általános iskola sorsa nehezebbé vált, s új kihívások elé állította az érintett intézményeket. A meglévő intézményhálózat területi elhelyezkedésében és kihasználtságában is találhatunk eltéréseket, melyet leginkább a szabad iskolaválasztás eredményezett. Míg az egyik oldalon – elsősorban az előregedő városrészekben (pl. Műkertváros, Erzsébetváros, Máriaváros) – kihasználatlan kapacitásokat figyelhetünk meg, addig a sűrűn lakott városrészekben (Petőfiváros, Széchenyiváros) új fejlesztési igények jelentkeztek az elmúlt években.

Kecskemét középiskolai hálózata a megyei jogú városok viszonylatában átlagosan fejlett. A fenntartók (a helyi önkormányzat, a református egyházközség, a piarista rend, a katolikus egyház, az ÁFEOSZ, alapítványi tulajdonosok) azonban mindent elkövettek annak érdekében, hogy az elmúlt években a város középiskolai hálózata (mind minőségi, mind mennyiségi értelemben) jelentős fejlődésen menjen keresztül. A középiskolai feladatellátási helyek száma (szakiskolák, speciális szakiskolák nélkül) 17-ről 23-ra bővült 1999 és 2010 viszonylatában. Ennek megfelelően a főállású pedagógusok száma (691 fő) mintegy 18%-kal, a középiskolai nappali tagozatos tanulók száma pedig közel 10%-kal (7867 főre) növekedett.

A feladatellátási helyek száma minden középiskolai oktatási forma (szakiskolai, speciális szakiskolai, gimnáziumi, szakközépiskolai) esetében növekedett. **Változott azonban az egyes iskolatípusok iránti kereslet, amit alapvetően a társadalmi igények szabályoztak.** Az időszak elejéhez képest közel 25%-kal nőtt a nappali tagozatos gimnáziumi tanulók száma (3.081 fő). Nem volt ilyen dinamikus a szakközépiskolai tanulók számának növekedése (6,7%), bár az elmúlt években a különböző ösztönzők bevezetésével egyre nagyobb mértékben növekedett az érettségis és szakmát is adó képzésben tanulók száma (2009-ben 5.238 fő). A 2010-es adatok (4.786 fő) azonban arról tanúskodnak, hogy nem sikerült még viszonylag magas szinten stabilizálni a szakközépiskolások számát. A gimnáziumok erőteljes vonzóhatását (ez a továbbtanulás iránti magas társadalmi igénnyel magyarázható leginkább) és a csökkenő gyerekszámot figyelembe véve újabb ösztönzők bevezetésére lenne szükség az 5.000 fős szakközépiskolai tanulószám fenntartása érdekében.

A szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók száma a 2000-es évek első felében – az 1999-es bázisidőszakhoz képest – csökkent, és csak 2007-től figyelhetünk meg bővülést, amely 2009-re már több mint 10%-kal (2.355 fő) haladta meg a bázisidőszaki értéket. A növekedés hátterében tudatos városi döntések és beavatkozások is megtalálhatók, hiszen a 2008/2009-es tanévtől az önkormányzat – egyrészt a csökkenő gyerekszám, másrészt a gazdálkodó szervezetek részéről jelentkező igényeknek megfelelően – három szakközépiskolai és két gimnáziumi osztállyal kevesebbet indított, ezzel is ösztönözve a közepes képességű diákok szakiskolák irányába történő

orientációját. Második lépésben, a munkaadók részéről jelentkező igényeknek megfelelően növelték a gépészeti, informatikai és a közlekedési szakcsoportban mind a szakiskolai, mind a szakközépiskolai és technikus keretszámokat. Majd ezt követően növelték a szakiskolai osztályok számát is, illetve 3 éves képzés keretében, olyan szakmákat indítottak el, melyek eddig hiányoztak az oktatási kínálatból. A beavatkozások eredményeként 2010-re tovább növekedett (mintegy 170 fővel) a szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók száma. A városban jelenleg is folyó ipari fejlesztések és a munkaadói oldal jelzései arra ösztönzik a szakembereket, hogy felhívják a figyelmet a szakképzés további dinamikus bővítésének szükségességére, valamint az oktatás minőségi feltételeinek (kormányzati és önkormányzati szintű) további javítására.

Az intézményhálózat átalakulása mellett **az oktatási intézmények képzési területei is módosultak** az elmúlt években. Erősödött a városban a közgazdasági, üzleti, az informatikai, az idegenforgalmi, művészeti és a nyelvi képzés, s a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft-vel történt megállapodásnak köszönhetően több szakma esetében is elkezdődik a német típusú duális képzés. A Térségi Integrált Szakképzési Központ (TISZK) két tagintézményében (Kandó Kálmán Szakközépiskola és Szakiskola és Gáspár András Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium) öt új autóipari szakmát kezdtek el oktatni 2011 őszétől. Az új tanévben már a választható szakmák között van a *mechatronikus*, a *szerszámkészítő*, a *gépjármű-technikai szerelő*, a *bevonat-technikai szerelő* és az *gyártósori összeszerelő* szakképzés. Így a TISZK oktatási kínálatában megjelenő szakmacsoportokon (Építészeti, Közlekedési, Elektrotechnika-elektronika, Könnyűipar, Faipar, Kereskedelem-marketing, Üzleti adminisztráció, Környezetvédelem-vízgazdálkodás, Mezőgazdaság, Szakmai idegen nyelv) belül tovább erősödnek a járműiparral kapcsolatos képzések.

4.2.2. A város felsőoktatási helyzete, sajátosságai és jellemzői

Az elmúlt egy évtized jelentős változásokat hozott a városban működő **felsőoktatási intézmények** életében is. A három nagy hagyománnyal rendelkező felsőfokú oktatási intézmény (gépipari, kertészeti és tanítóképző) szellemi bázisán, 2000. január 1-én a főiskolai integráció keretében létrejött a Kecskeméti Főiskola, mely három főiskolai karral (Tanítóképző Főiskolai Kar, Kertészeti Főiskolai Kar, Műszaki Főiskolai Kar) kezdte meg működését.

Az elmúlt években a Kecskeméti Főiskola a munkaerőpiaci igények jobb kielégítése érdekében új szakirányokat (gépészmérnöki, gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, környezetgazdálkodási) vezetett be, melyekkel együtt jelenleg a három karon összesen 11 alapszak közül választhatnak a jelentkezők. A kínálat bővítése azonban még napjainkban sem zárult le, hiszen újabb sikeres akkreditáción van túl a Főiskola. Ennek értelmében **a 2012/2013-as**

tanévtől a jelentkezők már járműmérnöki alapszakon – mely négy szakirányt foglal magába: Járműgyártó szakirány, Gépjárművek szakirány, Automatizált gyártórendszerek és robotok szakirány, Járműmechatronikai szakirány – **is folytathatnak tanulmányokat a Kecskeméti Főiskolán.** A járműmérnöki alapszakon 2012 szeptemberétől duális rendszerben is megindult az oktatás, ami azt jelenti, hogy a hagyományos felsőoktatási képzési rendszertől eltérő, gyakorlatorientált képzésen vehetnek részt a hallgatók. A gyakorlati képzés – a képzési időnek közel a felében – a Kecskeméti Főiskola GAMF Karán kívül, egy iparvállalatnál zajlik. A hallgatók jelenleg két multinacionális vállalat közül választhatnak, a gyakorlati időt vagy a Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft., vagy a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft.-nél tölthetik le.

Az alapszakok képzésén túl, jelentős felsőfokú szakképzés (a három karon összesen 10 területen) és posztgraduális képzések (a három karon összesen 23 szakirány) is bővítik a főiskola oktatási kínálatát.

A növekvő felsőoktatási kínálatnak köszönhetően a kilencvenes évektől 2004-ig bővült a Kecskeméten felsőfokú oktatási intézménybe járó hallgatók száma. Ezt követően azonban törés következett be, és a 2004-es 6.700 fős hallgatói létszámmal szemben már csak 6.090 diák kezdte el 2006-os tanévet nappali, levelező és távoktatási formában. A hallgatói létszám csökkenése ezt követő években is tovább folytatódott (2007-ben 5.383 fő, 2009-ben 5118 fő). A Felsőoktatásról szóló törvény értelmében a Kecskeméti Főiskolára maximálisan felvehető hallgatók száma a 2010-es évben 4.380 fő, mely szabályozási oldalról egyelőre behatárolja a város felsőoktatási lehetőségeit, ami azonban az elindult akkreditációs folyamatoknak és fejlesztéseknek köszönhetően változhat az elkövetkező években.

Kecskemét felsőoktatási helyzetének javítása érdekében nagyobb mértékű városi szerepvállalásra, a városi kutatóintézetekkel és vállalkozásokkal történő szorosabb együttműködésre, új szakok akkreditációjára, a minőségi oktatás feltételeinek javítására, valamint a nemzetközi kutatási kapcsolatok erősítésére van szükség. Ezt célozzák az elmúlt hónapokban kötött együttműködési megállapodások (Kecskemét Megyei Jogú Város és a között létrejött stratégiai megállapodás, valamint a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. és a Kecskeméti Főiskola között létrejött együttműködés), valamint a különböző főiskolai fejlesztések (jelentős intézményi- és eszközfejlesztések, akkreditációs folyamatok elindítása, új járműipari tanszék építése, tananyagfejlesztések, stb.).

4.2.3. Az egészségügyi ágazat helyzete

Kecskemét Megyei Jogú Város **egészségügyi alapellátása** mindenben megfelel a kor követelményeinek, kapacitását pedig úgy méretezték, hogy nem csak a város, de a környező térség lakosságának igényeit is ki tudja szolgálni. Az egészségügyi szolgáltatások színvonala a városi Egészségügyi Központ 2002-ben történt felújításának, valamint a megyei kórház bővülő szakambuláns ellátottságának és beruházásainak (pl. új DEXA helyiség, a járóbeteg központi diagnosztika fejlesztése) köszönhetően folyamatosan javult.

A háziorvosi rendszer irányítását napjainkban az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága látja el. Kecskemét Megyei Jogú Város területén jelenleg 45 felnőtt háziorvosi, 22 házi gyermekorvosi és 20 vegyes fogorvosi körzet működik.

A városban a **házi orvosok** száma 2010-ben az évezred elejéhez viszonyítva 3 fővel 52-re növekedett, míg a házi gyermekorvosok száma (24 fő) két fővel csökkent. Bár a háziorvosok száma az elmúlt tíz évben növekedett, de ez a növekmény nem tudott lépést tartani a népességszám gyarapodásával, ezért a háziorvos ellátottság értéke romlott az évtized elejéhez képest (1469 lakos/orvos). Ez az érték a megyei jogú városok hasonló értékeivel összehasonlítva átlagosnak mondható. Hasonlóan átlagosnak tekinthető a fogorvosi ellátottság, melynek keretében 21 szakorvos és 4 iskolaorvos látja el a napi feladatokat. A háziorvosi ellátásban megjelentek száma az elmúlt években a felnőtteknél elég nagy hullámzást mutatott, értéke 500.000 és 590.000 fő között alakult, míg a gyermekellátásban 170.000-180.000 fő között stabilizálódott (2. táblázat).

2. táblázat: A háziorvosi ellátásban megjelentek száma Kecskeméten

	2000	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Felnőtt háziorvosi ellátásban megjelentek száma (fő)	513.312	579.486	586.602	571.146	588.843	500.873	567.415	591.774	549.682
Gyermek háziorvosi ellátásban megjelentek száma (fő)	184.615	174.447	174.863	177.781	178.717	180.266	175.735	179.780	169.967

Forrás: TEIR és Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága

A megyeszékhely **szakorvosi rendelőintézet**ei, valamint a megyei kórház és a repülőkórház szakambulanciái nemcsak a város, hanem tágabb környezetének igényeit is kiszolgálja. A járóbeteg szakellátás évi rendelési ideje 5,2%-kal növekedett 2000 és 2010 között, és még ennél is nagyobb mértékben emelkedett az évi gyógykezelési vizsgálati esetek száma.

A **fekvőbeteg ellátásban** Kecskemét kiemelkedő szerepet tölt be a megyében. A megbetegedési mutatók tekintetében az ország egyik leghátrányosabb régiójában mintegy 2.000 dolgozó látja el feladatait a város kórházaiban. Kecskemét két kórházában (Bács-Kiskun Megyei Kórház, Magyar Honvédség Kecskeméti Repülőkórháza), öt telephelyen 2010-ben összesen 1.172

ágyon tudtak betegeket kezelni, ami csökkenő ágykapacitást jelent 2000-hez képest (1591 ágy). Az ágyszám csökkentés és az egészségügy nehéz helyzete ellenére a város kórházait, különösen a megyei kórházat az elmúlt évek folyamán igyekeztek az igényeknek megfelelően korszerűsíteni. A beruházások eredményeként az elmúlt néhány évben az onkoradiológiai központ emeletráépítést kapott, s a Bőr- és Nemibeteg Gondozó is új épületbe költözhetett. Sor került a központi műtőblokk korszerűsítésére, új Gastroenterológiai Központ kialakítására, a diagnosztikai épületrész megújítására, valamint az ún. hotelépület felújítására. A folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően a kórház a megyei hatókörű feladatai (pl. belgyógyászat, kardiológia, szájsebészet) mellett az onkoradiológia, az ortopédia, valamint a plasmapheresis terén már regionális feladatokat is ellát.

Az osztályok többsége „A” kategóriás akkreditált osztály, melyek keretében több mint 120 szakellátás vehető igénybe, melyek közül speciális ellátást tud biztosítani a plasztikai sebészet, az urológia, a nőgyógyászati és a szemészeti lézerkezelés, az ortopéd sebészeti protézis beültetések, az ultrahangos kőzúzás, az ideg-, ér-, kéz-, száj- illetve mellkas-sebészeti műtétek, a cukor-, a vérképzőszervi-, a rákbetegség megelőzése és gyógyítása vonatkozásában. **A fejlesztések napjainkban sem fejeződtek be**, hiszen mintegy 10,5 milliárd forintos uniós támogatásnak köszönhetően létrejön egy új szív és érrendszeri diagnosztikai és terápiás centrum, tovább fejlesztik az onkológiai részleget, új anya-gyermek centrum alakul ki, fejlődik a teljes diagnosztikai háttér és az infokommunikációs fejlesztéseknek köszönhetően a telemedicina rendszere. Az előbb felsorolt egészségügyi szolgáltatások és szakrendelések mintegy 250.000 ember magas szintű ellátását biztosítja a térségben.

A járó és fekvőbeteg-ellátás fontos kiegészítői a **gondozóintézetek**, melyek közül Kecskeméten tüdőbeteg-, bőr- és nemibeteg-, onkológiai, addiktológiai és pszichiátriai gondozó egyaránt működik. A növekvő társadalmi igények, valamint az emelkedő szolgáltatási és műszaki elvárások miatt szükség mutatkozik a felsorolt szakterületek további fejlesztésére.

4.2.4. A szociális ellátórendszer jellemzői

A város szociális helyzetére jellemző, hogy egyszerre több megoldandó kérdésre kell választ találnia. A szociális ellátórendszernek egy időben kell kezelnie az alacsony foglalkoztatásból, a munkanélküliségből, a folyamatos előregedésből és elszegényedésből, valamint a szociális rászorultak számának növekedéséből adódó feladatokat.

Kecskeméten a rendszeres szociális segélyben részesülők száma 2000 óta folyamatosan növekedett. A növekedés mértéke 2006-ig viszonylag mérsékelt volt, ezt követően viszont alig

három év leforgása alatt – leginkább a pénzügyi és gazdasági válság hatására – a segélyezettek száma (2009-ben 2800 fő) megduplázódott, s 2009-től is kismértékben növekszik (3. táblázat).

Az önkormányzat **segélyekkel, juttatásokkal, támogatásokkal** igyekszik segíteni a nehéz helyzetbe került családokon. A gazdasági válság mélységét és társadalmi hatásait jól jelzi, hogy az évtized közepéhez képest több támogatási forma esetében is (pl. átmeneti segély, lakásfenntartási támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, adósságcsökkentési támogatás) jelentősen emelkedett a támogatásban részesültek száma. Néhány ellátástípus esetében (aktív korúak ellátása, lakásfenntartási támogatás, adósságcsökkentési támogatás) megfigyelhető ellátotti létszám növekedés egyes társadalmi csoportok sajnálatos lecsúszására utal, melynek mérséklése, a társadalmi problémák csökkentése jelentős városi érdek.

3. táblázat: Pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők számának változása

Év/fő	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Időskorúak járadéka	145	134	128	117	116	113	110	87	91	92	85	88
Aktív korúak ellátása (RSZS,RÁT,BPJ,FHT)	978	1158	1168	1215	1297	1258	1329	1815	1994	2800	2865	2895
Lakásfenntartási támogatás	2209	1901	1808	1696	1345	1958	2924	2565	3646	3791	3811	4564
Átmeneti segély	352	410	444	713	1550	2266	3115	3865	3445	4817	5358	4404
Temetési segély	336	268	270	182	169	183	186	165	164	176	149	120
Ápolási díj	281	314	346	359	372	400	442	438	416	464	505	533
Rendszeres gy.védelmi támogatás/kedvezmény	5616	6277	5568	5020	4923	4872	3755	3870	4184	4720	5128	4369
Rendkívüli gy.védelmi támogatás	2348	2013	2060	1388	1194	1658	2174	2178	2548	3763	3968	3150
Köztemetés	106	93	112	110	38	53	55	43	50	46	51	64
Közgyógyellátás	4186	4311	4288	4473	4291	4613	2971	3256	3328	3418	3409	3438
Adósságcsökkentési támogatás							118	129	228	423	595	604

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal

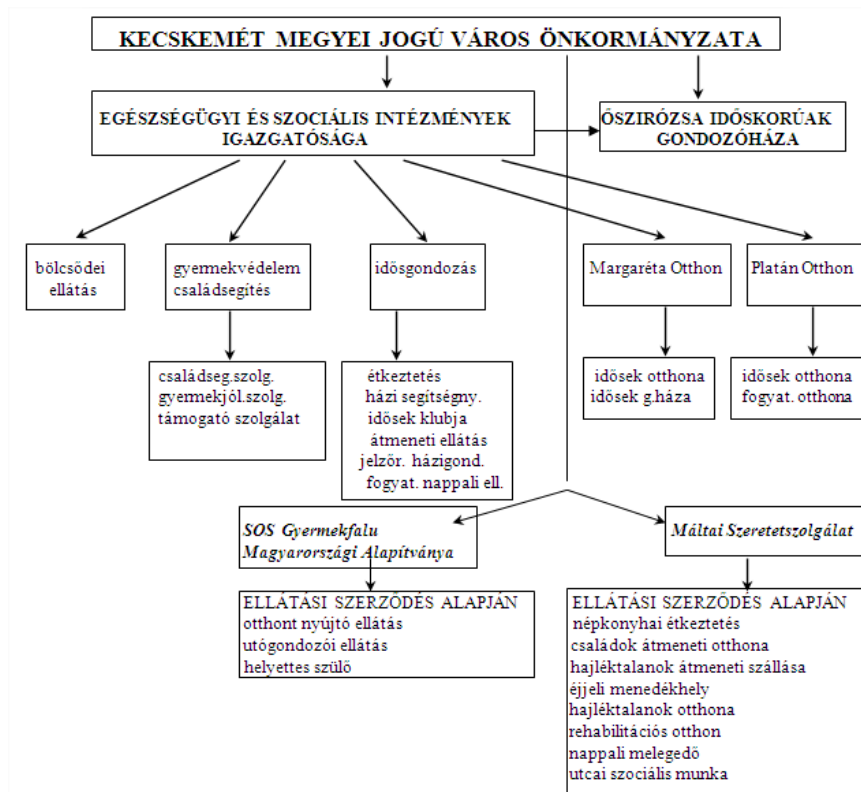
Az önkormányzat által folyósított támogatások közül kiemelkedő jelentőségű a rendszeres és átmeneti segély, a lakásfenntartási támogatás, a közgyógyellátás, továbbá a rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás nyújtása, valamint a gyermekjóléti alapellátások biztosítása.

Kecskeméten a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat 2007. július 1-jétől integrált intézményként az **Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága (ESZII)** biztosítja, mely városban az önkormányzat által fenntartott személyes gondoskodást nyújtó alap és szakosított ellátási formákat az alábbi ábrának megfelelő tartalommal és szervezeti rendszerben végzi (11. ábra). Az ábra alapján látható, hogy ellátási szerződés alapján más szervezetek (SOS

Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa, Máltai Szeretetszolgálat) is látnak el szociális feladatokat Kecskeméten, különösen a gyermekvédelem és a hajléktalan ellátás területén.

11. ábra: Kecskemét Megyei Jogú Város szociális alapellátó rendszere

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város szociális szolgáltatástervezési koncepciója

A város által biztosított **szociális alapszolgáltatások** a következő tevékenységekre terjednek ki: étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, utcai szociális munka, családszolgálat, támogató szolgálat, idős nappali ellátása, nappali melegedő, értelmi fogyatékosok nappali ellátása, melyet éves szinten közel 1900 ember vesz igénybe (4. táblázat).

4. táblázat: Egyes alapszolgáltatásokban részesülők száma 2007-2011 között

Év	étkeztetésben részesül		házi segítségnyújtásban	jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban	támogató szolgálat	utcai szociális munka	idősek nappali ellátása	fogyatékosok nappali ellátása
	helyben vagy elviszi	lakására szállítják	részesül					
2007	117	324	499	269	41	12	461	32
2008	168	339	407	152	51	19	391	32
2009	160	366	393	141	54	11	405	32
2010	955		398	124	51	-	398	33
2011	208	666	391	108	52	-	425	35

Forrás: KSH statisztika

4.2.5. A kulturális kínálat jellemzői és mutatói

Kecskeméten a kultúra közvetítéséhez szükséges intézményi háttér kiterjedt és sokelemű. A város kulturális intézményei közül nem egy országos hírű és szakmailag elismert. Ezek közül mindenképpen ki kell emelni a több díjjal is elismert Katona József Megyei Könyvtárat, a Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központot, a Kecskeméti Ifjúsági Otthont, a Ráday Múzeumot, a Bozsó Gyűjteményt, vagy éppen a Kecskeméti Képtárat (Cifrapalota), melyek aktívan szerepet vállalnak a kecskeméti hagyományok ápolásában és a helyi kultúra szervezésében.

Kecskemét országos jelentőségű kiállításokkal és bemutatóhelyekkel is rendelkezik, mint például a Magyar Fotográfiai Múzeum, a Magyar Naiv Művészek Múzeuma és a Szórákaténusz Játékmúzeum.

A város színházi életét a Katona József Színház és a Kelemen László Kamaraszínház művészei és előadásai határozzák meg. A városi színjátszás értékes színfoltját képezi a fiatalabb korosztályokat megszólító Ciróka Bábszínház.

A város azonban nem csak a kiállító és kultúra közvetítő intézményeiről híres, hanem a művészeti alkotóműhelyeiről is, melynek kiemelkedő központjai a Nemzetközi Kerámiastúdió, a Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely, illetve a magyar animáció egyik vezető műhelyeként számon tartott Kecskemétfilm Kft.

A széles kulturális kínálatából a városnak a legnagyobb ismertséget a Kodály-életműhöz és módszerhez kapcsolódó tudás gondozása, közvetítése és a zene szeretete hozta, melynek két kiemelkedő központja a Kodály Iskola és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézete, melynek mestertanfolyamai, szemináriumai és koncertjei méltán világhíresek.

A város kulturális életét jellemző statisztikai adatok az elmúlt évek során döntően pozitív irányban változtak. Látványosan nőtt a kulturális rendezvények száma (Kodály Művészeti Fesztivál, a Nemzetközi Kodály Szeminárium, az Európa Jövője Nemzetközi Gyermectalálkozó (Csiperó), a Nemzetközi Zománcművészeti Alkotótábor, a Nemzetközi Kerámia Stúdió szimpóziumai, a Kecskeméti Animációs Filmfesztivál, a Kecskeméti Népzenei Találkozó, a Kecskeméti Tavaszi Fesztivál és a Hírös Hét Fesztivál). Napjainkban már évi 700-800 kulturális eseményt rendeznek a városban, melyek jelentős turisztikai vonzerővel is rendelkeznek. Az egyre gazdagabb és sokoldalúbb programkínálatnak köszönhetően a kulturális rendezvények látogatóinak száma 2007-ig folyamatosan nőtt, és megközelítette a másfélmillió főt. Az utóbbi években történt megtorpanás a látogatottság terén, semmiképpen sem a kulturális kínálat

szűkülésére vezethető vissza, sokkal inkább a fizetőképes kereslet csökkenésére. Öröndetes viszont az a tény, hogy Kecskeméten működő két állandó színházban mind az előadások száma, mind a színházlátogatók száma emelkedett az utóbbi években, így 2010-ben a 643 előadást mintegy 135 ezer néző látta.

Az utóbbi 10 évben egyértelműen növekvő tendenciát mutat a városban található 9 muzeális intézmény látogatottsága is. A múzeumi kiállításokat felkeresők száma a 2000-es évek elejét jellemző 60 ezer főhöz képest 2008-ban meghaladta a 100 ezer főt, s bár a mutató tekintetében egy jelentősebb (10%-os) visszaesést tapasztalhattunk 2009-ben, ez csak átmenetinek bizonyult, hiszen 2010-re a látogatószám visszatért a 100 ezres szint közelébe (98.958 fő).

A Katona József Megyei Könyvtár tekintetében mind a beiratkozott olvasók, mind a kikölcsönzött könyvtári egységek száma ugyancsak évről-évre emelkedik. Az intézmény 2000-ben 27 ezer, 2005-ben 32 ezer, míg 2009-ben már csaknem 36 ezer beiratkozott olvasóval rendelkezett. A kikölcsönzött könyvtári egységek száma pedig ezen időszak alatt 370 ezerről 460 ezerre emelkedett. A 2010-es adatok azonban már kisebb visszaesést mutatnak mindkét vizsgált mutató tekintetében (31.110 fő és 396.075 kikölcsönzött könyvtári egységek száma), az okok feltárása mélyebb elemzést igényelne, mely túlmutat a jelen dokumentum keretein.

4.2.6. Közösségi tájékoztatás, média és infokommunikáció

A közszolgáltatások egy sajátos szegmensét képezi a **közösségi tájékoztatás**, mely nagy hagyományokkal rendelkezik Kecskeméten. A közösségi tájékoztatás módja és csatornái az elmúlt évszázad során – az általános társadalmi és technikai fejlődés hatására – jelentős változáson mentek keresztül. A rendszerváltozás és a demokratikus normák magyarországi terjedésével a közösségi tájékoztatás szerepe jelentősen felértékelődött. Már az 1999-ben elfogadott kecskeméti gazdasági program is foglalkozott a lakosság és az önkormányzat közötti kommunikáció fejlesztésével és szorgalmazta a kölcsönös információáramlás javítását a helyi polgárok, az intézmények és az önkormányzat, illetve a város és a világ között.

A város teljes körű tömegkommunikációs bázissal rendelkezik. Az **írott sajtó** legjelentősebb reprezentánsa a Petőfi Népe, mely hatvanöt éve jelenik meg napi rendszerességgel. A helyi közéleti újságok közül – a jelentős olvasótáborral rendelkező – Kecskeméti Lapok (hetilap) emelhető még ki, mely a város hírei mellett beszámol az önkormányzati döntésekről, a tervezett fejlesztésekről és az önkormányzattal összefüggő információkról. A kecskeméti sajtóorgánumok piacát színesítik a közérdekű helyi kereskedelmi lapok is, mint a Kecskeméti Extra Piac, a Kecskeméti Szuperinfo és a Kecskeméti Est.

A városban két **helyi kereskedelmi rádió** rendelkezik a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság (URH-FM) műsorszórási engedélyével, a Gong Rádió a 96,5 Mhz-en, míg a Klubrádió Kecskemét a 97,7 MHz-en sugároz saját készítésű műsorokat.

A helyi lakosság tájékozódásának legfontosabb információ forrása a városi közügyekben – egy önkormányzati lakossági felmérés szerint – a **Kecskeméti Városi Televízió**, mely naponta jelentkező hírműsorával (Hírös Hírek) és több közéleti és kulturális magazinműsorával (Közélet, Városon Kívül, Természet Hírei, Hírös Múza, Sportmagazin, Kedvenc, stb.) szolgálja a város lakosainak széleskörű tájékoztatását.

A kecskeméti városi tartalomszolgáltatás csatornái közül említést érdemelnek az **Interneten elérhető hírportálok** (pl. Civil Napló, Hírös Hír, Kecskemét.hu, BAON), valamint a város honlapja (www.kecskemett.hu), amely az egyik leglátogatottabb helyi honlap. A fenti tartalomszolgáltatók mellett, említést érdemelnek még a hagyományos média szervezetek (Kecskeméti TV, Petőfi Népe, Kecskeméti Lapok) internetes oldalai és a városi intézmények (Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központ, Katona József Színház, Katona József Megyei Könyvtár, Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Múzeumi Szervezete, stb.), honlapjai, melyek számos helyi információt és tartalmat jelenítenek meg. Sok hasznos közérdekű információ és városi beruházásokról tudósító tájékoztató olvasható az önkormányzati tulajdonú cégek (pl. Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Bácsvíz Zrt., KIK-FOR Kft., Termosztár Kft., Kecskeméti Városgazdasági Kft.) honlapjain is, mely cégek egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a lakossággal történő kapcsolattartásra, s magas szintű tájékoztatásuknak és kiszolgálásuknak biztosítására.

Az internetes hálózat jelentősége messze túlmutat egy manapság divatos hírközlési rendszeren, hiszen a technológia – a hagyományos, egyirányú információközlő csatornákhöz képest – kétirányú adatforgalmat tesz lehetővé. Ez a technikai megoldás számos alkalmazás és szolgáltatás (széleskörű információgyűjtés, e-ügyintézés, internetes levelezés és fórumok, elektronikus vásárlás, távmunka) meghonosodását tette lehetővé a kecskeméti lakosság körében. Nem véletlen, hogy a lakossági igények jelentkezésével (2007-ben 16.000 előfizető, 2009-ben közel 30.000, 2011-ben becslések szerint meghaladta a 40.000 főt) gyors ütemben épült ki az internetes hálózat Kecskeméten. Napjainkban elmondhatjuk, hogy a szélessávú internetes hálózatok a város teljes területén elérhetők. A város több pontján, közterületeken, közintézményekben és egyre több szórakozóhelyen érhetők el vezeték nélküli Wi-Fi kapcsolatok.

A hagyományos távközlési társaságokon (pl. Magyar Telecom Csoport, Invitel Zrt.) kívül a mobil (T-Mobil, Pannon [mai nevén Telenor], Vodafone), a kábeltelevíziós társaságok (Invitel, DIGI, UPC, T-Home) és maga a város is épített szélessávú internetes hálózatot (Hírös-Net Kft.). A városi fejlesztéseknek köszönhetően ma már a szatellit településrészekben, így Hetényegyházán,

Kadafalván, Ménteleken és Katonatelepen mintegy 90%-os (kb. 3000 háztartás) lefedettségű szélessávú hálózat jött létre.

Kecskemét a jövőben tovább szeretné építeni saját hálózatát, hogy lakossága és vállalkozásai számára elérhető áron tudja biztosítani a szélessávú elérhetőséget, s az azokon alapuló különböző magas szintű infokommunikációs szolgáltatásokat.

4.3. Műszaki és infrastrukturális jellemzők

4.3.1. A közműhálózat állapota és jellemzői

Kecskemét számára az elmúlt évtizedekben az egyik legnagyobb kihívást a **közműhálózatának** – a város fejlődésével lépést tartó – fejlesztése jelentette. Az 1990-es évek végétől elinduló fejlesztéseknek, majd a 2000-es évek első felében elindult ISPA programok („Kecskemét Város Agglomeráció Szennyvízelvezetési és Tisztítási Rendszerének Fejlesztése”, „A Duna-Tisza-közi Nagytérség Szilárdhulladék Gazdálkodási Rendszer” kialakítása) keretében megvalósított, több mint 17 milliárd Ft-os fejlesztéseknek köszönhetően, jelentős változások következtek be az ellátottsági mutatók tekintetében, így Kecskemét a leszakadó városok csoportjából a felzárkózók körébe került. Az abszolút számok tekintetében is szemmel látható a fejlődés (5. táblázat), ugyanakkor a város kiterjedt külterületeinek köszönhetően számos feladat áll még a város előtt.

A **közüzem ivóvíz**-vezeték hossza 2000 és 2010 között 276,4 km-rel bővült, a töretlen fejlesztésben nagy szerepet játszott a lakossági kezdeményezések önkormányzati támogatása, illetve az országban elsőként létrejött Víziközmű Társulat. A társulat hathatós közreműködésével napjainkra a kecskeméti lakásállomány 100 %-ában tudják biztosítani a vezetékes ivóvíz ellátást (5. táblázat). Napjainkra a fejlesztések elérték a város külső részeit is (Belsőnyír, Máriahegy, Alsószéktó, Felsőszéktó, Úrihegy, Katonatelep, Úrrét, Szolnokihegy, Kisfái), ennek keretében 2009-2010-ben több mint 400 millió Ft-os ráfordítással, több mint 20 km új vízvezeték épült ki. A fejlesztések nem csak az ellátottsági szint javítását célozták, hanem – készülve a magyarországi követelményeknél szigorúbb európai uniós minőségi elvárásokra – technológiai fejlesztések is elindultak, melyek a szolgáltatott víz uniós határértéket meghaladó vas-, mangán- és arzéntartalmának csökkentésére irányulnak. A további fejlesztések érdekében 32 térségi önkormányzat részvételével – 2010 januárjában – megalakult a Kék-víz Észak-Bács-Kiskun Megyei Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás, mely egy Részletes Megvalósíthatósági Tanulmányban megfogalmazta a legfontosabb fejlesztési feladatokat.

Hasonlóan nagyarányú fejlesztések mentek végbe a **szennyvíz-hálózat** bővítése, s a közsatornára történő lakossági rákötések területén. Ennek során az ISPA program keretében, Kecskeméten mintegy 130 km szennyvízgyűjtő-hálózat és hozzá kapcsolódóan 70 km bekötő vezeték épült 2003 és 2007 vége között. A teljes hálózat 2010-ben a hivatalos KSH statisztikák szerint 343 km volt. A szennyvíz-hálózatra történő lakossági rákötések aránya 2000 és 2010 között 49,7%-ról 69,8%-re bővült, ami több mint 11.000 új rákötést jelentett. A fejlődés azonban ezt követően sem állt meg, hiszen a városnak további fejlesztései indultak az úgynevezett „Kis-ISPA” program keretében több mint 10 milliárd Ft értékben, mely Kecskemét belső részeinek (pl. Mária körút, Kossuth körút, Bethlen körút) kiépítettségén kívül, a külső területeken (pl. Matkó, Méntelek, Kossuth lakótelep, Borbás) is érezhető javulást eredményez a szennyvízcsatorna-ellátottság tekintetében.

5. táblázat: Kecskemét közüzemi ellátottságának változása (2000-2010)

Megnevezés	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Lakónépesség az év végén, fő	107 267	108 286	108 835	109 847	110 316	111 428	112 233	113 275
Lakásállomány az év végén, db	43 443	45 071	45 536	45 872	46 048	46 329	46 494	46 818
Közüemi ivóvízvezeték hossza, km	347,5	552	558	560	592,2	594,3	614,4	623,9
Vízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások száma, db	38 888	44 235	44 906	45 349	46 048	46 329	46 494	46 818
Közüemi vízhálózatba bekapcsolt lakás, %	89,5	98,1	98,6	98,9	100	100	100	100
Háztartásoknak szolgáltatott víz, 1000 m ³	3 476	3 433	3 607	3 566	5 908	5 772	5 725	5 503,4
Szennyvízcsatorna hossza, km	135	200	201	207	208	340	343	343
Közsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások, db	21 599	24 450	25 564	26 349	26 431	31 641	32 047	32 689
Közsatorna-hálózatra rákötött lakások aránya, %	49,7	54,2	56,1	57,4	57,4	68,3	68,9	69,8
Elvezetett összes szennyvíz, 1000 m ³	6 670,7	6 339	5 724	6 336	6 258	6 253	6 013	7429,5
1 km közüemi vízhálózatra jutó közüemi szennyvízcsatorna-hálózat, m	388,5	362,3	360,2	369,6	351,2	572	558	549,7
Háztartási villamos energia fogyasztók száma, háztartás	52 786	56 747	57 112	57 613	58 892	58 934	58 845	58 738
Háztartások részére szolg. vill.energia, 1000 kWh	87 903	103 286	107 012	111 565	110 819	114 386	112 664	111 627
Háztartási gázfogyasztók száma, db	35 097	38 540	39 231	39 832	40 296	40 693	41 248	42 143
Háztartásoknak szolgáltatott. Gáz, 1000 m ³	39 094	49 120	50 424	47 778	41 204	41 567	41 498	33 083

Forrás: KSH 2000, 2010

Bővült az elmúlt években a **csapadékvíz elvezető hálózat** is, így egyre inkább meg tud felelni a városi csapadékvíz elvezető közmű a lakossági elvárásoknak. Kecskeméten a csapadékvíz elvezetése egyrészt zárt 146 km hosszú gerinccsatornán keresztül történik, másrészt 3,1 km burkolt árkon és 4,2 km földmedrű nyílt árkon keresztül biztosított. A hálózat fejlesztése folyamatos, melynek köszönhetően az elmúlt két évben mintegy 2,5 km hosszú új csapadékvíz csatorna épült meg a város keleti, délkeleti részében. A fejlesztéseknek köszönhetően az új főgyűjtőcsatorna mintegy 230 ha-os területről gyűjti be, s vezeti el a csapadékvizet.

4.3.2. Kecskemét úthálózatának jellemzői

Az utóbbi négy év (2007-2010) önkormányzati beruházásait áttekintve egyértelműen javultak **az úthálózat kiterjedésére és az útminőségre** vonatkozó adatok is a városban. Az új építések közül kiemelkedik a 2008-ban megvalósult Hetényi út és a III. Béla körút kereszteződésében a Sutus falui körforgalom építése. A 2009-es évhez kötődik a Mercedes gyárhoz vezető 1,2 km hosszú Daimler út megépítése. Megvalósult továbbá a Mezei utca átépítése, valamint a Petőfivárost északról határoló nyugati körút kiépítése, valamint 2011-ben befejeződött a Dózsa György út – Botond utca – Ipoly utca kereszteződésének lámpás csomóponttá történő kiépítése.

Az önkormányzati útrekonstrukciókra Kecskemét városa 2007 és 2010 között több mint 730 millió Ft-ot fordított. Ebből az összegből megvalósult a Küküllő utca – Kiskőrösi út – Weber Ede út, valamint a Műkerti sétány felújítása. A hálózati szereppel bíró városi utak közül új burkolatot kapott az Akadémia körút, a Mártírok útja, valamint a Könyves Kálmán körút, emellett megújult közel 90 ezer m² útfelület, valamint – városszerte, elsősorban a külső városrészekben – több lakóutca burkolat-felújítása is megtörtént.

Az önerős lakossági útépitések támogatására fordított önkormányzati források kiugró növekedése elsősorban az ISPA szennyvíz-csatornázási programnak köszönhető, melynek keretében az elmúlt években közel 20 km új lakóút létesült a városban (6. táblázat).

6. táblázat: Önerős lakossági útépitések

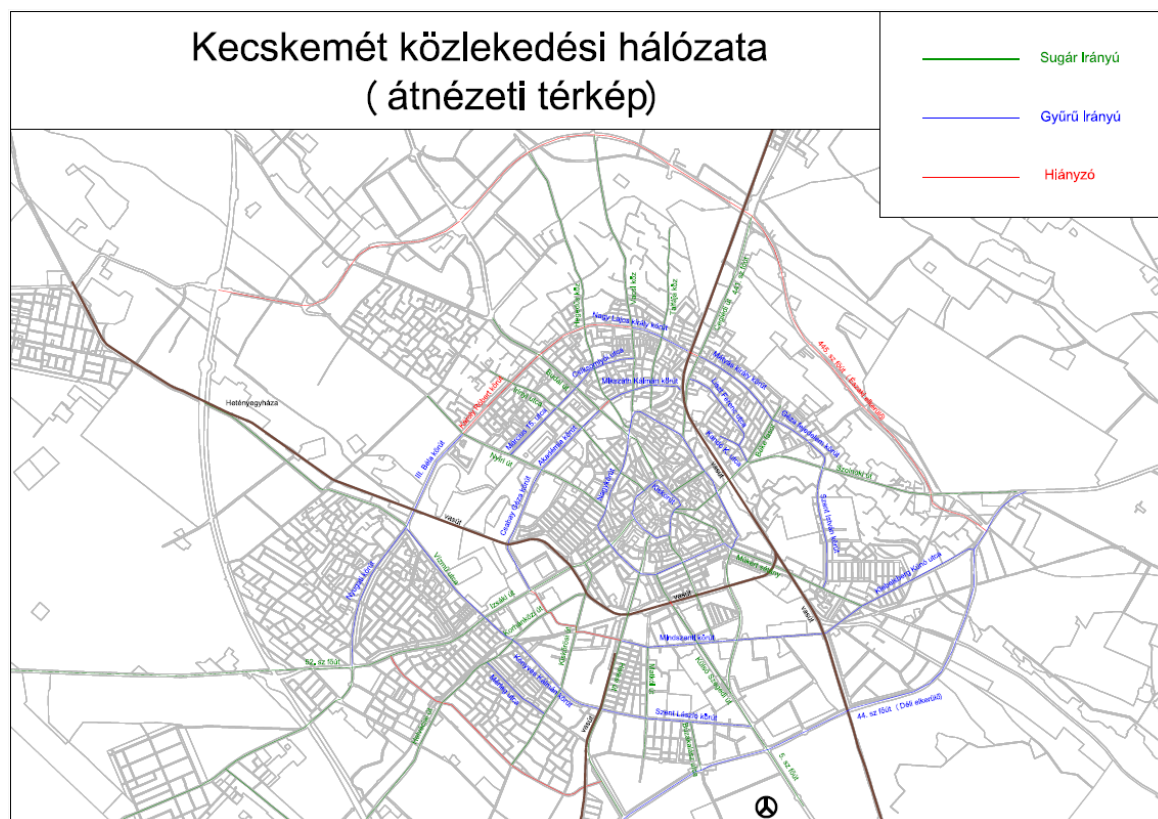
Év	A kivitelezés költsége (millió Ft)	Új burkolatot kapott utcák hossza (km)
2007.	117,0	2,56
2008.	226,3	3,51
2009.	790,4	9,17
2010.	369,4	4,33

Forrás: Kecskemét MJV adatközlés

A felsorolt eredmények ellenére város előtt álló egyik legnagyobb kihívás a gyűrűs-sugaras szerkezetű úthálózatának korszerűsítése, kapacitásának bővítése, ezen belül is a hiányzó hálózati

szakaszok megépítése (12. ábra), a meglévő úthálózaton az „egyenkapacítások” biztosítása, valamint a legforgalmasabb kereszteződések (pl. Bethlen krt. – Ceglédi út, Mátyás király krt. – Ceglédi út, Március 15. utca – Budai út) megfelelő műszaki kialakítása.

12. ábra: Kecskemét úthálózata és hiányzó hálózati elemei

Forrás: Kecskemét MJV. Önkormányzata Főépítési Osztály

4.3.3. Energiaellátás

A város energiaellátása jelenleg a villamos energiára és a földgázra, továbbá a földgázüzemű hőközpontokkal történő távhőszolgáltatásra épül. A jövőben azonban ezen változtatni szeretne a város. Energiaszerkezetében – az EU előírásainak megfelelően (Az EU tagállamainak 2015-ig el kell érniük, hogy az összes megújuló energiahordozó-forrás részaránya 15%-ot, a bio-üzemanyagok részaránya pedig a 8%-ot közelítse) – nagyobb szerepet szán az alternatív energiaforrások előállítására és felhasználására. Ez indokolt is, hiszen a város az energia nagy részét a város közigazgatási határain kívülről szerzi be. Figyelembe véve a 2000-es évek villamos energia fogyasztóinak számbeli emelkedését (2000-ben a villamos energia fogyasztásban még csak 52.786 háztartás vett részt, addig 2010-ben már 58.738) és az általuk elfogyasztott villamos energia közel 27%-os növekedését (2000-ben 87,9 millió kWh, 2010-ben 111,6 millió kWh), valamint az energiaárak folyamatos drágulását, stratégiai kérdés a város számára mind az

energiahatékonyság fokozása, mind az energiatakarékossági intézkedések bevezetése, mind pedig a külső energiaellátástól való függés csökkentése. A városban több cég (pl. Termostar Kft., Bácsvíz Zrt., Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Közszolgáltató Kft.) részéről indítottak el energiahatékonyság növelő, vagy megújuló energia felhasználását célzó projekteket (pl. biogáz begyűjtése és hasznosítása, kapcsoltan termelt hő- és áramtermelés, napelemes technológia alkalmazása, energiatermelés hőszivattyúval, biomassza termelés és hasznosítás).

4.3.4. Hulladékgazdálkodás, szennyvízkezelés

Kecskemét, mint környezetileg érzékeny területen elhelyezkedő település, kiemelt figyelmet fordít a környezet védelemre, ezen belül is a **hulladékgazdálkodással** összefüggő kérdések kezelésére. A város 25/2012 (V. 31.) önkormányzati rendeletével elfogadott hulladékgazdálkodási tervében foglalkozik az illetékességi területén keletkező hulladékok elszállításával, tárolásával, kezelésével, az újrahasznosítás lehetőségeivel és a fejlesztési szükségletekkel.

A kecskeméti települési **szilárd kommunális hulladékkezelés** mindenben megfelel az országos előírásoknak. A városban a szilárd hulladékkezelési közszolgáltatást négy társaság biztosítja. A hulladékszállítást a Városgazdasági Kft., a hulladékkezelést és ártalmatlanítást a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Közszolgáltató Kft., a szelektív hulladékgyűjtést, válogatást és újrahasznosítást a Hírös Hulladékgazdálkodási Kft., míg a veszélyes hulladékok tárolását és kezelését a Design Kft. végzi. Az elszállított települési szilárd hulladék mennyisége 2010-ben meghaladta az 51 ezer tonnát, azóta csökkenés figyelhető meg, hiszen a 2011-es érték már nem érte el az 50 ezer tonnát.

Kecskeméten az elszállított **lakossági kommunális hulladék** mennyiségének változása érdekes képet mutat, 2004 és 2006 között közel 27%-kal nőtt a lakosság hulladéktermelés, majd 2007-ben hirtelen 39%-os csökkenést tapasztalhattunk (ez részben statisztikai hibából adódhat), majd a következő évben (2008) több mint 45%-os növekedést (7. táblázat).

7. táblázat: **Kecskemét lakossági hulladékszállításának néhány jellemző adata (2004-2010)**

Megnevezés	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Elszállított lakossági kommunális hulladék mennyisége, t/év	19 241,2	21 605,4	24 421,2	17 590,7	25 537,6	26 532,0	25 926,8
Szemétszállításba bevont összes ingatlan száma, db	38 178	38 913	38 278	39 784	41 584	41 592	41 592
Szemétygyűjtésbe bevont ingatlanok aránya, %	84,71	85,46	85,71	86,3	89,75	89,46	88,84

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás és KSH

Tendenciáját tekintve megállapítható, hogy a városban elszállított kommunális hulladék mennyisége a 2000-es évek folyamán folyamatosan növekedett. A növekedés üteme azonban 2009-ben megállt, s bár számolhatunk a népesség folyamatos növekedésével a városban, az elkövetkező években az elszállított kommunális hulladék mennyisége várhatóan nem emelkedik, 24-25 ezer T/év érték körül alakulhat.

A város egészét tekintve a **szemétszállításba bevont lakások** száma és aránya az elmúlt években folyamatos növekedést mutatott, így 2010 végéig 41 592 lakás került be a rendszeres és szervezett szemétszállításba, mely a teljes lakásállomány közel 89%-át jelenti. A városon belül az ellátottság azonban nagy területi különbségeket mutat. Míg Kecskemét belsőbb városrészeiben 100%-os lefedettséggel találkozunk, addig Szent István városban és Máriahegyen kb. 60%-os, Felsőszéktőn és Úrihegyen kb. 70%-os ez az arány. A tervek alapján, a hulladékszállításba bevont lakások száma növekedni fog az elkövetkező években, így már 2012 végére több mint 42 000 háztartás kerülhet be a rendszerbe.

A városban keletkező **kommunális szilárd hulladék elhelyezése** a Kisfáiban található – a jogszabályoknak és műszaki elvárásoknak mindenben megfelelő – Regionális Szilárd Hulladéklerakó telepen történik, melyet folyamatosan bővítettek és fejlesztettek (a telep biogáz begyűjtésére és hasznosítására is alkalmas), ennek eredményeként egy 1.251.035 m³ befogadó kapacitású hulladéklerakó jött létre, mely mintegy 15-20 évig képes kiszolgálni a város és környezetének hulladéklerakási szükségleteit. A szilárd hulladék kezelésének rendszere folyamatosan korszerűsödik. A város számára fontos fejlesztési irány a hulladékhasznosítás fokozása, a hasznosítható hulladék tovább feldolgozása, új környezetkímélő technológiák alkalmazásával. A város új projektet indított az építési-bontási hulladék feldolgozása és újrahasznosítása érdekében, ezáltal is csökkentve a hulladéklerakók terheltségét. Az új projekt részeként egy – 37 települést ellátó – 102 ezer tonna/év kapacitású építési-bontási hulladék hasznosítására kialakított, komplex hulladékgazdálkodási rendszer szolgálja a város érdekeit.

A **szelektív hulladékgyűjtés** a város területén, 2004. év folyamán indult meg, ekkor a Városgazdasági Kft. az általa kihelyezett szelektív gyűjtő edényzetekben papír, műanyag, üveg szelektív gyűjtését kezdte el. A szelektív hulladékgyűjtőkben elhelyezett hulladékok növekvő mennyisége, jól tükrözi a lakossági igények jelentkezését. Kecskemét a társadalmi elvárásokat és a szigorodó jogszabályi előírásokat kielégítve egy **új regionális hulladékkezelő központot** adott át, amely egy szelektív hulladékválogató-műből (Kisfái) és két hulladékudvarból (Halasi út, Miklóstelepi út), és 2010-ben 28 szelektív hulladékgyűjtő szigetből állt. A gyűjtőszigetek száma, azóta növekedett (2011-ben 54 db, 2012-ben 61 db), amelyek a város majdnem minden pontján megtalálhatók. A Gazdasági Program leadásának évében (2012) 61 db gyűjtőszigeten, 147 darab

1100 literes gyűjtőedényzet segíti a hulladék válogatott gyűjtését. A központ és az eszközök üzemeltetését – közbeszerzési eljárás eredményeként – a HÍRÖS Hulladékgazdálkodási Kft. végzi 2010. november 1-től. A szelektív hulladékgyűjtés lakossági erősítése, s a külső városrészek bevonása érdekében, 2011 júniusától elindult Kecskeméten a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés is, amely jelenleg nyolc városrészt (Hunyadváros, Vacsiköz, Rendőrfalu, Műkertváros, Kadafalva, Máriaváros, Méntelek, Petőfiváros) érint.

Kecskeméten 1997 óta működik **veszélyes hulladékok** tárolására alkalmas telephely, amely a Design Kft. tulajdonában van. Az Ipar utcában található 2 ha-on elhelyezkedő telephelyen egyidejűleg 500 tonna veszélyes hulladék tárolható. Az 1998-ban az önkormányzattal kötött megállapodás alapján a kecskeméti lakosok a veszélyes hulladékokat (pl. szárazelemek, hulladékolajok) térítésmentesen adhatják le a kijelölt gyűjtőudvarokban. A városban más cégek is foglalkoznak veszélyes hulladék gyűjtéssel és kezeléssel. Ezek a szervezetek elsősorban az egészségügyi (Septox Kft., Medikláv Kft.) veszélyes hulladékokat, elhullott állati tetemeket (Menhely az Állatokért Környezetvédelmi és Állatvédelmi Kiemelten Közhasznú Alapítvány), használaton kívüli akkumulátorokat, valamint a veszélyes anyagokat tartalmazó kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések gyűjtését, illetve tárolását végzik el (Hírös MÉH 2004 kft., Kalo Méh Trans Kft.).

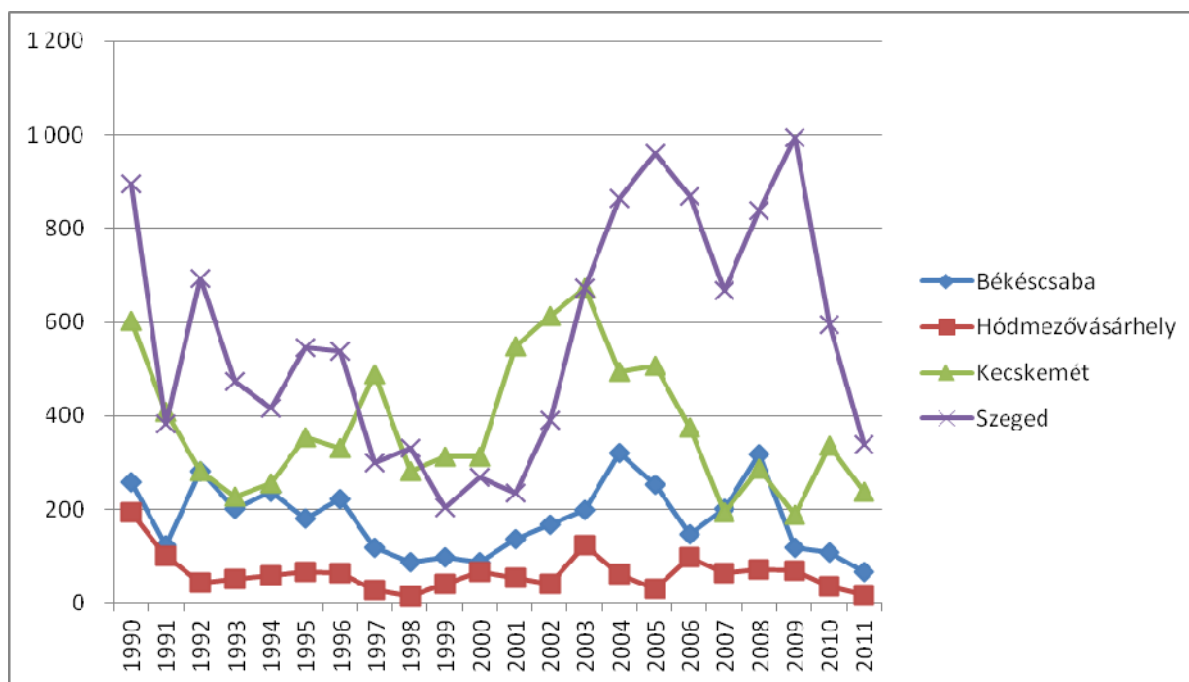
A **szennyvízkezelés** mennyiségi és minőségi kérdései megoldottak Kecskeméten. A város területén összegyűjtött szennyvíz tisztítását a Bácsvíz Zrt. a Mindszenti krt.-i szennyvíztisztító telepén végzi. A telepre érkező szennyvíz előkezelése, mechanikai és biológiai tisztítása történik itt. Kecskemét szennyvíztisztító telepére érkezik a központi belterület mellett, Kecskemét külső településrészeinek (Katonatelep, Kadafalva, Méntelek, Kossuth és Törekvés Tsz lakótelepek, Hetényegyháza, Matkó, Borbás) szennyvize, valamint Kerekegyháza, Ballószög és Helvécia csatornahálózaton gyűjtött szennyvize is. A kecskeméti szennyvízcsatorna hálózaton gyűjtött és a városi szennyvíztisztító telepre vezetett átlagos napi szennyvízmennyiség 2010.-ben: 21.614 m³/nap. A szennyvíztisztító telepre vezetett szennyvízmennyiség csúcscéltéke: 49.511 m³/nap.

A települési folyékony hulladék kezelése kapcsán is történtek fejlesztések, ennek eredményeként a Bácsvíz Zrt. elvégezte a szennyvíziszap kezelő rendszer korszerűsítését, bővítését és az iszapkezelőhöz csatlakozó biofilteres szűrő kialakítását az ISPA projekt keretében. Létrejött továbbá egy 32 ezer m³/év (35,2 t/év) kapacitású zárt cellás központi komposztáló telep.

4.3.5. A lakásállomány jellemzői, a lakásépítések számának alakulása

A Központi Statisztikai Hivatal évenként megjelenő T-STAR adatbázisa lehetőséget nyújt arra, hogy a Kecskemétre jellemző lakásépítési tendenciákat, ne csak önmagukban, hanem a Dél-alföld más, hasonló szerepkörű városihoz viszonyítva értelmezzük (13. ábra).

13. ábra: Lakásépítés a Dél-Alföld megyei jogú városaiban (1990-2011)

Forrás: KSH T-STAR és TEIR

A rendszerváltoztatás után **a lakásépítések dinamikája** a Dél-alföldön meglehetősen tág határok között változott, ciklikusan követve a gazdaság fejlődését és ezzel összefüggésben a társadalom pénzügyi helyzetének változásait, illetve a szabályozási környezet által biztosított lehetőségeket (pl. államilag támogatott lakáshitelek).

Az 1990-es évek eleje a lakásépítések intenzitását illetően, a Dél-alföld mind a négy megyei jogú városának esetében, jelentős visszaeséssel indult. Szegeden, Békéscsabán és Hódmezővásárhelyen 1990 és 2000 között csökkenő lakásépítési trend volt jellemző – egyre alacsonyabb lokális csúcsokkal. Ez részben Kecskemétre is igaz volt azzal a különbséggel, hogy a szélsőértékek lényegesen nagyobb értékeket vettek fel. Feltételezhetjük, hogy az 1992-2003 közötti időszakban Kecskemét bírt a legelőnyösebb helyzettel a fenti városok közül, hiszen Kecskemét fejlődését – földrajzi fekvéséből adódóan – kevésbé befolyásolták a délszláv válság határokon átnyúló hatásai. A legfontosabb gazdaságélénkítő tényező szerepét azonban az M5-ös autópálya jelentette, melynek kecskeméti szakaszát már 1996-ban átadták. A délszláv válság

lezárultával, s különösen a 2004-es európai uniós csatlakozás után Szeged szerepe földrajzi helyzetéből következően ismét felértékelődött, régiós központi szerepköre megerősödött.

Kecskeméten a kilencvenes évek folyamán évről-évre viszonylag alacsony volt (átlagosan 350 lakás/év) **az újonnan épített lakások száma**. Az új évezred első felében (2001-2005 között) közel 3000 új lakást adtak át a városban (átlagosan 593 lakás/év), ami a kilencvenes évekhez viszonyítva egyértelműen a lakásépítés fellendülését jelzi. A lakásépítést és a lakáshoz jutást támogató kormányzati politikának köszönhetően a korábbi évekkel jellemző átlag 300-350 új használatbavételi engedély 2001-től majd duplájára ugrott. A 2003. évi maximumot követően azonban erőteljes visszaesés következett be, melynek mélypontja a 2009-es év volt (193 új lakás épült). Ezt követően – nagyobb részt a Mercedes beruházással elinduló kedvezőbb helyi gazdasági folyamatoknak köszönhetően – ismét emelkedett a lakásépítések száma (2010: 335 db, 2011: 222 db új lakás építése).

Kecskemét lakásállománya 2005 és 2011 között „mindössze” 3,3%-kal bővült, amely jelentősen elmarad az azt megelőző évek dinamikájától. A lassabb növekedés ellenére Kecskemét 2011 év végén az ország 7. legnagyobb lakásállományával rendelkezett (47 040 db), melynek 3,2%-a (mintegy 1500 db) volt önkormányzati tulajdonú.

A lakásállomány korát vizsgálva világosan kirajzolódik egy haranggörbe, melynek a csúcsa a hetvenes és a nyolcvanas évekre esik, e két évtizedből származik minden második lakás a városban. A történelmi városokhoz képest Kecskeméten meglehetősen alacsony az 1945 előtt épült lakások aránya (13%), s a korábbi csúcshoz képest szintén alacsony a kilencvenes évek lakásépítési tevékenysége (10%-os részesedés a lakásállományból). Bár ez utóbbi adat a többi megyei jogú várossal összevetve még így is kedvező. A város megyeszékhely voltából következően az 1970-1980-as években jelentős számban épültek **iparosított technológiájú** épületek. A központi belterületen a lakásállomány 40%-a blokkos vagy panelos lakóépületben található. Az iparosított technológiával épített lakóházak energiatakarékos felújítása állandó feladatot jelent a város számára, s jelentős eredményeket ért el 2007 és 2010 között. A jelzett időszakban az önkormányzat pályázati források bevonásával – mintegy 3,8 milliárd Ft értékben – közel 2500 lakás korszerűsítését végezte el, s a program várhatóan a jövőben is folytatódni fog.

Az átadott lakások struktúráját tekintve az ezredfordulóra a **társasházak** váltak meghatározóvá. Amíg a társasházak részaránya a beruházásokon belül 1992-ben még csak 6,7%-ot ért el, addig 2005-ben már az építkezések több mint felét (51,4%) adták ilyen típusú épületek.

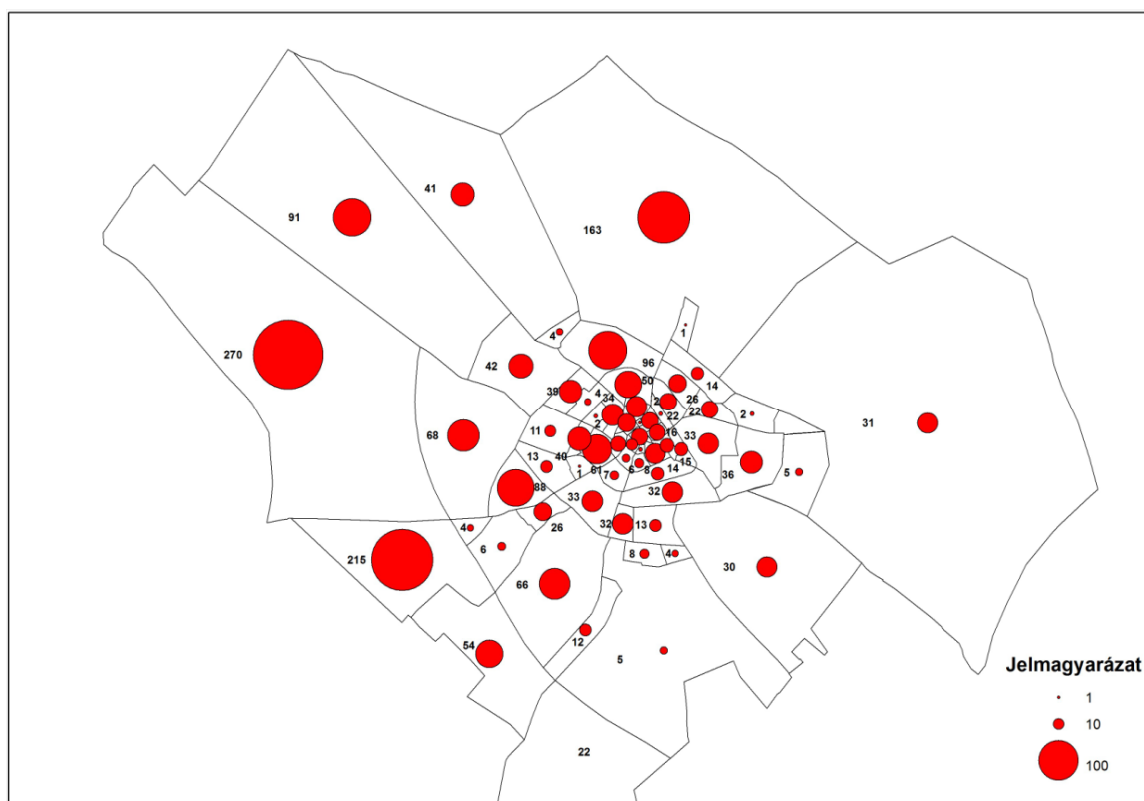
A lakásállomány műszaki állapotának és infrastrukturális jellemzőinek áttekintése során, figyelembe kell vennünk Kecskemét fejlődési sajátosságait, mezővárosi múltját és kiterjedt tanyás külterületeit. Részben ezzel a jelentős tanyaállománnyal magyarázható, hogy Kecskemét

lakásállományának műszaki és infrastrukturális jellemzői – az elmúlt évek látványos fejlesztései ellenére is – elmaradnak a megyei jogú városok összevetésében.

A lakásépítések városon belüli elhelyezkedését a hatóság által kiadott építési és használatbavételi engedélyek alapján követhetjük nyomon. Az adatokból látható, hogy legnagyobb számban a belváros környezetében adtak ki építési engedélyeket, de nagyon népszerű Bethlen- és Petőfiváros, valamint Kadafalva, Felsőszéktő és Hetényegyháza területe is. Megállapítható, hogy a város nyugati és északi részén találhatók a legnépszerűbb építési területek, itt alakulnak ki a legújabb lakókörzetek (14. ábra).

Ki kell emelnünk ugyanakkor, hogy a város külterületén (Budaihegy, Vacsihegy, Máriahegy, Felsőszéktő, Szarkás) a volt „zártkertes övezetekben” is igen nagy az építési kedv, amit leginkább a kellemes környezet és az olcsó telekárak gerjesztettek. A máriahegyi, alsó- és felsőszéktői építkezési kedv növekedéséhez jelentős mértékben hozzájárultak a beépíthetőséggel kapcsolatos városi szabályozások változásai is.

14. ábra: Kiadott építési engedélyek száma Kecskeméten (2004-2010)

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Építéshatósági Osztály 2011.

A lakások térbeli eloszlását nagymértékben meghatározza Kecskemét tanyás mezővárosi múltja, hiszen a lakásállománynak csak mintegy 80%-a található a város belterületén. A

lakásállományból valamivel több, mint 7%-kal részesednek a város szatelit települései (Hetényegyháza, Katonatelep, Kadafalva, Matkó, Talfája, Borbás), melyek egy része korábbi tanyaközpontból fejlődött kertes elővárossá, míg más része mezőgazdasági készenléti lakótelepként jött létre. A külterület tanyás, hobbikertes övezetei pedig közel 13%-kal képviseltetik magukat a város lakásállományában. Ez utóbbi arány – mely már önmagában is riasztóan magas – abszolút értelemben több mint 5000 lakóegységet takar, ami már egy népes kisváros lakásállományának felel meg. Ez egy olyan települési-térszerkezeti adottság, melynek komplex kezelésével a jövőben tovább kell foglalkoznia Kecskemétnek.

4.4. Gazdasági jellemzők

4.4.1. A vállalkozások számának alakulása

Kecskemét gazdaságára az elmúlt években is az **élénk vállalkozási kedv** volt jellemző. Átalakulások, betelepedések, új vállalkozások létrehozása eredményeként 2011. év végén már több mint 16.800 kecskeméti vállalkozást regisztráltak (8. táblázat). Érdemes kiemelni, hogy a gazdasági válság ellenére 2008 és 2011 között nem csökkent sem az összes regisztrált, sem a társas vállalkozások száma, ez utóbbi különösen kedvező folyamatnak tekinthető, figyelembe véve az országos tendenciákat. A gazdasági válság hatását részben **az egyéni vállalkozások számának visszaesésében** (2005 és 2011 között 25%-kal csökkent a számuk) érhetjük tetten. A belső piac szűkülését leginkább a kis családi vállalkozások érezték meg, körükben volt a legnagyobb a leépülés. Ugyanakkor a társas vállalkozások számának felfutása, nagy valószínűséggel a Mercedes beruházásnak is köszönhető, amely nem csak új cégek megjelenését hozta, de a már hosszabb ideje a városban működő vállalkozások helyzetét is stabilizálta, illetve javította.

8. táblázat: *A regisztrált vállalkozások és a vállalkozási formák számának alakulása (2005-2012)*

Év	Regisztrált vállalkozások száma	Társas vállalkozások száma	Egyéni vállalkozások száma
2005	15354	8 253	7 101
2006	15816	8 681	7 135
2007	15527	9 064	6 463
2008	15448	9 482	5 966
2009	15854	10 081	5 773
2010	16252	10 544	5 708
2011	16813	10 927	5 886
2012	16538	11 205	5 333

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata

A regisztrált vállalkozásokon belül a vizsgált időszakban folyamatosan és **erőteljesen emelkedik a társas vállalkozások száma**, melyet jól tükröz, hogy a kilencvenes évek közepe óta bővül a bejegyzett cégek száma, amely 2005 és 2011 között sem veszített lendületéből. A jogi személyiségű vállalkozások száma és aránya is folyamatosan növekszik, ami kedvező folyamatként értékelhető, hiszen ezek a cégek általában stabilabbak, piacképesebbek, több embernek adnak munkát, mint a jogi személyiség nélküli (bt., kkt.) vállalkozások.

A városban tevékenykedő vállalkozások méretéről elmondható, hogy a foglalkoztatottak száma alapján jellemzően a mikro- és kisvállalkozások körébe tartoznak. **A regisztrált vállalkozások döntő többsége – 2010-ben 97,1%-a – a 10 főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztatott.** E méretkategóriába tartozó vállalkozások arányukat évről-évre növelik, amely egyrészt mutatja a városban jelenlévő kedvező vállalkozási aktivitást, másrészt viszont jelzi is a vállalkozások egy részének sérülékenységét is válságok idején. Néhány évre visszatekintve a **regisztrált vállalkozások körében kisebb átrendeződés** érzékelhető, a mikro- és kisvállalkozások számának erőteljes növekedése miatt, a „nagyok” aránya folyamatosan mérséklődik. Az új vállalkozások jelentős része az elmúlt évtizedben a 10 fő alatti méretkategóriába jött létre. A bővülés mértékére jellemző hogy bár több kategória esetében is nőtt a vállalkozások száma, az összes vállalkozáson belüli arányuk azonban minden kategóriában – kivéve a 10 fő alatti – csökkent az évtized elejéhez képest (9. táblázat).

9. táblázat: A regisztrált vállalkozások megoszlása létszám-kategóriánként (1999-2010)

Év	10 fő alatt	10-19 fő	20-49 fő	50-249 fő	250-499 fő	500 és több
1999	94,31	2,99	1,57	0,96	0,08	0,10
2000	94,33	2,72	1,68	1,03	0,15	0,09
2001	94,48	2,74	1,66	0,91	0,13	0,08
2002	94,71	2,74	1,54	0,83	0,11	0,08
2003	94,62	2,70	1,69	0,83	0,08	0,07
2004	94,62	2,87	1,51	0,81	0,10	0,08
2005	94,70	2,86	1,44	0,81	0,10	0,08
2006	96,46	1,97	1,00	0,44	0,06	0,05
2007	96,59	1,97	0,91	0,43	0,05	0,04
2008	96,90	1,74	0,84	0,38	0,07	0,07
2009	97,02	1,56	0,91	0,40	0,03	0,03
2010	97,13	1,56	0,85	0,36	0,04	0,03

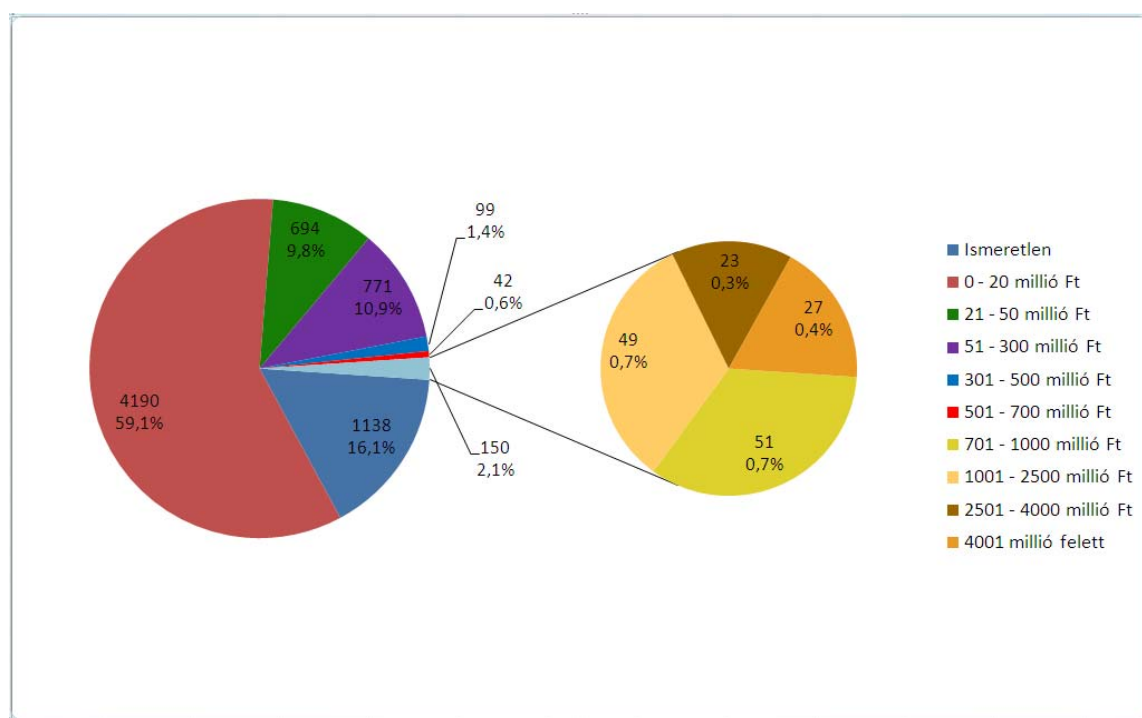
Forrás: KSH T-STAR és TEIR

Viszonylag kevés az igazi nagyfoglalkoztató Kecskeméten, mindössze 19 olyan vállalkozást regisztráltak 2010 végéig, amelyeknél 250 főnél több a foglalkoztatottak száma. Ezek a cégek többnyire 15-20 éve tevékenykednek a városban, pl.: Autoflex-Knott Kft., Bácsvíz Zrt., Fornetti Kft., Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt., Knorr-Bremse Kft., Kunság Volán Zrt., Phoenix-

Mecano Kft., Univer-Coop Zrt., Univer-Product Zrt., STI Petőfi Nyomda Kft., Gallfood Kft., Freudenberg Simmerringe Termelő Kft., Airvent Légtechnikai Zrt. Ehhez a csoporthoz csatlakoznak a városban újonnan megjelenő cégek is, mint például a Daimler, vagy a Duvenbeck Immo Kft.

Hasonló a helyzet az **árbevétel** szempontjából is (15. ábra). A kecskeméti székhellyel rendelkező társas vállalkozások (az egyénekről nincs adatunk) közel 60%-a 20 millió Ft alatti árbevétellel rendelkezik, amely kisebb munkavállalói létszámot feltételez.

15. ábra: A kecskeméti társas vállalkozások megoszlása árbevétel-kategóriák szerint (2010)

Forrás: KSH CégKódTár 2010/I alapján egyéni szerkesztés

A nagyobb árbevételű cégeknél, nagyobb a dolgozói létszám is, alig néhány esetben tapasztalható ettől eltérő összefüggés. 2010-ben a legnagyobb – 4 milliárd forintot meghaladó – árbevételű vállalkozások közé 27 cég tartozott, köztük olyanok, mint az Autoflex-Knott Kft, Mag Hungary Kft, Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft, Phoenix Mecano Kft, Univer-Coop Zrt, Fornetti Kft, Freudenberg Simmerringe Termelő Kft, Gallfood Pulykafeldolgozó és Értékesítő Kft.

Az árbevételnél is érzékelhető változás a korábbi évekhez képest, hogy mérséklődött az igen kis forgalmú, és nőtt a nagyobb bevételű vállalkozások száma és aránya. Ebben egyes vállalkozások helyzetének javulása mellett az infláció is szerepet játszott. A kecskeméti székhelyű vállalkozások mellett, több olyan céget is találunk melyeknek csak telephelye található a városban, ugyanakkor ezek is jelentős árbevétellel rendelkeznek. Ezek között találhatunk több bankot (OTP,

Raiffeisen, K&H, Erste, MKB), közüzemi szolgáltatókat (GDF SUEZ Energia Magyarország Kft., EDF Démász Zrt), távközlési társaságokat (Magyar Telekom Nyrt., Invitel Távközlési Zrt., DIGI Kft.), valamint kiskereskedelemben érdekelt multinacionális cégeket (Metro Kereskedelmi Kft, Auchan Magyarország Kft, Tesco-Global Áruházak Zrt.), illetve más társaságokat is (pl. Magyar Posta Zrt, Strabag Zrt, stb.). A felsorolt cégek telephelyeinek pontos bevételi adataival azonban nem rendelkezünk. A város gazdasági életében mégis ezek a társaságok meghatározó szerepet játszanak, mind a foglalkoztatás, mind pedig az adózás szempontjából.

4.4.2. A vállalkozások ágazati jellemzői

A vállalkozások ágazati jellemzőinek vonatkozásában a statisztikai nyilvántartás változásai¹ és a módszertan módosulása (TEÁOR változása 2008-ban) nehézkessé teszi a hosszú (egy évtizedet felölelő) adatsorok létrehozását és elemzését. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapíthatjuk, hogy a kétezres évek első felében a térségben hagyományosnak tekinthető mezőgazdasági vállalkozások száma és aránya folyamatosan csökkent, hasonló tendenciát figyelhattunk meg a bányászat és az energetikai ágazatok, valamint a kereskedelem és a javítás területén (10. táblázat).

10. táblázat: A működő vállalkozások megoszlása nemzetgazdasági áganként, %-ban

Nemzetgazdasági ág	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Mezőgazdaság, vad-, erdő-, halgazdálkodás	2,83	2,72	2,84	2,66	2,38	2,27	2,25
Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia, gáz-, gőz-, vízellátás	10,94	10,97	10,79	10,23	9,64	9,22	9,16
Építőipar	8,39	8,41	8,44	8,90	9,56	9,51	9,56
Kereskedelem, javítás	29,85	28,43	26,36	23,77	22,58	22,51	22,23
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	4,45	4,26	4,30	4,01	3,83	3,81	3,82
Szállítás, raktározás, posta, távközlés	5,63	5,25	4,90	5,38	5,24	5,08	5,12
Pénzügyi közvetítés	1,81	2,21	2,52	2,74	3,08	3,18	3,30
Ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás	23,97	24,94	26,46	27,29	28,27	28,50	28,54
Oktatás	2,11	2,46	2,81	2,92	3,39	3,71	3,79
Egészségügyi, szociális ellátás	3,81	4,06	4,44	4,05	4,10	4,13	4,31
Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	6,20	6,29	6,14	8,05	7,93	8,08	7,92
Összesen, db	7905	8224	8555	9250	9446	9611	9694

Forrás: KSH T-STAR

Javult azonban az építőipar, a magas szintű üzleti szolgáltatások (ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatások) és az egészségügyi és szociális ellátással foglalkozó vállalkozások aránya. Az évtized második felében hasonló tendenciákat figyelhattunk meg. Tovább folytatódott a pénzügyi és biztosítási tevékenységek szárnyalása, ahogy az ingatlanügyletek és gazdasági szolgáltatások

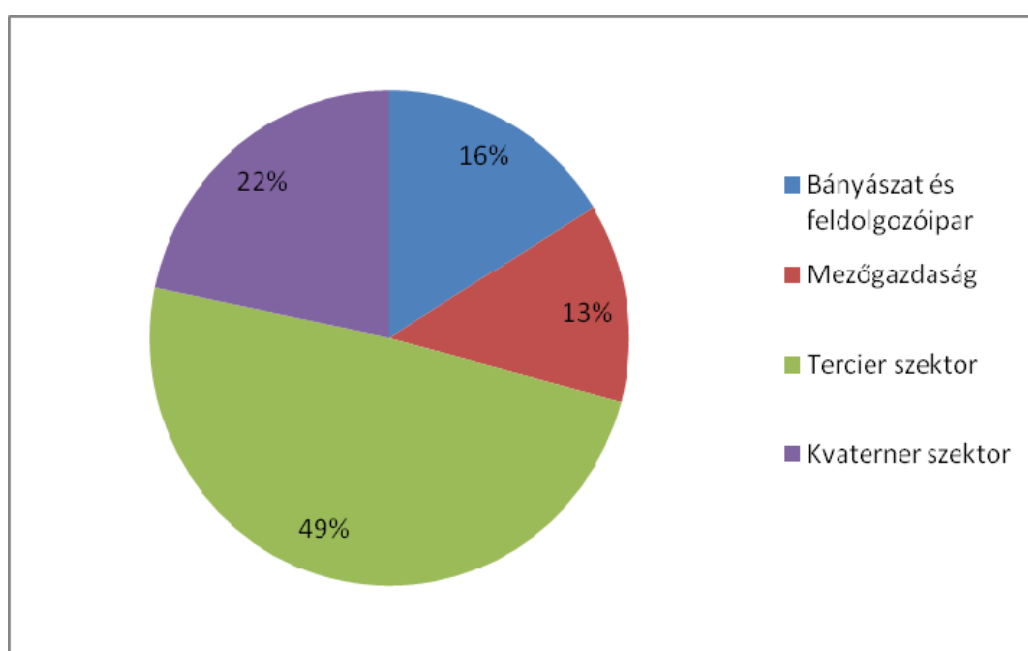
¹ A KSH 2005-ig a működő vállalkozások ágazati jellemzőit, majd ezt követően a regisztrált vállalkozások ágazati adatait gyűjtötte, ezért idősoros összehasonlításuk nem lehetséges.

nyújtását is perspektivikus tevékenységnek ítélték a vállalkozások. Bővült az építőipari vállalkozások száma is egészen a 2008-as pénzügyi és gazdasági válság beköszöntéig. Az ágazat visszaesése ezt követően szerencsére nem volt olyan drasztikus, mint országszerte, amit elsősorban a Mercedes beruházás következtében kialakult kedvezőbb városi gazdasági lehetőségeknek köszönhetünk.

Ha megnézzük a klasszikus ágazati megoszlást Kecskemét gazdasági struktúrájában, akkor azt állapíthatjuk meg, hogy a vállalkozások döntő hányada a tercier és kvaterner szektorokban tevékenykedik, együttes arányuk 71%-ot tesz ki (16. ábra).

16. ábra: A nemzetgazdasági ágazatok eloszlása Kecskeméten (2010)

Forrás: TEIR 2010 adatok alapján egyéni számítás

A kvaterner szektorba a magas szintű üzleti és pénzügyi és biztosítási szolgáltatások, az oktatás és kutatásfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységek, valamint az információs-kommunikációs ágazat reprezentánsai tartoznak. Erről a területről megállapítható, hogy a vállalkozások száma dinamikus emelkedik, s további bővülés várható. A tercier szektorba tartozó hagyományos szolgáltatások területén (ingatlanügyletek, vendéglátás, szálláshely szolgáltatás, szórakoztatás, kereskedelem, javítás, stb.) ugyancsak jelentős fejlődést tapasztalhatunk az első két szektor rovására. Bár a mezőgazdaság és az élelmiszeripar területén is jelentős lehetőségek rejlenek, s várhatóan ezen a területen is folytatódni fog a vállalkozások számának növekedése, részarányuk azonban is csökkenni fog, mint ahogyan a legnagyobb foglalkoztatónak számító feldolgozóipar esetében is. Mindez annak ellenére igaz, hogy az elmúlt

években jelentős számban jelentek meg új ipari üzemek a városban, s a foglalkoztatás tekintetében meghatározó szerepet játszanak, ugyanakkor a vállalkozások számának növekedésében nem vehetik fel a versenyt a szolgáltatás és kereskedelem területével.

Ha részletesebben tekintjük át az egyes ágazatokat, megállapíthatjuk, hogy évtized második felében először tovább csökkent az **agrárágazatban** működő vállalkozások száma, majd jelentős növekedést figyelhetünk meg, melyben a módszertan változásán kívül jelentős szerepet játszhatott az agrárgazdaságban igénybe vehető támogatások bővülése és az emelkedő élelmiszerárak. A város meghatározó agrárvállalkozásai közé tartoznak pl. KEFAG Zrt, Zöldségtermesztési Kutató Intézet Zrt, EEBA Agráripari és Állattenyésztő Kft, Pilze-Nagy Mezőgazdasági, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Az **élelmiszeriparban** kevesebb vállalkozás tevékenykedik, a legnagyobbak viszont jelentős fejlesztéseket hajtottak végre az elmúlt évtizedben, s várhatóan mind számban, mind gazdasági teljesítmény tekintetében megerősödve hagyják maguk mögött a következő öt évet. A legnagyobb árbevételű és létszámú cégek: a Fornetti Kft, Gallfood Kft, Nissin Foods Kft, Univer-Product Zrt, Kecskeméti Likőripari Zrt.

A **ruházati iparban** (textília, textiláru gyártás, bőr-, bőrtemék, lábbeli gyártás) nem sok változás történt, 2003 óta például nem is alakult új vállalkozás. E szektorra inkább a „kisvállalkozási” méret jellemző, néhány cég viszont jelentős szerepet tölt be a város gazdaságában, munkaerőpiacán. Ezek közé tartozik pl. a Rösch Mode Kft., az Unit Trans Kft., a Pro-Med Gyógyászati Segédeszközök Gyártó Kft., Rose Ruhaipari és Szolgáltató Kft., Hurrican Sport Áruk Kereskedelmi Kft. Helyzetük azonban a világpiacon folyó heves versenyben évről-évre változhat, ami kiszámíthatatlanná teszi az ágazat jövőjét és fejlődési lehetőségeit.

A **fafeldolgozó ipart** is inkább a stabilitás jellemzi, többségében 5-10 éve termelő cégekkel találkozhatunk. Jelentős létszámmal és árbevétellel dolgozik pl. a Kunság Fenster Kft., a Delta Kft. A **papír- és nyomdaiparban** a sok kis termelő, szolgáltató mellett néhány vállalkozás már meghatározóvá vált iparágában és a város gazdaságában. A Petőfi Lap- és Könyvkiadó Kft. az egész megyét ellátja napilapjával, számos könyve országos terjesztésű. Kiemelhető az STI Petőfi Nyomda Kft., As-Nyomda Kft., Goessler Kuverts Kft., a Print 2000 Kiadói Nyomdaipari és Reklámszervező Kft.

A **vegyi-, gumi-, műanyagiparba** sorolt vállalkozások döntő többsége jó néhány éve van a piacon. A legjelentősebbnek mondható a Heliport Ipari Parkban működő, tömítéseket előállító Freudenberg Simmerringe Termelő Kft., a nagyobbban közé tartozik a Deltaplast Kft., a Polixt Csövek Kft.

Az ipari vállalkozások közül a **fémiparba** tartozók képviselik a legnagyobb részarányt, a több évtizedes, vagy 15-20 éves múlta visszatérítő vállalkozások mellett számos új képviseli ezt a kecskeméti iparra hagyományosan jellemző ágazatot. Több százmilliós árbevételével, több tucatnyi dolgozójával hosszú ideje kiemelkedő a Hilti Szerszám Kft., az Agrikon-Alfa Kft., a Mecanova Fémlemezgyártó Kft., Metalconstruct Alumíniumszerkezetek Gyára Zrt., a Schaffner EMV Kft. Hasonlóan nagy múltú a **gépipar** is, a legnagyobbak – Airvent Légtechnikai Rt., MAG Hungary Kft. (a volt Thyssenkrupp Nothelfer Kft). – már hosszú ideje adnak több száz embernek munkát.

A **villamos gép- és műszergyártással** manapság jóval kevesebben foglalkoznak, mint néhány évvel ezelőtt. A Phoenix Mecano Kft., „Cabtec” Kft. Thomas & Betts Kft., Ritz Mérnöktranszformátor Kft., Axon Kábelgyártó Kft. jelentős árbevétellel és létszámmal dolgozik. A **járműgyártást** alig több mint 10 vállalkozás képviseli a városban, ezek közül kiemelkedik a Heliport Ipari Parkban működő Auólflex-Knott Kft., a Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft., amely eddig is jelentős összegeket fordított technológiai fejlesztésre, gépbeszerzésre, modernizálásra, automatizálásra. A jövőben ezen a területen lehetnek jelentősebb változások, ami elsődlegesen nem is a vállalkozások számában, hanem a foglalkoztatásban, a termelésben és az exportban fogja éreztetni jótékony hatását (Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. és első körös beszállítói).

Kecskemét **kereskedelmében** jelentékeny változások következtek be az elmúlt évtized folyamán. A hiper- és szupermarketek megjelenése átrendezte a kiskereskedelmet, melynek következtében sok kiskereskedő nem bírta a versenyt a jóval olcsóbb árukat kínáló multinacionális cégekkel szemben (11. táblázat).

11. táblázat: A kiskereskedelmi üzletek számának alakulása (1998-2009)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kiskereskedelmi üzletek összesen	1 648	1 776	1 853	1 905	1 944	2 000	2 055	2 244	2 298	2283	2234	2078
Élelmiszerüzletek és áruházak	329	326	334	341	331	327	327	347	329	445	419	414
Iparcikküzletek és áruházak	7	16	19	25	31	42	40	42	45	n.a	n.a.	n.a.
Ruházati szaküzletek	263	313	330	342	351	362	373	394	407	422	410	410
Bútor-, háztartási cikkek- és világítástechnikai szaküzletek	61	75	75	86	90	103	105	117	117	n.a.	n.a.	n.a.
Villamos háztartási cikkek-szaküzletek	67	71	76	79	85	79	75	76	79	n.a.	n.a.	n.a.
Festék-, vasáru-, barkács- és építési anyag szaküzletek	168	175	174	173	185	188	190	194	206	210	213	212
Könyv-, újság-, papíráru-szaküzletek	62	61	65	66	70	70	69	79	93	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: KSH T-STAR

A kiskereskedelem területén a 2000-es éveket a nagy cégek megjelenése és áruházépítése jellemezte Kecskeméten, 2002-ben a Metro nyitott a városban érdekltséget, 2004-ben a Baumax

épített új áruházat, 2005-ben adták át a Malom bevásárló központot, illetve a Lidl új diszkontüzletét. Majd az elmúlt években újabb hipermarketet nyitott a városban a Tesco, megjelent az OBI, ezt követően pedig az Aldi telepedett le a helyi kiskereskedelmi piacon. A multinacionális diszkontláncok és hipermarketek, illetve szakáruházak (Praktiker, Baumax, OBI), valamint az egyre több „kínai” és „angol” bolt komoly konkurenciát, s megoldhatatlan kihívást jelent a helyi ruházati- és divatüzleteknek. Ezt a helyzetet jól példázza, hogy 2007-től kezdve folyamatos a visszaesés a kiskereskedelmi üzletek számát tekintve, a bevételek terén pedig még ennél is nagyobb koncentrációs folyamatok figyelhetők meg.

Az **idegenforgalom – vendéglátás** területén is jelentős változások játszódtak le az elmúlt évtized folyamán. Ha csak kismértékben is, de az elmúlt években növekedett a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás területén regisztrált vállalkozások száma (2006-ban 541, 2009-ben 566, 2010-ben 572 vállalkozás), ugyanakkor a szálláshely-szolgáltatók száma érzékenyen követte a gazdaság változásait. Ennek megfelelően a 2000-es évek közepéig nőtt, majd 2006-tól jelentős mértékben csökkent (2006 és 2009 viszonylatában több mint 23%-kal) a szálláshelykínálat (12. táblázat).

12. táblázat: A kereskedelmi szálláshelyek férőhely- és forgalmi adatai (1998-2010)

Év	Szállásférőhely	Vendégek száma, fő	Külföldiek aránya, %	Átlagos tartózkodási idő, éjszaka	Ezen belül: külföldi
1998	2 258	50 171	47,40	1,90	1,95
1999	2 360	52 063	41,69	2,08	2,14
2000	2 401	53 476	45,00	1,95	2,11
2001	2 424	49 236	46,73	1,99	2,26
2002	2 441	54 183	42,52	1,94	2,10
2003	2 432	52 565	41,37	1,88	2,16
2004	2 401	48 330	38,83	2,05	2,32
2005	2 401	47 919	35,15	1,97	2,26
2006	2 292	47 268	38,07	1,88	2,14
2007	1 762	49 099	34,57	2,05	2,00
2008	1 856	48 215	35,15	2,05	2,16
2009	1 750	45 395	32,51	1,84	2,04
2010*	1 000	45 877	32,33	1,70	2,50

Forrás: T-Star, KSH, 1998-2009, *TEIR 2010

Várható, hogy ez a tendencia az elmúlt évek beruházásainak (pl. Három Gúnár, Granada Hotel) és szállodafejlesztési bejelentésének (pl. Four Points by Sheraton Hotel és Konferenciaközpont), köszönhetően megváltozik. A jelenlegi folyamatok alapján nem csak a kapacitás, de a minőség és a szolgáltatási kínálat tekintetében is meghatározó változások következnek be a városban. A vendégforgalom – a hullámvázások közepette – az elmúlt évek adatai alapján ugyan még csökkenő tendenciát jeleztek, ugyanakkor a KSH legújabb kiadványában,

amely a legnépszerűbb magyar városok vendégéjszakák alapján felállított 2011-es sorrendjét tartalmazza, Kecskemét a legnagyobb pozitív változást (71,1%) produkálva, 151.969 vendégéjszakával a 20. legnagyobb vendégfogadó településsé vált. Különösen a külföldiek körében volt érzékelhető a növekedés, ahol 2010-hez képest 150%-kal nőtt a külföldi vendégéjszakák száma (90.833), ami az üzleti turizmus fellendülésével magyarázható. Az átlagos két éjszakás itt tartózkodás, azonban elmarad a kívánatostól, a turizmus „átutazó” jellegét mutatja a városban. Igen sok látogató érkezik Kecskemétre néhány órára, esetleg egy napra sok csoport nézi meg a nevezetességeket, majd utána tovább megy más programokra (gyakori a Budapest-Kecskemét-Bugac program).

Az idegenforgalmi kínálat és a turisztikai attrakciók fejlődésével, illetve az üzleti-és konferencia-turizmus erősödésével a következő években a vendégforgalom és a tartózkodási idő vonatkozásában is előrelépést várhatunk (az előzetes adatok már mutatnak kedvező irányú folyamatokat), mely jótékonyan fog hatni az idegenforgalomhoz és rekreációhoz köthető szolgáltatások megerősödésére, valamint a kulturális területekre egyaránt.

A vendéglátásban is bővülő kínálattal találkozhatunk, ami tetten érhető az éttermek, kávézók, cukrászdák számának növekedésében. (13. táblázat). A vendéglátóhelyek számának – az egész évtized folyamán megfigyelhető – bővülését nagymértékben segítette a „Cafeteria” körébe tartozó melegétel-utalványok elterjedése, melyet egyre több helyen fogadnak el.

13. táblázat: A vendéglátóhelyek számának alakulása (1998-2009)

Év	Vendéglátóhelyek	Éttermek, cukrászdák	Bárok, borozók	Munkahelyi étkeztetőhelyek
1998	461	370	54	37
1999	500	404	56	40
2000	521	413	64	44
2001	530	419	65	46
2002	550	435	67	48
2003	548	432	67	49
2004	542	425	69	48
2005	611	470	80	61
2006	628	481	79	68
2007	636	476	n.a.	n.a.
2008	609	452	n.a.	n.a.
2009	622	463	n.a.	n.a.

Forrás: KSH T-STAR

A **szállítás ágazatában** belső átrendeződések figyelhetők meg: a szárazföldi (teher, személy) szállítással egyre kevesebben foglalkoznak (érződik a koncentráció, a kis- és mikrocégek kiszorulása a piacról), a kiegészítő tevékenységnél – pl. utazásszervezés – viszont bővülés tapasztalható.

A dinamikusan bővülő telefon- és informatikai piac a **posta és távközlés, valamint információs-kommunikációs** ágazat felfutását hozta magával, egyre többen foglalkoznak a kommunikációs hálózatok építésével, fejlesztésével, illetve készülékek értékesítésével. A számítástechnikai tevékenység ágazatban az információtechnológia terjedését követően egyre több vállalkozás alapítására kerül sor, bár ezek döntő többsége alig néhány fős. Vannak már „érettebb” (15-20 évesek) nagy tapasztalatokkal rendelkező vállalkozások is, a nagyobbakhoz sorolható a Megatrend Informatikai Zrt és az Opticon Kft.

A **pénzügyi szektorban** jelentős élénkülés tapasztalható, majdnem háromszorosára nőtt a kecskeméti vállalkozások száma. Számos biztosító, közvetítő és tanácsadó cég szolgáltatásait lehet igénybe venni, bár ezek inkább a mikro- és kisvállalkozói szférába tartoznak, alig néhány fővel dolgoznak. Az **ingatlanügyekkel** foglalkozók száma jócskán nőtt néhány év alatt, ebben viszont szerepet játszott a számos társasház, lakásszövetkezet megalakulása. Ebben az ágazatban alig néhány nagyobb vállalkozással (pl. Duna House, Erea, Openhouse) találkozhatunk.

Kevés a városban az innovatív vállalkozás. Kecskeméten kutatás-fejlesztéssel mintegy 50 vállalkozás foglalkozik, nagyobb részük azonban a kisebb hozzáadott értéket előállító humán-, közvélemény- és piackutatás területén működik. Műszaki kutatás-fejlesztést alig több mint egy tucat vállalkozás végez (ezek közül a legjelentősebbek, a KÉSZ Építő Zrt. és a Knorr Bremse Kft.).

Bővült a **gazdasági tevékenységeket segítő** vállalkozások száma is. Ezek egy-két fős ügyvédi irodák, könyveléssel, könyvszakértői, ügynöki tevékenységgel, üzletviteli, számviteli, pénzügyi, befektetési, mérnöki tanácsadással, pályázatírással, piackutatással, épület-tervezéssel, lakberendezéssel, munkaerő-közvetítéssel, őrző-védő szolgáltatással foglalkozó cégek. Majdnem négyszáz **oktató** vállalkozás közül lehet választani, pl. nyelveket, informatikát, autóvezetést tanítanak. Az **egészségügyi, szociális ellátás** területén is bővült a vállalkozások száma, de szinte mindegyik egy-két fővel és kis árbevétellel dolgozik. Számptalan házi-, fog-, szak- és állatorvos alapított kisebb vállalkozást, de vannak szociális gondoskodással, ápolással foglalkozók is.

Az **egyéb közösségi, személyi szolgáltatás** ágazatban néhány év alatt másfélszeresére nőtt a vállalkozások száma, fotósok, videósok, filmkészítők, grafikusok, művészeti, kulturális szolgáltatásokat nyújtók, műkereskedők, fitness-termeket üzemeltetők, sportegyletek, játék-automatákat üzemeltetők, stb. tartoznak közéjük.

4.4.3. Kecskemét közlekedésföldrajzi helyzete, logisztikai potenciálja

A település gazdaságának helyzetét, a vállalkozások letelepedését, hosszabb távon történő berendezkedését és a fejlesztéseiket jelentősen befolyásolja a város elérhetősége. Az alapanyag és

a késztermék minél olcsóbb és gyorsabb célba juttatása fontos szempont egy megfelelő telephely – település – kiválasztásánál, mint ahogy a dolgozók ingázási lehetőségei is meghatározóak. Ebből a szempontból **Kecskemét kedvező közlekedésföldrajzi helyzetben van.** A legjelentősebb **tranzit és közúti forgalmat** az észak-dél irányú 5-ös számú főút és az M5-ös autópálya bonyolítja le, ami Kecskemét számára a főváros és Szeged, illetve a szerb határ között biztosít közúti kapcsolatot. A kelet-nyugati irányú forgalom a Dunaföldvárt Kecskeméttel összekötő 52-es úton történik, amely a déli elkerülőben, a 44-es útban folytatódva Békéscsaba és a román határ fele teremt összeköttetést. A város harmadik legfontosabb közúti kapcsolatát a város területéről induló 441-es Nagykőrös-Cegléd fele haladó út, illetve a város elkerülő szakaszáról induló 54-es főközlekedési út képezi, amely Soltvadkerten keresztül a megye déli területeit tárja fel. A távlati tervekben két fontos autót fogja még érinteni a várost, az egyik az M8-as Veszprémet-Szolnokkal összekötő szakasz, valamint az M44-es jelű autót, amely a várost Békéscsabával, illetve a román határral fogja összekötni, amely várhatóan jelentősen megnöveli Kecskemét potenciális logisztikai szerepkörét.

A város közúti elérhetősége mellett, meghatározó a **vasúti kapcsolata** is, mely több mint 150 éve teremt kapcsolatot az ország más településeivel. Jelenleg 7 vasútvonal (valamint a keskeny nyomtávú, s jelenleg nem üzemelő kiskunsági kisvasút) teremt kapcsolatot Kecskeméttel, ezek nagy része alapvetően a megyén belüli áru-, és utasforgalmi igényeket elégíti ki. Nem úgy a Budapest-Cegléd-Kecskemét-Szeged vonal, mely utas és teherforgalmi szempontból is a legfontosabb és a legforgalmasabb szakasz, s egyben az európai TEN hálózat egyik fontos folyosója. Kecskeméten nincs nyilvános **repülőtér**, a katonai repülőtér gazdasági, esetleg utasforgalmi célra való hasznosításáról történtek tárgyalások, egyelőre ezt „civilnek” nem használhatják. Kadafalván Heliport repülőtér üzemel, a közeli Jakabszálláson pedig egy magánrepülőteret vehetnek igénybe kisebb gépekkel közlekedők.

A város könnyű megközelíthetőségéből adódóan különösen **alkalmas logisztikai, raktározási vállalkozások** idecsalogtatására, **letelepítésére**, melynek elsődleges színterei az ipari-logisztikai parkok lehetnek. Kecskeméten jelenleg három Ipari Park található: Kecskemét Ipari Park, a Kecskemét Megyei Jogú Önkormányzat; Technik-Park Heliport (Kadafalván), a Technik-Park Heliport Kft.; KÉSZ Ipari Park, a KÉSZ Ingatlan Kft. kezelésében. A már működő ipari parkokon kívül ki kell emelnünk még, a jövőre teljes kapacitással dolgozó Mercedes Ipari Parkot, (Daimler-Benz tulajdon), valamint a város északi határában kijelölt gazdasági területet, mely a következő években alakulhat ki Ipari-Logisztikai Parkká (az üzemeltető személye egyelőre nem ismert).

A gazdaságfejlesztés szempontjából meghatározó adottságok SWOT-analízise

ERŐSSÉGEK • Kedvező közlekedéshálózati helyzet; • Diverzifikált gazdasági szerkezet; • Magas a vállalkozási sűrűség; • Multinacionális vállalatok jelenléte; • Kedvező vállalkozási környezet, alacsony iparűzési adó (1,6%); • Növekvő lakosságszám, s rendelkezésre álló nagyszámú munkavállalói réteg; • Megfelelően kiépült oktatási és szakképzési rendszer; • Kiterjedt és jó minőségű közszolgáltatások; • Rendelkezésre álló iparfejlesztési területek; • Meghatározó agrár és élelmiszeripari hagyományok; • Az országos átlaghoz képest erős fizetőképes kereslet.	GYENGESÉGEK • A város belső adottságaiból eredő előnyök alacsony kihasználtsága; • A jelentős számú munkalehetőség ellenére viszonylag magas munkanélküliség (szerkezeti munkanélküliség); • A magas szintű üzleti szolgáltatások korlátozott száma; • A kiskereskedelem területén túlságosan magas a multinacionális cégek aránya; • Gyenge kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység a városi vállalkozások körében; • A kulturális és turisztikai lehetőségek kihasználatlansága; • A városi gazdaság szerkezetében igen magas (90% feletti) a tőkeszegény mikrovállalkozások aránya; • A közlekedési hálózat jelenlegi állapotában nem felel meg a gazdaság egyre növekvő igényeinek; • Az alternatív energiahordozók alacsony hasznosításának következtében nagy a város energetikai kiszolgáltatottsága.
LEHETŐSÉGEK • A Mercedes-Benz beruházásának köszönhetően jelentős mértékben nőhet a város termelővállalkozásainak száma, a vállalkozások bevételei; • A Mercedes-Benz teljesítményének felfutásával egyre javuló gazdasági klíma, a beszállítók számának növekedése, növekvő iparűzési adó bevételek; • Az oktatási, szakképzési rendszer átalakításával a munkaerőpiac igényeinek megfelelő szakemberszükséglet biztosítása; • A multinacionális cégek megrendeléseinek és a pályázati forrásoknak köszönhetően egyre fokozódó K+F és innovációs tevékenység; • A beinduló banki hitelezésnek és a pályázati aktivitásnak köszönhetően erősödő városi KKV szektor; • A tervezett turisztikai beruházásoknak köszönhetően jelentősen emelkedik a	VESZÉLYEK • A gazdasági válság elhúzódása következtében romlik a városi gazdasági szervezetek üzleti eredménye, s ennek következtében növekszik a munkanélküliség; • A gazdasági válság elhúzódásával csökken a fizetőképes kereslet, tovább romlik a hazai kiskereskedelmi vállalkozások helyzete; • Az elégtelen támogatások és a gyenge lobbierő következtében, nem javul a helyi mezőgazdasági vállalkozások helyzete, csökken a helyben előállított termékek és élelmiszerek aránya; • Az oktatás finanszírozásának romlása, a reformok elmaradása következtében nem sikerül kialakítani a piaci követelményeknek megfelelő oktatási-szakképzési rendszert; • A banki hitelezés leállásának elhúzódása a mikro-, kis- és közép-vállalkozások körében tömeges megszűnést eredményezhet;

városba látogató vendégek száma, bővíthet Kecskemét turisztikai kínálata; • A pályázati lehetőségek és a kedvezőbb szabályozás következtében növekedhet az alternatív energiahordozók arányának városi használata; • A városban és környezetében elhelyezkedő vállalkozásokra, a meglévő szaktudásra és hagyományokra, valamint a piaci lehetőségekre támaszkodva erőteljes fejlődést érhet el az agrár- és élelmiszeripari ágazat; • A város a megfelelő közlekedési infrastruktúra megépítésével (Északi elkerülő, M8 kiépítésének megkezdése, stb.) a térség logisztikai központjává válhat; • Az energetikai és környezetvédelmi pályázatokat felhasználva, új technológiákat alkalmazva Kecskemét elkezdheti felkészülését a várható klimatikus változásokra.	• A várost elkerülő utak megépülésének elhúzódása következtében, növekszik a városon átmenő tranzitforgalom, s ennek következtében a város környezeti terhelése; • A megfelelő energetikai szabályozások elmaradásával nem növekszik az alternatív energiahordozók arányának felhasználása a városon belül, növekszik azonban a település energia-kiszolgáltatottsága; • A gazdasági válság következtében az önkormányzat költségvetési helyzetének romlásával elmaradhatnak jelentős városi beruházások, csökkenhet a város uniós forráslehívási képessége; • A Homokhátság szárazodásával, a romló környezeti feltételek következtében Kecskemét gazdasága versenyhátrányba kerülhet, élelhetőségi feltételei romolhatnak.
---	--

4.5. Az elmúlt évek városi fejlesztései és beruházásai

A város 2007-es Gazdasági Programjának elfogadását követő években Kecskemét jelentős változásokon ment keresztül. A város életében új fejezet kezdődött el a Daimler-Benz cég beruházásának elindulásával, melynek gazdasági jelentőségét a város történelmében a mezővárosi rang elnyeréséhez (XIV. század), vagy a szőlőtermesztés és értékesítés beindításához (XIX. század utolsó negyede), illetve a megyeszékhelyi státusz (1950) kihirdetéséhez hasonlíthatjuk csak. Ez a változás az élet minden területén (közlekedésfejlesztés, oktatás, kultúra, szolgáltatásfejlesztés, logisztika, stb.) alkalmazkodást kívánt meg a várostól.

A város, hogy eleget tudjon tenni az új társadalmi és gazdasági kihívásoknak, előrehozta, illetve felgyorsította pályázati tevékenységét és tervezett beruházásait. Kecskemét elkötelezett fejlesztési törekvéseit jól mutatja, hogy 2008 és 2011 között az önkormányzat – a városi költségvetésen belül – jelentősen növelte a felhalmozási célú kiadásait és beruházásait. A vizsgált időszakban a város kiadási főösszegén belül, a felhalmozási célú kiadásait átlagosan 26,6%-ra, ezen belül a beruházási kiadásokat 22,4%-ra emelte.

A beruházásokra szánt források egy jelentős része uniós pályázatokhoz kötődő önkormányzati önerőként jelenik meg, másik része az állami fejlesztési támogatásoknak önrészeként (pl. iparosított technológiával épült lakóépületek felújítása, TEUT), míg a maradék összeg, az önkormányzat saját beruházásait és fejlesztéseit szolgálja.

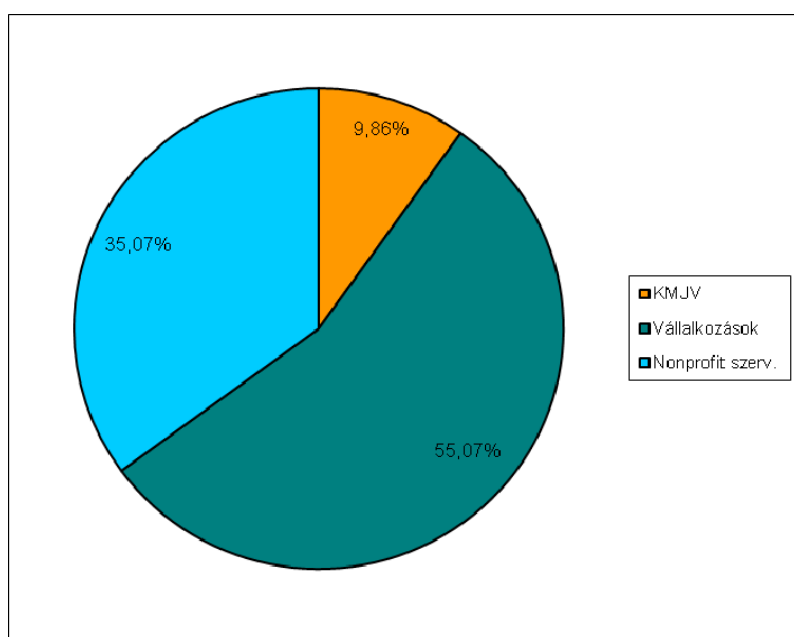
4.5.1. Kecskemét uniós pályázati aktivitása

A kecskeméti pályázók 2004 óta 712 uniós finanszírozású pályázatot nyertek el, mellyel Kecskemét a megyei jogú városok rangsorában a 8. helyen található. A várost csak a regionális központok, illetve a nagyobb népességszámú és a hátrányos térségek pályázataira is jelentkezni tudó Nyíregyháza (912 nyertes pályázat) előzi meg. Kecskemét pályázati aktivitásának dinamikáját és eredményességét elemezve megállapíthatjuk, hogy a támogatott pályázatok száma 2007 után évről-évre növekedett (2007-ben 44 db, 2008-ban 68 db, 2009-ben 143 db, 2010-ben 195 db). A 2011. év első hét hónapjában – a vontatott elbírálások ellenére – a kecskeméti szervezetek és vállalkozások összesen 73 esetben nyertek el uniós támogatást, így összességében elmondható, hogy a nyertes pályázatok 67%-a (479 db) a 2008-as évet követő időszakhoz kötődik.

A városban tevékenykedő különböző vállalkozások és szervezetek pályázati aktivitásának növekedése egyrészt magyarázható Kecskemét viszonylag kedvező gazdasági klímájával, másrészt mutatja a kecskeméti vállalkozások és szervezetek törekvéseit, igényeit, illetve elkötelezettségüket a fejlesztések iránt.

A nyertes pályázatok kedvezményezettjeit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a legeredményesebb pályázók a városon belül a vállalkozások voltak. A 712 nyertes pályázat több mint 55%-át egyéni vállalkozók és gazdasági szervezetek készítették, de jelentős részt képviselnek a nonprofit szervezetek (pl. Kecskeméti Főiskola, Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, egyházak) is (35%), míg a fennmaradó részt az önkormányzati pályázatok tették ki (17. ábra). A nyertes pályázatokon keresztül mintegy 66,3 milliárd Ft vissza nem térítendő támogatást kaptak a különböző városi szervezetek, mely összeg 88%-áról (mintegy 58,4 milliárd Ft-ról) az elmúlt négy évben született támogatási döntés.

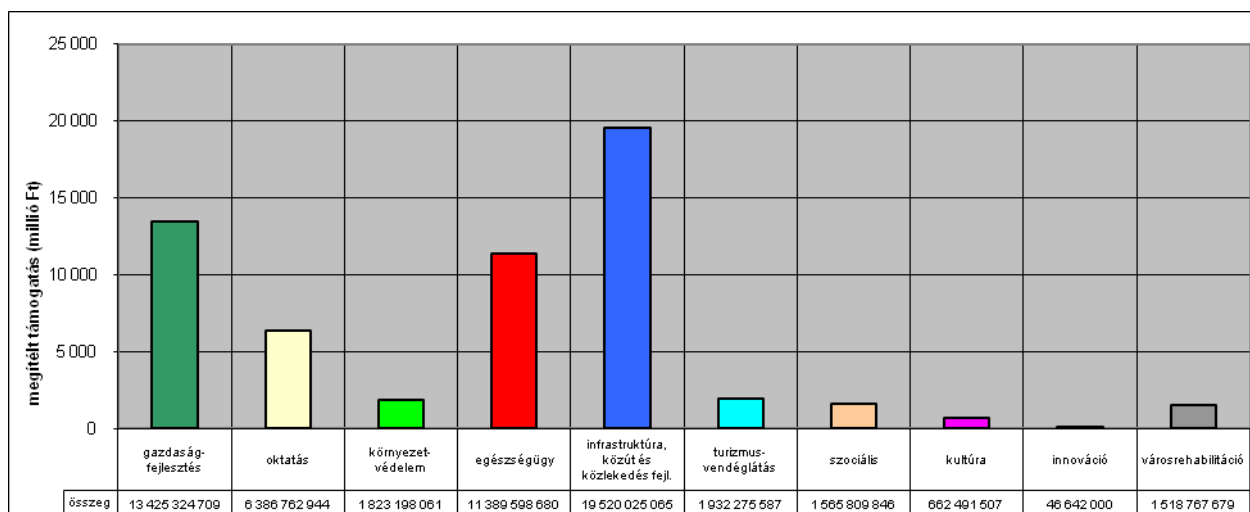
17. ábra: A nyertes pályázatok megoszlása a kedvezményezettek szerint

Forrás: Az NFÜ adatbázisa alapján saját szerkesztés

Érdekes képet mutat az egyes ágazatok, illetve tevékenységi területek esetében elnyert források nagysága és egymáshoz viszonyított aránya is. Az adatok alapján megállapíthatjuk, hogy 2008 és 2011 között a város szervezetei és vállalkozásai a legtöbb forrást az infrastruktúra-, közút- és közlekedés fejlesztésére, gazdaságfejlesztésre, valamint – a Bács-Kiskun Megyei Kórház pályázatainak köszönhetően – egészségügyi fejlesztésekre nyerték el (18. ábra).

18. ábra: Az uniós támogatások tevékenységi területek közötti megoszlása (2008-2011)

Forrás: Az NFÜ adatbázisa alapján saját szerkesztés

Jelentős arányt képvisel még az **oktatási terület**, ahol a városi intézményeknek, szervezeteknek, valamint a megyei önkormányzatnak köszönhetően, több mint 20 projekt keretében, mintegy 6,3 milliárd Ft támogatást fordíthattak/fordíthatnak a kedvezményezettek az oktatás-képzés színvonalának fejlesztésére (intézményfejlesztés, képzés, eszközbeszerzés, új módszerek bevezetése, stb.).

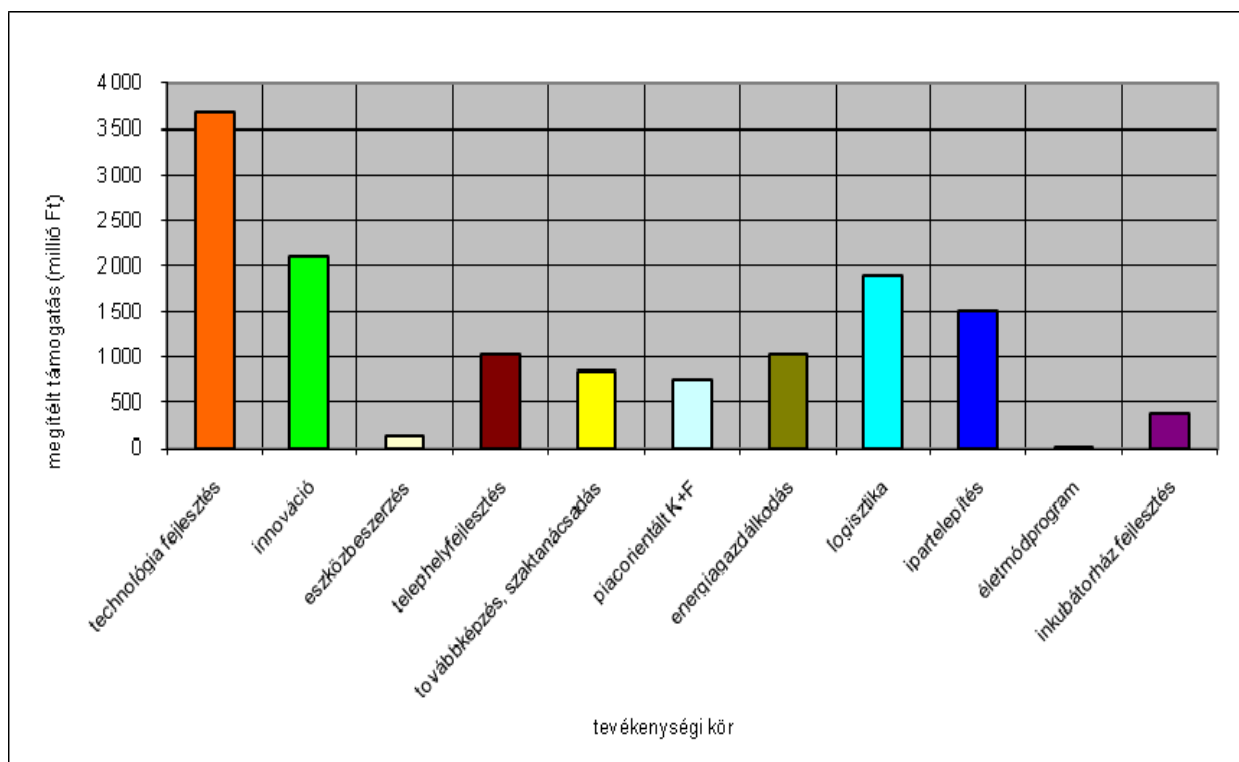
Míg az előbb említett területeken jelentős uniós forrásbevonások történtek, addig az egyébként is nehéz helyzetben lévő **szociális és kulturális szférában**, a várhoz képest viszonylag szerényebb eredményeket könyvelhetnek el a városi szervezetek. Igaz ezeken a területeken egyrészt kisebb keretösszegek álltak rendelkezésre, másrészt a jelentős számú beérkezett pályázat esetében a döntéshozóknak érvényesíteniük kellett a területi arányosítás (esélyegyenlőség) elvét is.

A **környezetvédelem területén** elnyert összegek nagyságáról nehéz véleményt mondani, hiszen önmagában jelentős forrásokról beszélhetünk, ugyanakkor, ha figyelembe vesszük, hogy a város egy természetileg érzékeny területen helyezkedik el, s számos környezeti kihívással küzd (pl. szárazodás, talajvízszint csökkenés, talajvízszennyezés, defláció, kevés zöldfelület, jelentős zaj-, por-, és pollenszennyezés, hulladékkezelés és illegális hulladéklerakás) – melyeket kezelnie kell/kellene a városnak – akkor ez az érték és az elvégzett feladatok elmaradnak a szükségéstől.

A kecskeméti **gazdasági társaságok** által az egyes fejlesztési területekre elnyert pályázati összegek megoszlása arra utal, hogy a város gazdasága megfelelő irányba halad. Csak az elmúlt szűk négy évben, a város vállalkozásai, uniós pályázati kiírásokból mintegy 13,4 milliárd Ft-ot nyertek el gazdaságfejlesztésre, melynek felhasználásával mintegy 36 milliárd forintnyi beruházást valósítottak/valósíthatnak meg. Kedvezőnek ítéltető az elnyert támogatások belső

szerkezete (19. ábra), hiszen a legtöbb pályázati forrás olyan területeken jelent meg (pl. technológiafejlesztés, innováció, piacorientált K+F, logisztika, ipartelepítés, továbbképzés), mely Kecskemét versenyképességét és munkahelyteremtő képességét jelentős mértékben erősítheti. A gazdasági társaságok erősödése pedig megteremtheti az alapját egy a helyi társadalom hosszú távú sokféle érdekét érvényesítő, az itt élők életkörülményeit tudatosan és körültekintően javító, a településrészek infrastruktúráját és szolgáltatásait szintre hozó, harmonikus városfejlesztésnek.

19. ábra: A gazdaságfejlesztés keretében elnyert uniós források belső megoszlása (2008-2011)

Forrás: Az NFÜ adatbázisa alapján saját szerkesztés

4.5.2. Állami és önkormányzati forrásból megvalósult beruházások

Az uniós pályázati források mellett, az önkormányzat jelentős összegeket nyert el állami pályázati kiírásokon (iparosított technológiával épült lakóépületek felújítása, DARF-TEUT útrekonstrukciós pályázat), továbbá önmaga is jelentős fejlesztéseket valósított meg saját erőből.

Az elnyert támogatásoknak köszönhetően 2008-tól közel 70 db **iparosított technológiával épült lakóépület** (kb. 700 lakás) **felújítására** kerülhetett sor több mint 3 milliárd Ft értékben, melyből 1-1 milliárd vissza nem térítendő támogatást biztosított az állam, illetve az önkormányzat a pályázó társasházak részére. A program 2011 folyamán is folytatódott, melynek keretében mintegy 509 millió Ft állt az önkormányzat rendelkezésére energia-megtakarítást eredményező korszerűsítésének, felújításának támogatására, valamint az egycsatornás gyűjtőkémények

(termofor kémények) felújítására. Jelentős volt még a TEUT pályázati rendszer keretében **útfelújításokra** elnyert források nagysága is (kb. 128 millió Ft), melyből 11 érintett kecskeméti utca (Berzsenyi Dániel u., Fazekas Mihály u., Jász u., Kocsis Pál u., Szőlőskert u., Mártírok útja, Külső-Szegedi út, Szent Imre u., Könyves Kálmán Krt., Reviczky Gyula u., Fáklya u.) 44 ezer m² burkolata újult meg hozzávetőlegesen 283 millió Ft értékben.

Az Önkormányzat önerős fejlesztései közül mindenképpen kiemelkedik a 6,5 milliárd forint bekerülési összegű **új versenyuszoda és élményfürdő** megépítése, mely komplexitásában és a biztosított szolgáltatások sokszínűségében országosan is egyedülálló, mely jelentős szerepet tölthet be a város turisztikai kínálatában.

Meghatározó forrásokat mozgósított a város intézményhálózatának korszerűsítésére, fejlesztésére is a 2008-2011-es időszakban. Csak az **oktatási intézmények felújítására, bővítésére** több mint 725 millió Ft-ot fordított az önkormányzat, melynek során javultak az oktatási környezet feltételei (pl. Katona József Gimnázium tetőfelújítás, Szent-Györgyi Albert és Széchenyi István Szakközépiskola és Szakiskola, Móra Ferenc Általános Iskola, Arany János Általános Iskola, Lestár Péter Egységes Középiskola, Szakiskola Kvarc utcai telephelyén német iskola kialakítása), növekedett a tantermek, óvodai csoportszobák száma (Vásárhelyi Pál Általános Iskola, Hunyadi Általános Iskola, Móra Ferenc Általános Iskola, Tóth László Általános Iskola, Belvárosi Óvoda és Általános Iskola Vörösmarty Általános Iskolája), illetve egyes intézményekben csökkentek a működtetés költségei (pl. Kandó Kálmán Szakközépiskola kazáncsere, Lánchíd Utcai Általános Iskola, fűtéskorszerűsítés).

Az **Egészségügyi és szociális intézményhálózat** felújítására a vizsgált időszakban mintegy 250 millió Ft-ot fordított az önkormányzat. A beruházások keretében megtörtént az „Egészségügyi Centrum” Luther udvari szárny II. emeletének felújítása, újjáépült a Ménteleki orvosi rendelő, befejeződött a Czollner téri orvosi rendelő fűtéskorszerűsítése, a Hetényegyházi orvosi rendelő tető és homlokzat felújítása és a nyílászárók cseréje, valamint a Batthyány utcai gyermekorvosi rendelő felújítása. A szociális intézmények közül az Árpádvárosi bölcsőde tetőszerkezete, teraszburkolata, árnyékoló szerkezetei és udvari járdája újult meg, megtörtént a Klapka utcai bölcsőde kazán cseréje, továbbá felújításra került a Széchenyivárosi bölcsőde szennyvíz rendszere. Elkészült ezeken kívül a Kecskeméti Gyermejjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat Fecske utcai szociális épületének, valamint az Okmányirodának fűtéskorszerűsítése. Az idősgondozás területén a Platán Otthon fűtésrendszerének korszerűsítése, mosodájának és a 33 fő elhelyezését szolgáló szociális épületének felújítása, továbbá a Margaréta Otthon épületén belül az Őszirozsa Idősek Otthona kialakítása emelhető ki. Ez utóbbi egység beindításával az önkormányzat biztosította az elhelyezésre jogosult időskorúak szakosított ellátását 24 férőhelyen.

A **kulturális intézmények felújítására** közel 60 millió Ft-ot költött az önkormányzat, melyből elvégezték többek között a Katona József Színház fűtése korszerűsítését, a Círóka Bábszínház szellőzőrendszerének kiépítését, az Ifjúsági Otthon tűzfalának helyreállítását, valamint a Népi Iparművészeti Múzeum különböző felújítási munkálatait.

Jelentősnek tekinthetők **Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának magánérős infrastrukturális beruházásai** is, melyek érintették az állagmegőrzési, útrekonstrukciós, a járda-felújítási, járda- és parkolóépítési, közvilágítás-fejlesztési, csapadékvíz elvezetési és egyéb közmű beruházási munkálatokat mintegy 625 millió Ft értékben. A beruházások eredményeként megújult 26 utca burkolata közel 40.000 m²-en, járda felújítás 7 utcában valósult meg, további 7 utcában 2349 m²-en új járda került kialakításra, s több mint 340 új parkolóhelyet adtak át 16 utcában. Útépítések a Hunyadi- és a Műkertvárosban történtek, míg jelentős közműberuházások valósultak meg az alsószéktői Daimler lakóparkban (út- és közműépítés, elektromos hálózat kiváltása), a Botond utca környékén (csapadékvízgyűjtő csatorna építése, új csomópont kialakítása, útrekonstrukció), a Mezei utcában (csapadékcsonna és útrekonstrukció), a Homokbányában (szennyvízáttemelő felújítása), a Szőlő és Eper utcában (csapadékvíz elvezetést szolgáló beruházás), valamint a Kis Hegedűs közben (szennyvízcsatorna építés). A közvilágítás fejlesztésére 2008 és 2011 között több mint 85 millió Ft-ot használt fel az önkormányzat, melyből kihelyezésre került 116 közvilágítási lámpa (Rendőrfalu, Muszáj, Alsószéktó), valamint megtörtént közel 400 lámpatest cseréje.

A város út- és közműellátottságának fejlesztéséhez nagymértékben hozzájárultak még a **lakossági önerős fejlesztések** is, melynek során a vizsgált időszakban lakossági útépítésekre mintegy 1,5 milliárd Ft került felhasználásra, míg a lakossági vízrendszerfejlesztés megközelítően 590 millió Ft-ból valósult meg. Az új bekötések nagyobb részt a város külső területein (Felsőcsalános, Szarkás, Máriahegy, Szolnokihegy, Ballószög tanya, Méntelek, Belsőnyír, Műkertváros, Úrihegy, Úrrét, Katonatele, Alsószéktó, Felsőszéktó, Kisfái) történtek meg.

5. SZAKTERÜLETI FOLYAMATOK ÉS PROGRAMOK

5.1. Városfejlesztés, városrehabilitáció

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata elkötelezett a XIX-XX. század fordulóján elkezdett nagy városfejlesztési elképzelések folytatásában, továbbá a város feszítő térszerkezeti problémáinak felszámolásában, a város funkcionális egyközpontúságának oldásában és egy a környezetét óvó, élhető település kialakításában. Kecskemét városfejlesztési elképzeléseit a 2011-2012 folyamán készített új Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) munkaanyagában foglalta össze, melyet hamarosan elfogadhat a város Közgyűlése.

Az integrált településfejlesztési stratégiai dokumentumban a szakemberek kiemelik, hogy a város további fejlesztésének irányait leginkább a **belső adottságok**, valamint a város és környezetében élő **lakosság igényeinek** figyelembe vételével kívánják meghatározni. A település a jövőben nagyobb hangsúlyt szeretne helyezni a meghatározó hagyományokkal és diverzifikált szerkezettel rendelkező helyi gazdasági potenciál erősítésére. A város fejlesztése során fontos szerepet játszhat a város **természetföldrajzi és környezeti adottsága** (térsgünk környezetileg érzékeny, szárazodásra hajlamos terület) is, mely Kecskemét városát nem csak a fenntartható tájgazdálkodásra, de az ökoturisztikai, a zöldenergia előállítási és környezetipari tevékenységek ösztönzésére is sarkalja.

Kecskemét jelentős fejlődési potenciált lát **a város kedvező földrajzi elhelyezkedésében**, amely az M8-as kelet-nyugati transzverzális, valamint a dél-keleti irányú M44 közlekedési út megépülésével még inkább felértékelődhet. Ennek köszönhetően a város logisztikai szerepköre lényegesen túlnőhet jelenlegi pozícióján. Ezt a szerepkört erősíthetik a jelenleg folyó logisztikai beruházások és a város északi részébe tervezett új ipari és logisztikai park tervei.

Kecskemét az elmúlt évek során felismerte, hogy **a magas szintű egészségügyi, oktatási, szociális és kulturális szolgáltatások** jelentős városfejlesztési erőt képviselnek városunkban, melyek kiemelkedő szerepet játszhatnak a helyi társadalom szervezett megújításában is, ezért a város vezetése – anyagi erejéhez mérten – mindent megtesz a jóléti ellátórendszerek és kulturális szolgáltatások folyamatos fejlesztése érdekében (pl. közoktatási épületek és berendezéseinek, eszközeinek fejlesztése, a szociális ellátórendszer fejlesztése, Bozsó Gyűjtemény fejlesztése, Megyei Kórház fejlesztése).

Komoly városformáló és gazdaságfejlesztő hatással bírnak azok az ITS-ben megfogalmazott **városrehabilitációs elképzelések** is (pl. Rákóczi út és Vasútkert rehabilitációja, Mezeiváros és Ürgés szociális rehabilitációja, a Homokbánya fejlesztése, a Rudolf laktanya és környezetének

rehabilitációja, a Széchenyi tér és környezetének rendezése, új funkcióval történő ellátása), melyek célja a helyi társadalom számára egy élhető város, illetve a városba látogató turisták számára sok látnivalóval szolgáló, vonzó és izgalmas település kialakítása.

A szakterület megvalósítandó céljai:

- A külső városrészekben a még hiányzó városszerkezeti jelentőségű közlekedési kapcsolatok kiépítése, a belvárosban a gépkocsiforgalom visszaszorításával a gyalogos és kerékpáros közlekedés előtérbe helyezése;
- A helyi adottságokat figyelembe vevő gazdaságfejlesztés ösztönzése, vállalkozóbarát gazdasági környezet kialakítása, több lábon álló, innovatív, tudásalapú gazdaság² elősegítése;
- Az egészségmegőrzést elősegítő aktív szabadidő eltöltési lehetőségek széles skálájának biztosítása, az egészséges életmód népszerűsítése, a helyi turisztikai programkínálat összehangolása és színvonalas bővítése;
- A művészeti sokszínűsége nyitott és befogadó város megteremtése, amely ápolja hagyományait és széles lehetőséget teremt a művészet és kultúra minden szegmensének megjelenésére;
- A városkép és a lakókörnyezet minőségének javítása, a társadalom lakókörnyezettel szemben támasztott igényességének növelése;
- A környezettudatos gondolkodásmód és környezetbarát eszközök, technológiák városi szintű elterjesztése, a megújuló energiaforrások szélesebb körű használata.

A szakterület programjai:

- Rákóczi út-Vasútkert revitalizációja (DAOP 5.1.2/C-09-2f-2011-0001);
- Mezeiváros és Ürgés integrált szociális jellegű városrehabilitációja (DAOP-5.1.2/C-09-1f-2011-0002);
- Intermodális csomópont fejlesztési terület komplex rendezése (KÖZOP-5.4.0-09-2010-0004)
- Izsáki út, valamint a Csabay Géza körút és a tervezett 541-es út térségének revitalizációja (Rudolf-laktanya oktatási, kulturális és sportcélú hasznosítása, a volt sportuszoda és területének új funkciókkal történő ellátása, a Széktői sportcentrum fejlesztése, Kecskeméti Megyei Kórház felszabaduló izsáki úti épületeinek hasznosításának elősegítése, a KÉSZ

² Az OECD (1996) a következőképpen definiált tudásalapú gazdaság fogalmát: „A tudásalapú gazdaság olyan gazdaság, amelynek minden ágazatában a tudás előállítása és használata a fejlődés, az értékteremtés, valamint a foglalkoztatás fő hajtóereje.” A Gazdasági Programunkban a fogalmat végig ebben az értelemben használjuk.

Ipari Gyártó Kft. telephelyének funkcióváltó hasznosítása) (A fejlesztések több forrásból [uniós, magán és önkormányzati] valósulnak meg, az egyeztetések folyamatban vannak);

- „Zöld város” modellprogram – a Homokbánya területének komplex fejlesztése, bérakásépítés, oktatási célú beruházások, szolgáltatásfejlesztés (KEOP, Új Széchenyi Terv, Magán és Önkormányzati források felhasználásával);
- Déli iparfejlesztési akcióterület fejlesztése (a lehetséges források egyeztetése folyamatban);
- A Széchenyi tér revitalizációja (DAOP, KÖZOP, Magán, Önkormányzat).

5.2. Városüzemeltetés

A városüzemeltetés szervezeti rendszerében és az egyes feladatok ellátójának személyében 2008 óta jelentősebb változások nem történtek a városban. A városüzemeltetés összetettségét jól jelzi, hogy Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata több mint egy tucat tevékenységi terület szerteágazó munkáját és feladatait hangolja össze, például a helyi tömegközlekedés szervezésétől, a köztisztaság és településtisztaság biztosításán, a csapadékvíz elvezetésén, a hó- és síkosság mentesítésen, valamint az erdőgazdálkodáson át, a köztemető és a parkok fenntartásáig.

A jogszabályok egyértelműen megfogalmazzák a kötelező feladatokat, az ellátás színvonala azonban a mindenkorai pénzügyi lehetőségek függvénye. Kecskemét az elmúlt években tapasztalható állami forráselvonások és a városüzemeltetés működési költségeinek folyamatos emelkedése ellenére, igyekezett magas szinten ellátni a különböző közszolgáltatások biztosítását (14. táblázat).

14. táblázat: Néhány fontosabb városüzemeltetési feladat költségeinek alakulása

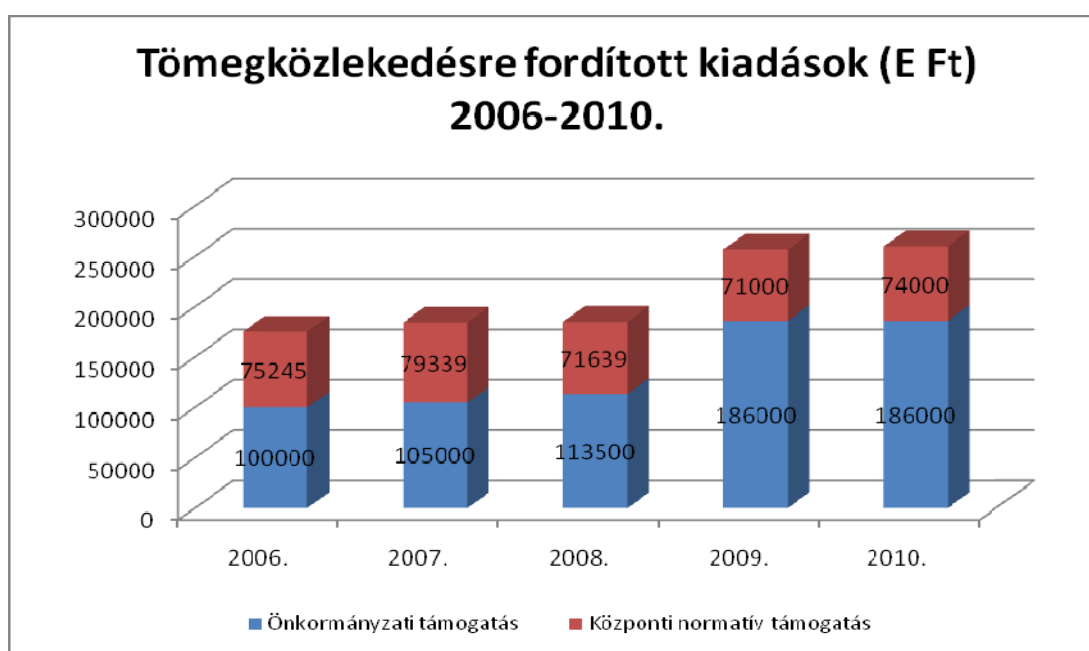
Ellátott feladatok	Felhasznált Források (eFt)		
	2008	2009	2010
Helyi közutak fenntartása	428 948	403 361	400 000
Hó- és síkosságmentesítési feladatok	150 000	132 971	230 852
Tömegközlekedés	113 500	186 000	186 000
Gyepmesteri telep - Mentsvár az Állatokért Alapítvány	30 000	35 124	35 358
Szúnyoggyérítés	30 720	40 000	38 143
Temetőfejlesztés	20 000	26 037	21 500
Temetőfenntartás	65 000	64 500	67 849
Köztisztaság biztosítása	194 280	239 014	271 594
Ejektoros kutak üzemeltetése	3 900	4 916	3 371
Csapadékvíz-nyelők tisztítása	5 000	10 000	10 000
Utcanev-táblák, tartószerkezetek készítése; kihelyezése	5 000	10 000	7 301
Parkfenntartás	262 503	256 919	249 115
Külterületi ingatlanok gyommentesítése	20 000	20 000	24 000

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Ciklusbeszámolója (2006-2010)

A források felhasználását számos külső körülmény is befolyásolja (pl. energiaár változás, társadalmi igények megjelenése, természeti tényezők), melyek néhány alapszolgáltatás esetében (szúnyoggyérítés, gyommentesítés, növényvédelem, hó- és síkosságmentesítés, stb.) évről-évre változó költségeket igényel. Más tevékenységek esetében, mint például a tömegközlekedés biztosítása azonban folyamatos költségnövekedést tapasztalhatunk (20. ábra), mely jelentős terheket ró az önkormányzatra. Az alapszolgáltatások biztosítása és tervezhetősége érdekében éppen ezért a város vezetése folyamatos fejlesztéseket hajt végre, s pályázati források bevonásával igyekszik az alapszolgáltatások hatékonyságát és színvonalát növelni.

20. ábra: A tömegközlekedés finanszírozásának alakulása Kecskeméten

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Ciklusbeszámolója (2006-2010)

Az egyre emelkedő városüzemeltetési költségek jól körvonalazzák a beavatkozási területeket, s egyben kijelölik a város számára megoldandó legfontosabb szakterületi feladatokat. **A városüzemeltetés terén Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a hatékonyság növelését és a költségek csökkentését tűzte ki a legfontosabb céljául**, a közszolgáltatások színvonalának legalább a jelenlegi szinten történő megtartásával, illetve a pályázati források által fejlesztendő területeken, a szolgáltatási színvonal növelésével.

Ennek érdekében, elsősorban a pályázati források, illetve önkormányzati önerő felhasználásával történik meg a városüzemeltetéshez kapcsolódó területek fejlesztése, modernizációja:

- a közútépítés (KÖZOP Térségi elérhetőség javítása),

- a közútfelújítás (projektelemekhez kötődően a szociális városrehabilitáció keretében, a Rákóczi út és Vasútkert rehabilitációja keretében, közműfelújításokhoz kötődően, valamint DAOP keretében önkormányzati tulajdonú utak fejlesztése),
- a tömegközlekedés korszerűsítése (KÖZOP Intermodális csomópont fejlesztése),
- az ivóvíz minőségének javítása (KEOP Dél-alföldi ivóvíz javító program),
- a közvilágítás korszerűsítése (KEOP),
- a távhőszolgáltatás hatékonyságának növelése, a megújuló energiák hasznosítási lehetőségeinek bővítése (KEOP, Zöldgazdaság-fejlesztési Program),
- valamint a hulladékkezelés, illetve hasznosítás rendszerének további modernizálása (KEOP).

5.3. Vagyongazdálkodás

A vagyongazdálkodással kapcsolatos szervezeti rendszer 2008 óta lényegében változatlan. **Az önkormányzat a tulajdonjog gyakorlásával összefüggő egyes feladatait az önkormányzati vagyonkezelők útján látja el.** Kecskeméten a vagyonkezelésben érintett szervezetek a következők: a Közgyűlés, a Közgyűlés bizottságai, a Polgármester, a Polgármesteri Hivatal, a költségvetési szervek és gazdasági társaságok, valamint az önkormányzati vagyont megbízás alapján üzemeltető jogi és természetes személyek. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a Közgyűlés rendelkezik. Az önkormányzat vagyonával kapcsolatos tulajdonosi jognyilatkozatokat a polgármester adja meg.

Az önkormányzat vagyona a tulajdonából és az önkormányzatot megillető vagyoni értékű jogokból áll, amelyek az önkormányzati célok megvalósítását szolgálják. Az önkormányzat vagyona törzsvagyonból (mely közvetlenül a kötelező önkormányzati feladatkör ellátását vagy hatáskör gyakorlását szolgálja) és üzleti vagyonból áll. Jellemzően ez utóbbi kategóriába tartoznak az egykori állami bérlakások, nem lakás céljára szolgáló helyiségek (üzletek), részvények és értékpapírok, mezőgazdasági rendeltetésű ingatlanok, építési telkek.

Az önkormányzat intézményi vagyona – az önkormányzat tulajdonában álló lakásállományt nem számítva – az ingatlan állományon belül darabszámát tekintve csekély százalékot (2,4%), ellenben magas értéket képvisel (42,2 milliárd forint, ami 44,2%). A jövőben az ingatlanállományon belül a feladatát szervezéseknek köszönhetően további változások is elképzelhetők, az épületállomány tömeges értékesítése azonban nem várható, ugyanakkor az új építéseknek és bővítéseknek köszönhetően az intézményi vagyon értéke előreláthatóan növekedni fog.

A különböző önkormányzati vagyongazdálkodási feladatok ellátásában várhatóan egyre nagyobb szerepet játszanak a kizárólagos és a többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok.

Kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok az alábbi feladatok ellátásában vesznek részt:

- ingatlankezelés, ingatlanhasznosítás, önkormányzati tulajdonú bérlakások üzemeltetése, vagyonkezelésbe adott mezőgazdasági-, és egyéb ingatlanok hasznosítása: **KIK-FOR Ingatlankezelő és Forgalmazó Kft.**
- szilárd hulladék szállítása, temetkezési tevékenység, temetőfenntartás, köztisztasági-, és parkgondozási feladatok ellátása: **Kecskemét Városgazdasági Kft.**
- nevelés és oktatás (zenei), kulturális tevékenység, a Kecskeméti Szimfonikus Zenekar működtetése: **Kecskeméti Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft.**
- sport- és szabadidős tevékenység biztosítása, sportlétesítmények üzemeltetése: **Hírös Sport Szabadidő Létesítményeket Működtető Nonprofit Kft.**
- kulturális és közművelődési feladatok ellátása, művészeti létesítmények működtetése: **Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központ Nonprofit Kft.**
- televízióműsor-szolgáltatás: **Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft.**
- városfejlesztési-, és projekt-koordinációs feladatok ellátása: **Kecskeméti Városfejlesztő Kft.**
- alkotóművészet: **Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft.**

Többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok a következő területeken látnak még el feladatokat:

- sporttevékenység, sportegyesületek működtetése: **Kecskeméti KSE Sportegyesületeket Működtető Kft.**
- általános-, és szakmai középfokú oktatás, egyéb oktatás: **Kecskeméti TISZK Térségi Integrált Szakképző Központ Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft.**
- távhő- és meleg vízszolgáltatás, villamosenergia-termelés: **KECSKEMÉTI TERMOSTAR Hőszolgáltató Kft.**
- vízszolgáltatás, szennyvízelvezetés: **BÁCSVÍZ Víz- és Csatornaszolgáltató Zrt.**
- hulladék kezelése, szállítása, tárolása: **Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Közszolgáltató Kft.**

- sporttevékenység, sportlétesítmények működtetése: **STADION Sportlétesítményeket Működtető Nonprofit Kft.**
- távközlés, internet szolgáltatás: **Hírös-Net Telekommunikációs Kft.**

A megnövekedett feladatok ellátása miatt **2008 óta hat új többségi önkormányzati tulajdonban levő gazdasági társaságot alapított a város** (2008-ban: Hírös-Net Kft.; 2009-ben: Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft., Kecskeméti Kulturális Központ Nonprofit Kft., Kecskeméti KSE Kft.; 2010-ben: Kecskeméti Városfejlesztő Kft.; 2012-ben: Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft.), de ezen kívül is történtek meghatározó változások. Döntés született (243/2009. (VI. 25.) KH. sz. határozat) például arról, hogy a kizárólagos és többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok költséghatékonyabb működése érdekében az önkormányzat 2010. január 1. napjától **egységes vállalatirányítási rendszert** vezetett be, melyhez szükséges infrastrukturális és működési háttér szintén kialakításra került. Az új rendszer működtetésével az adminisztrációs szolgáltatás gazdaságosan és magas színvonalon biztosíthatóvá vált, a vállalatirányítási rendszerben résztvevő nyolc cég esetében. A rendszer kialakításával létszám-, és költségcsökkenés, valamint további méretgazdaságossági előnyök váltak elérhetővé, nőtt a hatékonyság, s a rendszer immár harmadik éve eredményesen működik.

Az önkormányzati feladatok összetettsége, a város lakosságszámának növekedése, a lakosság és a gazdasági társaságok változó igényei, a központi finanszírozás csökkenése, illetve az önkormányzati bevételek növelésének kényszere, komoly kihívások elé állítja Kecskemétet. A város vezetése felismerte a vagyongazdálkodás fontosságát, ennek első elemeként bevezette a fentebb bemutatott egységes vállalatirányítási rendszert. A pontosabb tervezés, a költségek jobb nyomon követése, vagy éppen az irányítás és a tevékenységek racionális szervezése érdekében azonban újabb lépésekre is szükség lehet a jövőben.

A város vagyongazdálkodására vonatkozó jövőbeli célkitűzéseket Kecskemét Integrált Településfejlesztési Stratégia munkaanyagában olvashatjuk, melyet figyelembe veszünk a Gazdasági Program megvalósítása során is.

A vagyon működtetésére vonatkozó célok:

- pontos, megbízható és naprakész vagyonszázelemzés vezetése, folyamatos felülvizsgálata, valamint ennek alapján az egyes vagyonelemek forgalomképesség szerinti elhatárolása,
- a földterületek, ingatlanok állományának egyenkénti felülvizsgálata, kihasználtságuk, funkciójuk meghatározása, fejlesztési lehetőségeik feltárása,

- az intézmények és gazdasági társaságok használatába adott vagyoni kör felülvizsgálata, a vagyonelemek koncentrációja,
- a kötelező feladatok ellátásához nem szükséges és bérbeadás útján sem hasznosítható vagyontárgyak bevétel-orientált hasznosítása, értékesítése,
- a saját erő felhasználásával és pályázati támogatás igénybevételével folyó beruházások kapcsán létrejövő új ingatlanok használatbavétele után a felszabadult vagyontárgyak hasznosítása.

Az állagmegóvására, felújítására vonatkozó célok:

- az önkormányzati ingatlanok folyamatos felmérése, problématerkép készítése, a felújítások átgondolt ütemezése,
- beruházási-felújítási tartalék képzése,
- a felújításokhoz szükséges források feltárása, forrásterkép készítése, önkormányzati ingatlan-felújítási alap létrehozása,
- megtérülés-vizsgálat, költség-haszon elv érvényesítése.

Az ingatlanállomány bővítésére vonatkozó célkitűzések:

- a stratégiai fejlesztési területek azonosítása, s ezeken a területeken önkormányzati ingatlanvásárlás koncentrációja,
- ingatlanvásárlási, vagyongazdálkodási alap létrehozása,
- befektetési portfólió kialakítása,
- az elérhető pályázati források feltárása, ipar- és logisztikai telephelyek kialakítása,
- önkormányzati bérlakásépítési program beindítása,
- kisajátítások, árveréseken való részvétel, vásárlás.

A korszerűsítésére vonatkozó célkitűzések:

- a vagyongazdálkodás körében fel kell mérni az ellátottsági szintet és a használhatósági szintet, amely nem csak a számviteli nyilvántartások alapján képezhető mutatók (pl. elhasználódási fok, használhatósági fok), szükség van helyszíni szemlékre, melynek során felmérésre kerül a funkcionalitás és kihasználtság, mely lehetőséget biztosít a kihasználatlan kapacitások hasznosítására, az eszközök bérbeadására, értékesítésére,
- az önkormányzati intézményhálózat teljes körű felmérése, a szükséges beavatkozások kataszterbe rendezése, a korszerűsítésre váró ingatlan költséghatékonyság szempontjából történő prioritási sorrendbe állítása.

5.4. Gazdaság- és iparfejlesztés

Kecskemét gazdasági szerkezete az elmúlt évtizedek folyamán átalakult. A gazdaság szerkezetén belül mind jelentősebb szerepet töltenek be – a foglalkoztatás, az innováció és az előállított jövedelem tekintetében egyaránt – a termelő iparvállalatok. Ezt a folyamatot erősítette a Daimler-Benz cég gyártelepítésének 2008. júniusi bejelentése, amely léptékénél fogva nem csak a város életét változtatta meg, hanem alapvetően meghatározta és befolyásolta a város gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos feladatait is. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata az Alföldi Iparfejlesztési Nonprofit Közhasznú Kft.-vel (AIPA) összefogva, összeállított egy Ipar és Gazdaságfejlesztési Konceptiót, melyben a megvalósítandó feladatokat és a szükséges beavatkozásokat három fázisra bontotta.

Az első fázis a beruházás bejelentésétől a Mercedes gyár teljes beüzemeléséig tartott/tart (2008-2012), s nevezhetjük az előkészítés és a felkészülés fázisának. Ebben az időszakban a város az építkezéshez, a német és a városon kívülről érkező munkások fogadásához, az oktatás és képzés rendszerének megfelelő fejlesztéséhez, illetve a gyártáshoz szükséges humán, infrastrukturális és logisztikai feltételeket igyekezett biztosítani (elsősorban a Mercedes igényeinek megfelelően).

A második fázis a termelés beindulásától a gyár első öt éves időszakáig tart (2012-2017), mely a megfelelő gazdasági környezet megteremtését, az oktatás és képzés rendszerének fejlesztését, a beszállítók, kis- és középvállalatok igényeinek kielégítését, a város ipari potenciáljának növelését, fejlesztését, valamint a városi beszállítói klaszterek megerősítését célozzák, az üzleti, kereskedelmi, K+F és humán szolgáltatási színvonal növelése mellett.

A harmadik fázis a Kecskemét Gazdasági Programjának időtávján túlmutat, amely egészen a következő uniós költségvetési időszak végéig (2020) tart. A város új gazdaságfejlesztési programjában már új fejlesztési elemek, programok jelennek meg, melyek várhatóan a hatékonyság növelését, az innovációs tevékenység erősítését és új báziságazatok letelepítését kívánja elősegíteni, ezzel is elősegítve a Mercedes gyár hosszútávú beágyazódását.

A Mercedes beruházás bejelentésétől eltelt időszakban, számos jelentős eredményt ért el a város a gazdaságfejlesztés, valamint az azt támogató-segítő, kapcsolódó – infrastrukturális és szolgáltatási – területeken. Többek között elkezdte próbaüzemét a Mercedes új termelőbázisa, kiépült a gyártelep és az országos vasúthálózat közötti vasúti iparvágány, megépültek a közúti kapcsolatot lehetővé tevő közutak és közlekedési csomópontok. Előrelépés történt az oktatás és a szakképzés területén (beindult a duális szakképzés két városi középiskolában öt járműipari szakmában, szakképzési együttműködési megállapodások jöttek létre Kecskemét Megyei Jogú Város, a Mercedes-Benz és a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara között, a

Mercedes-Benz és a jármű-, gép- és fémipar területén működő helyi vállalkozások között, a Mercedes-Benz és a Kecskeméti Főiskola között). Megépült 50 családi ház a Németországból érkezett Mercedes munkavállalóknak a Mercedes Lakóparkban, valamint több mint 100 lakás a Széktó Lakóparkban. Az innovációs és K+F tevékenység erősítése érdekében létrejött a Járműipari Technológiai Transzfer Iroda, megtörtént a járműmérnöki alapszak akkreditációja, illetve kedvezően bírálták el az „Autóipari szakemberképzés infrastruktúrájának fejlesztése a Kecskeméti Főiskolán” című főiskolai pályázatot, melynek keretében elkezdődhetett a közel 1,5 milliárd Ft összköltségvetésű Járműmérnöki Intézet építése a GAMF Kar területén.

A városi ipar- és gazdaságfejlesztés területén a közeljövő legfontosabb feladata, a már elkezdett, vagy az előkészítés alatt lévő programok befejezése, illetve a gazdaságfejlesztés háttérfeltételeinek javítása (közlekedési feltételek javítása, nagyszámú jól képzett munkaerő biztosítása, magas szintű üzleti és lakossági szolgáltatások iránti igény kielégítése, új iparterületek kialakítása és lakások felépítése). Ezeket a fejlesztési elképzeléseket négy területre koncentrálni kívánja az AIPA Kft. az Önkormányzattal közösen megvalósítani.

1. Járműipari tudományos, oktatási és K+F programirány

- Járműmérnöki Intézet megépítése;
- Járműipari Tudásközpont kialakítása;
- K+F vállalati együttműködések támogatása elsősorban a jármű-, a gép- és fémipar területén;
- Duális képzési rendszer kialakítása, tananyagfejlesztés (felsőoktatási és középiskolai szinten egyaránt);
- Kezdő (spin-off) vállalkozások támogatásának programja.

2. Ipar-, beszállítói és vállalkozásfejlesztési programirány

- Munkahelyteremtés támogatása és segítése;
- Hazai és nemzetközi járműipari klaszter együttműködések kialakítása (közös európai projektekben történő részvétel), a klasztertagok K+F+I képességének fejlesztése;
- Térségi klaszter együttműködések (HBK, 3P, stb.), melynek keretében már működő klaszterekkel történő stratégiai együttműködések kialakítása;
- Beszállítói felkészítő és támogató program elindítása;
- A térség logisztikai potenciáljának és értékének növelése;

- Mentor program, melynek keretében a térség nagyvállalatai és a KKV-k közötti példaértékű összefogásainak bemutatása, az együttműködések fokozása érdekében;
- KKV felkészítő program (pályázati képesség fejlesztése, minőség irányítási rendszerek bevezetése, stratégiai képesség fejlesztés, stb.);
- A térségi üzleti környezet fejlesztése (infrastrukturális háttér, innovációs potenciál, információs rendszerek, humán erőforrás-fejlesztés).

3. Mercedes-Benz illeszkedési programirány

- Látogatóközpont építése;
- Tesztpálya építés;
- Rövid távú munkavállalói felkészítő program;
- A gyár munkavállalóinak közlekedésszervezésével összefüggő kérdéseinek kezelése;
- Kecskemét város image fejlesztése.

4. Térség és városfejlesztési programirány

- Térségi infrastruktúrafejlesztési program;
- A környező településekkel közös fejlesztési elképzelések összegyűjtése és koordinációja;
- A térség gazdasági lehetőségeinek bemutatása nemzetközi és hazai fórumokon (pl. expók, vásárok, konferenciák);
- Befektetés-ösztönzési program kidolgozása (forrásbevonási és tőkevonzó képesség erősítése, telephelymarketing);
- Bér lakás építési program;
- „Homokbánya” városrész komplex fejlesztése (barnamezős terület rehabilitációja, alközpont kialakítása, bér lakásépítés, „zöld-város” mintaprojekt);
- Környezettudatossággal és energiahatékonyság növeléssel összefüggő fejlesztési programok elindítása.

A gazdaság- és iparfejlesztés kapcsán – a szakterületi programokhoz illeszkedően – a város az alábbi **célok** megvalósítását tekinti elsődlegesnek:

- A gyakorlatorientált (duális) szakképzési és műszaki felsőoktatási rendszer létrehozása, megerősítése és további fejlesztése, a járműipari tudáskörnyezet (K+F+I) kialakítása;

- A térség kis- és középvállalatainak megerősítése, a jármű- és kapcsolódó iparágak fejlesztésével, versenyképes üzleti környezet kialakításával és fenntartásával;
- A Mercedes-Benz elvárási rendszeréhez történő rövid és hosszú távú illeszkedés, kiterjedt beszállítói hálózat letelepítése Kecskeméten;
- A városban hagyományokkal rendelkező gazdasági (élelmiszeripar, műanyag és nyomdaipar) ágazatok pozíciójának javítása, a város marketingtevékenységének erősítésével;
- A város és térségének infrastrukturális és üzleti környezetének fejlesztése, a város élhetőségének javítása, hosszútávú biztosítása.

5.5. Oktatás, szakképzés, humánerőforrás-fejlesztés

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a 2000-es évek második harmadától kiemelt figyelmet fordított arra, hogy intézményei kapacitását és képzési szerkezetét a valós munkaerőpiaci igényeknek megfelelően alakítsa ki. Jelentős előrelépéseket sikerült elérni a különböző **hiányszakmák** (pl. gépészet, informatika, közlekedés, idegenforgalom és vendéglátás) **képzése**, a szakképzés minőségének javítása (nyertes TÁMOP-2.2.3-09/1 számú pályázat), a kompetenciaalapú moduláris képzés, a felnőttképzés erősítése, valamint gyakorlati képzés korszerű technológiai, technikai feltételeinek megteremtése (nyertes TIOP-3.1.1-09/1 számú pályázat) terén. Minden iskolatípusban erősödött az angol és a német nyelvi képzés. Az önkormányzat a városunkba telepedett családok gyermekeinek biztosítja a német nyelvű óvodai és általános iskolai képzést (Kinder Ovi, Mercedes-Benz Schule), valamint az integrált oktatás kialakítása érdekében beindította a 2009/2010. tanévtől a magyar-német két tanítási nyelvű oktatást az 5. osztálytól felmenő rendszerben.

Előrelépések születtek a **duális szakképzés** elindítása és kiteljesítése területén is. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft., valamint a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara stratégiai együttműködésben állapodott meg az autóipari szakemberképzés példaértékű, duális, gyakorlatorientált képzési elvek szerinti megvalósítására. Az együttműködés céljaként megfogalmazódott, hogy a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. és a régióban tevékenykedő járműipari beszállítók, gép- és fémipari vállalatok, munkaerő-utánpótlási, foglalkoztatás és szakképzési igényeihez illeszkedő gyakorlatias középfokú oktatást kívánnak megvalósítani. Ennek egyik első eredménye, hogy 2011 őszétől két kecskeméti szakközépiskolában hároméves képzések indultak el öt szakma (mechatronikus, gépjármű- mechatronikus, felületkezelő-mechanikus, gyártósori összeszerelő, szerszámkészítő)

esetében, a Mercedes-Benz igényeinek kielégítésére. A régiós járműipari, gép- és fémipari beszállítói partnerek pedig egyrészt bekapcsolódtak a szakmai képzésbe, másrészt helyet biztosítanak a gyakorlati képzéshez.

A következő évek szakképzésfejlesztéshez kapcsolódó feladatai:

- a duális képzés további fejlesztésének támogatása a munkaerőpiaci igényeknek megfelelően,
- az új szakmákhoz kapcsolódó tananyagfejlesztés és erre épülő új oktatási segédanyagok elkészítése,
- a hátrányos helyzetű emberek szakmához jutásának elősegítése,
- együttműködések kezdeményezése és támogatása a felsőfokú akkreditált képzések területén a Kecskeméti Főiskola vonatkozásában,
- a szakképzési rendszerben, s ezen belül különösen a közlekedési alapképzésű szakközépiskolai osztályokban az idegen nyelvi készségek elsajátításának támogatása, az ezt célzó szakmai programokban történő együttműködés.

A **felsőfokú oktatás** területén is számos eredményről lehet beszámolni, melyek jelzik már a következő évek fő fejlesztési irányait is. Az elmúlt években a Kecskeméti Főiskola a munkaerőpiaci igények jobb kielégítése érdekében új szakirányokat (gépészmérnöki, gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, környezetgazdálkodási) vezetett be, s ezekhez illeszkedően javította az oktatás feltételeit, mind intézményi, mind az eszközellátottság, mind pedig a tananyagfejlesztés tekintetében (pl. TÁMOP-4.1.2, TÁMOP-4.2.1, TÁMOP-4.2.3). Majd a Mercedes-Benz beruházásának bejelentését követően erőteljes fejlesztések indultak el a műszaki területeken. Sikeres pályázat (TÁMOP-4.2.1-09/1-2009-0006) valósult meg az Alföldi Térség autóipari beruházásainak lokális beágyazottságát elősegítő technológia és tudástranszfer szolgáltatások fejlesztése területén. Ennek keretében a Kecskeméti Főiskolán olyan regionális autóipari technológiai tudáscentrum és projektkoordinációs központ jött létre, mely elősegítheti a közeljövőben a járműipari szakterületen a települési, a regionális, az országos és a nemzetközi együttműködések bővítését és hozzájárulhat az alföldi beszállítói vállalatok innovációs képességéhez, szakmai tudásuk bővítéséhez és versenyképességük növeléséhez. A pályázat keretében a Kecskeméti Főiskolán egy olyan Járműipari Technológia Transzfer Iroda (JTIT) került kialakításra, mely tudományos kutató, fejlesztő és innovációs tevékenységet folytat, valamint szaktanácsadást nyújt a járműiparral foglalkozó vállalatok részére. Egy másik sikeres pályázatnak (TIOP-1.3.1./07/2/2F/2009/0003) köszönhetően a műszaki-természettudományi tudásbázis

infrastruktúrájának fejlesztése is megvalósulhatott a Kecskeméti Főiskolán. A projekt keretében elkészült többek között a GAMF kar infotere és hegesztő műhelye, a Tanítóképző Főiskolai Kar Természettudományi Központja, valamint a Kertészeti Főiskolai Kar Környezetvédelmi és Kertészeti Élelmiszeralapanyag-vizsgáló Laboratóriuma. A legjelentősebb beruházás azonban a közel 1,2 milliárd Ft-ból felépült Tudósház, mely egyszerre hallgatói és oktatói-kutatói központ, konferenciák és bemutatók helyszíne, de alkalmas hazai és külföldi kutatók, doktoranduszok elszállásolására, illetve elmélyült kutatói munka végzésére.

Nagy előrelépést jelentett a Kecskeméti Főiskola és a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. között létrejött partneri megállapodás, mely szerint a Főiskola gyakorlatorientált duális képzési rendszert hoz létre. Megállapodtak továbbá a szerződő felek, hogy közös projekteket indítanak a Főiskola fejlesztésére (Járműipari Tanszék létrehozása, folyamatos fejlesztése), új képzési koncepció kidolgozására és az erőforrások közös használatára. A fejlesztések sora azonban még nem zárult le, hiszen a Főiskola számos futó pályázattal rendelkezik a komplex szervezetfejlesztéstől, a nemzetközi alkalmazkodó képesség növelésétől, a tananyagfejlesztésen és az ifjúságsegítő képzés fejlesztésén át, a pedagógusképzést segítő szolgáltató és kutatóhálózatok kialakításáig. A legjelentősebb futó beruházás azonban mégis az új Járműipari Intézet épületének kialakítása és a kor követelményeinek megfelelő eszközökkel és berendezésekkel történő felszerelése (TIOP-1.3.1-10/1-2010-0003). A beruházás célja a gyakorlatorientált gép- és járműgyártási oktatás tereinek biztosítása, valamint a kecskeméti mérnökképzési hagyományokra épülő, országos szinten is meghatározó, versenyképes tudást biztosító gépjárműipari felsőoktatási, kutató-fejlesztő és tudományos bázis létrehozása. Ennek első lépéseként megtörtént a járműmérnöki alapszak akkreditációja, a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság döntése értelmében a képzés a 2012/2013-as tanévtől indulhat 4 szakirányon (Járműgyártó, Gépjárművek, Automatizált gyártórendszerek és robotok, Járműmechatronika).

A Gazdasági Program 2013-tól 2014-ig terjedő időszakára Kecskemét Megyei Jogú Város az alábbi oktatás és szakképzés területéhez kötődő stratégiai célokat fogalmazta meg:

A gazdaság és a szakképzés kapcsolatának erősítése, illetve a keresletvezérelt szakképzés továbbfejlesztése a térségben működő gazdasági partnerek együttműködésével és összhangban a régió stratégiai képzési célkitűzéseivel.

Tematikus célok az oktatás területén

Az állami szerepvállalás kiegészítése, annak támogatása az alábbi területeken:

- munkaerőpiacra adekvát szakképzési bázis kialakítása,
- gyakorlat-centrikus, hatékony, átlátható képzési struktúra megteremtése,

- magas szintű technikai, technológiai felszereltség biztosítása minden oktatási intézményben,
- új szervezeti modellek, képzési folyamatok kialakítása,
- módszertani fejlesztések, tananyagok, új programok kimunkálása,
- nyelvismeret, szakmai nyelvi képzés erősítése,
- pályaorientáció és pályakövetési rendszer biztosítása.

Az oktatás és szakképzés fejlesztésén túl **Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata**, összhangban az Európai Unió és a magyar kormány által deklarált célokkal és értékekkel, **kiemelt prioritásként kezeli az ifjúsággal, a jövő nemzedékével való kétirányú, valós párbeszédre alapuló együttműködést**. A város további dinamikus fejlődése és mind élhetőbbé válása szempontjából kulcskérdésnek tartja a jövő nemzedéke életmódjának, szabadidős és kulturális szokásainak, társadalmi részvételének vagy értékrendjének minél alaposabb megismerését. Ennek érdekében a város 2011. év folyamán egy széleskörű ifjúságkutatói felmérést rendelt meg a városban élő 15-29 éves korosztály körében, melynek során 1081 főt kérdeztek meg. A vizsgálat eredményei segítségül szolgálhatnak Kecskemét új ifjúságpolitikai koncepciójának, valamint az ebből megszülető Ifjúsági Cselekvési Terv elkészítéséhez.

5.6. Közút- és Közlekedésfejlesztés

Kecskemét jövőbeli térségi és településhálózati szerepkörét, vonzásviszonyait és gazdasági lehetőségeit alapvetően meghatározza a jelenlegi közúthálózata és közlekedési lehetőségei. Bár Kecskemét kiváló közlekedésföldrajzi adottságokkal rendelkező város, jelentős gazdasági, kereskedelmi és szolgáltatási vonzáskörzettel, mégis a városi közlekedési helyzete, belső és átmenő forgalmának rendezetlensége, a belváros forgalomcsillapításnak megoldatlansága, tömegközlekedésének korszerűtlensége, napjainkra a település további fejlődésének egyik gátjává vált. A szűkös úthálózati keresztmetszetre, a gyűrűs-sugaras közúthálózat hiányosságaira, a csomópontok korlátozott áteresztőképességére, a forgalomszervezés elavultságára, a tömegközlekedés alacsony színvonalára már a 2005-ös Közlekedésfejlesztési Koncepció és a 2008-ban elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégia is felhívta a figyelmet. Kecskemét városa felismerve ezeket a problémákat, jelentős erőfeszítéseket tett a városi gazdaság egészét befolyásoló ezen infrastrukturális háttérfeltétel fejlesztése érdekében. A város a Gazdasági Programjának megvalósítása során, központi kérdésként kívánja kezelni a közút- és közlekedésfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat.

A város sikeres pályázatainak köszönhetően (Kecskemét Város térségi elérhetőségének javítása, Kecskemét Város intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztések) két részletes megvalósíthatósági tanulmánnyal rendelkezik, melyek megfogalmazzák a város közlekedésfejlesztésével kapcsolatos legfontosabb feladatokat. Ugyancsak fontos elemét képezi a közlekedéssel kapcsolatos problémáknak az elővárosi közlekedés, figyelembe véve, hogy Kecskemét mintegy 170.000 lakosú szűkebb vonzáskörzetének természetes igazgatási, szolgáltatási és foglalkoztatási központja. Ezért sem mindegy számára, hogy az elővárosi közlekedési rendszerében milyen fejlesztések valósulnak meg a közeljövőben. A KÖZOP 5.5.0. pályázati rendszerének, s a város sikeres pályázatának köszönhetően, ezen a területen is elkezdődhetnek a felmérések Kecskeméten.

Az elmúlt évek előkészítő programjainak köszönhetően elkezdődhet több meghatározó **közútfejlesztési beruházás** tervezése, majd kivitelezése:

- Az M44-es autópályát építése Kecskemét-Békéscsaba-nyugat csomópontok között;
- 445. Kecskemét Északi elkerülő út építése, három ütemben;
- Elkezdődhet a 445. sz. főút továbbvezetése, M5 autópálya – 5218. j. út között (4,7 km);
- Az 54. sz. főút kapacitásbővítése az M5 autópálya és az 5. sz. főút közötti szakaszon (5,66 km), valamint a kapcsolódó utak (M5, 5-ös, 44-es és 541-es) csomópontjainak átépítése (turbó körforgalmi kialakítás), továbbá az 54-es úttal párhuzamosan kerékpárút építés;
- Az Izsáki út (52. sz. főút bevezető szakasza) négysávos kapacitásbővítése (3,9 km) a szükséges csomóponti átalakításokkal (Csabay G. krt.-Izsáki út, Olimpia utca-Izsáki út, M5 felüljáró-Dunaföldvári út);
- A 441. sz. főút fejlesztése + Ceglédi úti műtárgy megépítése. A projekt keretében az útvonal négysávosra történő átépítése készül el a megyehatár (ténylegesen a tervezett M8 gyorsforgalmi út) és a Mátyás király körút között. A Mátyás király körút és a Nagy Lajos király körút összekötésre kerül, vasút alatti műtárggyal. A Budapest-Szeged vasútvonal alatt a Ceglédi út átvezetésre kerül műtárggyal. A teljes tervezési szakasz mintegy 7,3+0,5 km hosszúságú;
- A Nagykörút ütemezett fejlesztése, melynek keretében a Nagykörút egyenkapacitású kiépítése történik meg. A Nagykörút tervezett fejlesztése a Bethlen körút (a Budai út – Ceglédi út között), valamint a Kuruc körút (a Szolnoki út – Kuruc tér között) térségében történik meg. (A teljes tervezési szakasz hossza a Bethlen körúton közel 1 km, a Kuruc körúton 0,92 km);

- 541. sz. út kiépítése (52. sz. főút – Halasi út között). A projekt keretében az Akadémia körút – Csabai Géza körút – Mindszenti körút – Klebelsberg Kunó út hiányzó körúti elemének megépítése történik meg az Izsáki út és a Halasi út között (541-es út néven), mintegy 1,6 km hosszúságban.

Az **intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztések** projekthez kapcsolódóan pedig számos közlekedésfejlesztési beruházás valósulhat meg, melyek közül a legfontosabbak:

- Intermodális csomópont kialakítása, új közös (MÁV, VOLÁN) felvételi épület megépítése;
- Helyi közösségi közlekedési hálózat szolgáltatási színvonalának fejlesztése, új buszhálózat hálózati struktúrájának kialakítása;
- A város főbb útvonalain, a fogadó csomópontok előtt, valamint a belvárosban a közösségi közlekedés előnyben részesítése, új buszsávok, csomópontok kialakítása (Izsáki út Vízmű utca – Nagykörút, a Nagykörút Budai utca – Noszlopy park, a Kuruc krt. Noszlopy park – Szolnoki út). Ezen szakaszokon összefüggő, időben állandó buszsáv létesítése;
- Az új átmérős autóbuszvonalak – az új intermodális csomópont fogadóképességét is figyelembe véve – részére külső végponti végállomások kialakítása a D-Ny-i körforgalmak térségében (Auchan), a Mercedes beruházás közvetlen közelében, a Károly Róbert krt. (Margaréta) térségében és a Knorr-Bremse iparterület közelében;
- P+R, illetve B+R parkolók kialakítása az 52. sz. főút városi szakaszán, a Vízmű utca és a Nagykörút között (~60 férőhely), az Irinyi utcában a Széchenyiváros és a Nagykörút között (~100 férőhely), illetve a tervezett intermodális csomópontban (~90 férőhely). Minden P+R helyszínen biztosítható lesz a biztonságos kerékpártárolás lehetősége (B+R).

A jelzett pályázati programokon és beruházásokon kívül, jelentős előrelépés várható **környezetbarát, csökkentett emissziós járművek beszerzése** terén (elektromos és soros hibrid üzemű buszok beszerzése), az **intelligens közlekedési rendszerek (ITS)** kiépítése, továbbá az **elővárosi közlekedés** fejlesztésében.

Kecskemét Megyei Jogú Város elővárosi közlekedési rendszereinek fejlesztése című projekt megvalósítása során (KÖZOP-5.5.0-09-11-2011-0002) – a munka jelen fázisában – elsődleges feladat az elővárosi közlekedési infrastruktúra fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata, a

fejlesztési tervek megalapozása, egységes stratégiába foglalása, a célok elérésének érdekében a legmegfelelőbb megoldás kiválasztása, annak részletes kidolgozása, megvalósítási tanulmány (MT) előkészítése. Az MT keretében vizsgálja a város a meglévő vasúti megállóhelyek átépítésének vagy áthelyezésének szükségességét, valamint a P+R rendszer biztosításának feltételeit, illetve a buszfordulók szabványosításával kapcsolatban megjelenő teendőket, a következő vonalakon és megállók vonatkozásában:

- Budapest-Cegléd-Kecskemét-Kiskunfélegyháza-Szeged nyomvonalon: Nagykőrös, Katonatelep, Kecskemét központi, Városház, Kiskunfélegyháza
- 142 vonalon: Lajosmizse, Méntelek, Hetényegyháza, Máriaváros, Kecskemét-Alsó
- 145 vonalon: Kiszfői, Nyárlőrinc, Nyárlőrinc-Alsó, Lakitelek, Kerekdomb, Tiszakécske
- 152 vonalon: Szabó Sándor ltp., Ballószög, Ágasegyháza, Izsák, Fülöpszállás
- Kisvasút vonalon: Kecskemét kisvasút állomás, Törökfői, Matkó-Alsó, Jakabszállás, Bugac.

A vizsgálat kiterjed továbbá Kecskemét város területén belül jelentős közúti forgalmat lebonyolító fő gyűjtőutakra is, melyek a következők:

- 44. sz. út 0+000 - 8+667 km,
- 4622 sz. út 0+000 – 9+950 km,
- 52 sz. út 3+774 – 35+297 km,
- 53101 sz. út 0+000 – 7+690 km,
- 53102 sz. út 0+000 – 8+216 km.

A közút- és közlekedésfejlesztés megvalósítása során a felsorolt feladatok mellett, **a város jelentős figyelmet kíván fordítani a fenntartható városi közlekedés kialakítására, ezért támogatja a kerékpárutak építését a városban** (pl. Kecskemét város térségi kerékpárút hálózat fejlesztése pályázat), a forgalom kiszorítását a belvárosból, valamint fontosnak tartja a Közlekedésfejlesztési Konceptiójában megfogalmazott (térségi és turisztikai célú) kerékpárút fejlesztési feladatok összehangolását és ütemezett megvalósítását.

A szakterületen tervezett beavatkozások legfontosabb célja, hogy a közlekedési rendszerfejlesztések hozzájáruljanak a város és térsége működéséből adódó közlekedési igények kielégítéséhez, élhetőségének megőrzéséhez, gazdasági esélyeinek javításához, a hatékonyság és finanszírozhatóság figyelembevételével.

A közlekedésfejlesztés városi rész céljai:

- A város központjának, műemlékeinek védelme „null” emissziós gépjárművek beszerzésével;
- A belvárosi a gépjárműforgalom csillapítása, a sebesség mérséklésével, buszsávok kialakításával, a tömegközlekedés fejlesztésével;
- A gyalogos területek növelése és a gyalogos-kerékpáros közlekedés előnyben részesítése a városmagban (a Kiskörúton belüli területeken);
- Színvonalas tömegközlekedési hálózat kialakítása, amely valódi alternatívája az egyéni közlekedésnek. Feleslegesen a Belvárosba bejövő utasforgalom csökkentése, haránt irányú hálózati viszonylatok kiépítésével, azok erősítésével;
- Vonzó, összefüggő kerékpárút-hálózat kiépítése, a kerékpáros közlekedés támogatása a város teljes területén;
- A gépjárműforgalom számára megfelelő szolgáltatási színvonalat nyújtó közúthálózat kiépítése, a településszerkezeti sajátosságok, kötöttségek messzemenő figyelembevételével;
- A lakóövezetekben az átmenő és menekülő forgalom mérséklése, korlátozása.

5.7. Egészségügy, szociális ellátás

A harmonikus városfejlődés érdekében, Kecskemét évtizedek óta megkülönböztetett figyelmet fordít jóléti ellátórendszerének fejlesztésére és olyan horizontális elvek érvényesülésére, mint az esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés biztosítása, a környezeti és társadalmi fenntarthatóság, továbbá a társadalmi kohézió növelése. Kecskemét úgy tekint a társadalmára, mint a legfontosabb értékteremtő erőforrására, illetve a város fejlődésének legfontosabb tényezőjére. Az emberek fizikai és lelki egészségének, valamint a különböző társadalmi csoportok együttélésének biztosítása, a társadalmi kohézió növelése, nem csak a kiegyensúlyozott városi fejlődés, de ezen belül a gazdaság fejlesztésének lehetőségei szempontjából is kulcskérdés.

A kecskeméti **egészségügyi ellátórendszer** országos összevetésben is jónak tekinthető, ami az elmúlt évtizedek tudatos építkezésének köszönhető. Az egészségügyi ellátás minden szintjén sikerült eredményeket elérni az elmúlt években. A járóbeteg ellátás területén jelentős előrelépésnek számított az Egészségügyi Központ 2002-ben történt felújítása, de a különböző beruházásoknak köszönhetően bővült a megyei kórház szakambuláns ellátottsága is (pl. új DEXA helyiség, a járóbeteg központi diagnosztika fejlesztése). Az ügyeleti rendszer 2006-ban megújult,

korszerűsödött a fekvőbeteg ellátás, a megyei kórházban az onkoradiológiai központ emeletráépítést kapott, s a Bőr- és Nemibeteg Gondozó is új épületbe költözhetett. Sor került a központi műtőblokk korszerűsítésére, új Gastroenterológiai Központ kialakítására, a diagnosztikai épületrész megújítására, valamint az ún. hotelépület felújítására. Az idei évben fejeződött be a Sürgősségi Betegellátó Osztály (SBO) átalakítása és fejlesztése, mintegy 1400 m²-en. A beruházás során többek között a belgyógyászati sürgősségi részleg vizsgálókkal, gyorsúritó-triázs helyiséggel és további ágyakkal bővült. A 16 ágyas fekvőbeteg részlegen belül elkülönítő szoba került kialakításra. Összesen 48 db (27 féle) új orvos-szakmai eszközzel gazdagodott a betegellátás (köztük, új CT, Mobil RGT és UH készülék).

A fejlesztések fő irányát jelenleg és a közeljövőben az új **Gyógyintézeti Központ** kialakítása képezi. A munka keretében mintegy 10,5 milliárd forintos uniós támogatásnak köszönhetően létrejön egy új szív és érrendszeri diagnosztikai és terápiás centrum, tovább fejlesztik az onkológiai részleget, új anya-gyermek centrum alakul ki, fejlődik a teljes diagnosztikai háttér és az infokommunikációs fejlesztéseknek köszönhetően a telemedicina rendszere. A Megyei Kórház területén található Rendelőintézet tetejére egy plusz szint is került, ahol 1350 négyzetméteren helyet kap a citológiai részleg, az EEG, a diabetológiai, a szemészet, in vitro izotóp részleg és a DEXA labor (csont-denzitometria), valamint átalakul a Diagnosztikai épület földszintje is, ahol 1500 négyzetméteren működik majd a korszerű patológia.

A már folyamatban lévő, de csak a jövőben lezáruló pályázati programok között szerepel a koraszülöttek életben-maradási feltételrendszerét javító, átfogó orvos technológiai fejlesztés is (TIOP-2.2.2/C/10/1), melynek során 40 db műszer és 1 db informatikai rendszer beszerzésére kerül sor, mintegy 160 millió Ft értékben.

Az említett jelentős költségvetésű programokon túl az egészségügyi fejlesztések terén számos képzési és foglalkoztatást támogató program fog megvalósulni az elkövetkező években. A beruházások célja az egészségügyi ellátás színvonalának emelése és a lakosság egészségügyi állapotának javítása.

A **szociális ellátás és az esélyegyenlőség** növeléséhez kapcsolódó célokat és feladatokat a város két fontos stratégiai dokumentumban (Kecskemét Megyei Jogú Város Települési Esélyegyenlőségi Programja, Kecskemét Megyei Jogú Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója) foglalta össze. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 2009-ben fogadta el a város **Települési Esélyegyenlőségi Programját**, amely meghatározza a jelen és a közeljövő feladatait. A legsürgősebben megoldandó feladatok az önkormányzat szociális ellátási kötelezettségéhez (pl. fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek ellátásának biztosítása), a szociális és gyermekvédelmi ellátások fejlesztéséhez (pl. idősellátás

intézményrendszerének bővítése, bölcsődei férőhelyek biztosítása) kötődnek. További feladatok fogalmazódnak meg a tartós munkanélküliek és a csökkent munkaképességűek foglalkoztatása, a roma kisebbség (oktatási, ellátási, foglalkoztatási) felzárkóztatása (integrációja), a bűnmegelőzés és az ifjúságpolitika tekintetében is.

A 2010-ben készített Kecskemét Megyei Jogú Város **Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója** teljes körű áttekintést ad a város szociális helyzetéről, problémáiról, valamint összefoglalja a szociális és gyermekjóléti rendszer fejlesztésével kapcsolatos célokat és feladatokat. Ez alapján jól körvonalazhatók a városnak a szakterülettel kapcsolatban megfogalmazódó kérdései, legégetőbb problémái és megoldási javaslatai.

A szociális és gyermekjóléti ellátórendszerrel kapcsolatos célok:

- a városlakók szociális biztonságának megteremtése,
- a szociális szolgáltatások közelebb kerülése az ellátottakhoz,
- a szociális és gyermekjóléti intézmények jogszabályok szerinti működésének biztosítása,
- az önkormányzat ellátási kötelezettségének teljesítése.

A célok elérését segítő legfontosabb feladatok:

- A család- és gyermekvédelem fejlesztése, a tevékenység javítása, ésszerűsítése, a családok hajléktalanság kialakulásának megakadályozása;
- A hátrányos helyzetűek munkaerőpiacra való beilleszkedésének támogatása, az elmúlt években már jól működő közcélú munka további erősítése. A hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatási lehetőségeinek feltárása, koordinálása;
- A szociális ellátórendszer intézményeinek és egyéb ellátásoknak a fejlesztése. A meglévő intézmények tárgyi és személyi feltételeinek megteremtése, illetve az intézmények műszaki állapotának javítása;
- Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése által elfogadott akadálymentesítési program végrehajtása;
- Új, még hiányzó, de kötelezően létrehozandó intézménytípusok kialakítása;
- Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata intézményei rekonstrukciójának végrehajtása, lehetőség szerint állami és uniós támogatások igénybevételével;
- Civil szervezetek részvételének erősítése a szociális szolgáltatások működtetése terén, nagy hangsúlyt fektetve az önkormányzattal megkötendő ellátási szerződésekre.

A szakterületi feladatokhoz kapcsolódóan a város az alábbi **programok** megvalósítását tervezi az elkövetkező években:

- Bölcsődék épületeinek felújítása;
- Szenvedélybetegek átmeneti otthoni ellátásának biztosítása (TIOP);
- Pszichiátriai betegek átmeneti otthoni ellátásának biztosítása (TIOP);
- Akadálymentesítés az önkormányzati intézményekben (DAOP)
- Kecskemét esélyegyenlőségi tervének megvalósítása (TÁMOP-3.3.2-08/2-2008-0082);
- Mezeiváros és Ürgés integrált szociális jellegű városrehabilitációja (DAOP-5.1.2/C-09-1f-2011-0002);
- „Platán Otthon korszerűsítése” a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program keretében meghirdetett „Önkormányzati, állami, egyházi, nonprofit fenntartású bentlakásos intézmények korszerűsítése” pályázati felhívás (TIOP 3.4.2-11/1) keretében.

5.8. Lakásgazdálkodás

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlésének Költségvetési és Vagyongazdálkodási Bizottsága a 26/2011. (II.7.) KVB. számú határozatával fogadta el a 2011. évi **Lakáshasznosítási javaslatot**, melyben határidő kitűzésével javasolta egyes bérlakások funkciójának újragondolását, és ehhez kapcsolódóan hasznosításuk új lehetőségeinek kidolgozását. A fenti bizottsági határozat értelmében 2011. év folyamán elkezdődött a bérlakás-állomány áttekintése, esetleges átstrukturálásának vizsgálata. Erre azért volt szükség, mert a bérlakások komfortfokozata szerteágazó, az összkomfortos társasházi lakásoktól, a komfort nélküli (általában udvaros) lakásokig minden komfortfokozatú lakástípussal rendelkezik az Önkormányzat, mely az elérhető lakások méretével (szobaszámával) kombinálva rendkívül nagy variációs lehetőséget nyújt, mind az önkormányzatnak, mind pedig a pályázóknak, hogy a számukra legoptimálisabb elhelyezési formát találhassák meg.

A felmérésből adódó vizsgálati eredményeket felhasználva, Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlésének Költségvetési és Vagyongazdálkodási Bizottsága a **33/2012. (II.15.) KVB. számú határozatával fogadta el a 2012. évi Lakáshasznosítási javaslatot**, melyben meghatározta az egyes lakástípusok körét, valamint a kedvezményes értékesítésre javasolt ingatlanokat és a rehabilitálandó területeket.

Az önkormányzat a bérlakás-állományának hasznosítása során, nem csak egy optimális szerkezetű bérlakás-állomány kialakítására törekszik, hanem szem előtt kívánja tartani az egyes

célcsoportok eltérő igényeit, valamint a – tulajdonában lévő – lakásállomány egészére vonatkozó gazdaságos üzemeltethetőség kérdését is.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata lakásgazdálkodási feladatait az esélyegyenlőség szem előtt tartásával és teljes körű biztosításával látja el. A bérlők kiválasztása (lakások elosztása) Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az önkormányzat tulajdonában lévő lakások bérletéről és elidegenítéséről szóló 32/1999. (XII.20.) önkormányzati rendelet alapján, pályázat útján történik, ami biztosítja a jelentkezők esélyegyenlőségét és kizárja minden fajta (faji, etnikai, vallási, stb.) megkülönböztetését.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a bérlakásokat kezelő KIK-FOR Ingatlankezelő és Forgalmazó Kft.-vel együttműködve a következő évekre az alábbi lakásgazdálkodási célkitűzéseket határozta meg:

- *Önkormányzati tulajdonú lakások felújítása*

Az önkormányzat továbbra is támogatja az iparosított technológiával épült épületek energia-megtakarítását eredményező felújítását állami támogatás igénybevételével. A program szerint 2013-ig 100 millió Ft-os nagyságrendben (pl. 2009-2010 között 1.079.146,9 eFt, 2011-ben 509.623 eFt állt, illetve áll rendelkezésre) önkormányzati saját forrást biztosít, az állami támogatás igénybe vétele mellett.

- *Költségalapú bérlakás állomány fejlesztése*

Az állami támogatással megvalósult homokbányai 240 db felújított lakáson kívül újabb költségalapú bérlakások létesítése indokolt (mintegy 300 db), mivel rendkívül nagy ezekre az érdeklődés. A Kormány döntése értelmében Kecskemét a homokbányai térségben lévő több ingatlan tulajdonjogát kapta meg térítésmentesen részben bérlakás-fejlesztési célból. Jelenleg folynak az egyeztetések a felújításukkal kapcsolatban.

- *Szociális alapon bérbe adható lakások fejlesztése*

Fő célkitűzés a jó műszaki állapotú lakásállomány megtartása, folyamatos karbantartással, felújítással a lakásállomány műszaki állapotának szinten tartása. A rossz műszaki állapotú, mintegy 8%-nyi lakásállomány teljes felszámolása indokolt. A lakások pótlása jó műszaki állapotú lakások vásárlásával és építésével, valamint a még menthető lakások felújításával lehetséges. Ez utóbbi törekvésre mutat jó példát, a szociális alapon bérbe adható lakásállomány egy résznek (10 helyrajzi számon 12 lakás) – Kecskemét szociális városrehabilitációs projektjének keretében –

teljes körű felújítása, amely 2013. év folyamán megtörténik. A többi lakás karbantartása, felújítása a város anyagi teherbíró képességének és pályázati lehetőségeinek függvényében valósul meg.

- *Nagy értékű ingatlanok, telkek értékesítése*

Önkormányzatunk több olyan rossz műszaki állapotban lévő lakással rendelkezik, melyek bérbeadásra nem alkalmasak, bontásuk indokolt. Ezen ingatlanok esetében a bérlők elköltöztetése folyamatos, ezt követően kerülhet sor a jó beépíthetőségi tulajdonságokkal rendelkező, nagy alapterületű, belvárosi vagy belvároshoz közeli területek értékesítésére (pl: Kaszap u. 7., Bocskai u. 17., Belső-Szegedi úti tömbházak).

- *Felújításra kerülő költségtérítéses lakásállomány bővítése*

Egyre kevesebb igény jelentkezik a Fiatal Házak Otthonában (FHO) történő elhelyezésre, ugyanakkor egyre nagyobb igény van a felújított bérlakások bérbevételére. Ezt figyelembe véve hozta meg az önkormányzat azt a döntést, hogy a Széchenyi sétány 4. sz. alatti épület marad csak részben FHO-ként, a Petőfi Sándor utcai épületben lévő lakások, valamint a Széchenyi sétány 4. sz. alatti épület másik része folyamatos felújítást követően költségtérítéses formában fog működni.

5.9. Turizmus, idegenforgalom

Az utóbbi évtizedekben a világban az egyik leggyorsabban fejlődő gazdasági ágazat volt a turizmus. Az ágazat jelentőségével országos szinten is mind komolyabban foglalkoznak, amit jól mutat, hogy az Új Széchenyi Terv programjai között (Egészségipari Program) is önálló prioritásként jelennek meg az egészségiparhoz kapcsolódó turisztikai fejlesztések. Kecskemét adottságainál (pl. kulturális hagyományok, neves intézmények, a szecesszió értékes épületei, kedvező földrajzi helyzet, jelentős nemzetközi vállalatok, az ország egyik legnagyobb fedett vízi élményközpontja) fogva is igyekszik kihasználni az ágazatban rejlő lehetőségeket. Ezt a törekvést jelzi az a tény, hogy Kecskemét városfejlesztési dokumentumaiban mind jelentősebb szerepet tulajdonít, illetve szán a turizmusban rejlő lehetőségek feltárására, a feladatok és programok megfogalmazására. Az elmúlt évek fejlesztései (Három Gúnár szálláskapacitás bővítés, Granada hotel szálláshely, konferencia és egyéb létesítmény bővítése, új Kecskeméti Versenyuszoda és Élményfürdő, Hírös Lovarda, lovas-turisztikai fejlesztések, Kecskeméti Gokart Stadion, stb.), valamint az éppen futó (Rákóczi út-Vasútkert funkcióbővítő városrehabilitáció, Bozsó Gyűjtemény fejlesztése és programokkal való feltöltése, KÉSZ Kft.- Konferenciaközpont és business szálloda létrehozása), vagy tervezett beruházásai (Mercedes látogatóközpont, a volt Városi Mozi épületének hasznosítása, golf és vízi-sport fejlesztések) egyre markánsabban

körvonalazzák Kecskemét turisztikai elképzeléseit, s a jövőbeli fejlesztések irányait. Természetesen Kecskemét tisztában van turisztikai adottságaival és lehetőségeivel, ezek figyelembevételével keresi azon **attrakciófejlesztési lehetőségeket** (pl. Üzleti turizmushoz köthető rekreációs fejlesztések, Repüléstörténeti látogatóközpont, Tematikus parkok), melyek még vonzóbbá tehetik a települést, s a beruházások által újabb célcsoportokat tud megszólítani.

Az elmúlt két év jelentős változásokat hozott Kecskemét turizmusában. A Mercedes-Benz gyár és beszállítói által generált üzletember forgalom, a befektetői érdeklődések a térség turizmusát is élénkítik. Az üzleti turizmus fellendülésének köszönhetően, a kecskeméti turisztikai szolgáltatók a válság ellenére is talpon maradtak, sőt képesek bővíteni, fejleszteni, melyet jól jeleznek a fentebb bemutatott szálloda-beruházások. Ugyanakkor a szabadidő turizmus szélesítése mindenképpen célként fogalmazódik meg Kecskemét turizmus-fejlesztési elképzeléseiben, hogy az „átutazó város” szerepkörből kilépve, szélesebb, összehangoltabb kínálatot teremtvé, az átlagos tartózkodási idő növekedjen.

Régóta foglalkoztatja a Kecskemét és térsége turizmusában érdekelt vállalkozásokat, szervezeteket, hogy a turisztikai kínálat növelése és az ágazat fejlesztése érdekében, közös szervezetbe tömörülve megvalósulhasson a **turizmus egységes koordinációja** városunkban. A Kecskemét turisztikai életében jelentős szerepet játszó vállalkozások vezetői, képviselői 2012 első félévében széleskörű egyeztetéseket folytattak, melynek célja egy érdekképviselő megalakulásának előkészítése volt. A 27 megjelent vállalkozás egyetértett abban, hogy szándéknyilatkozatukkal erősítik meg tagsági szándékukat. A megalakulást előkészítő csoport a klaszter típusú szerveződés mellett döntött, s az előkészítő munka eredményeként **2012 júniusában** – 27 alapítóval – **megalakult a Kecskemét és Térsége Turisztikai Klaszter**. Az alapítók kifejezték azon szándékukat, hogy a klaszter megalakulására irányuló kezdeményezéssel jól szervezett, összehangolt, regionálisan integrált turizmus-fejlesztési szervezetet hozzanak létre. Biztosítani kívánják annak hatékony működtetését, Kecskemét egyedi turisztikai arculatának kialakítását, a térség idegenforgalmi megerősítését, a közös pályázati tevékenység fokozását (pl. közös termékfejlesztés, turisztikai információs rendszerek működtetése, marketing-tevékenység, szemléletformálás, oktatásra és képzés, kutatáselemzési tevékenységek, infrastruktúra-fejlesztés és eszközbeszerzés.).

A turisztikai szakemberek fontosnak tartják, hogy a készülő **kecskeméti turizmus-fejlesztési koncepció** keretében, meghatározhatók legyenek azok a meglévő adottságok és turisztikai folyamatok, ami alapján kijelölhetők a legfontosabb fejlesztési irányok, kitörési pontok. A lehetséges fejlesztési irányok kijelölésénél a szakemberek figyelembe vették a kistérség

területfejlesztési koncepciójának turisztikai elképzeléseit és tervezett programjait is. Ezek alapján az alábbi főbb területek körvonalazódnak Kecskemét turisztikai fejlesztési irányai kapcsán:

- **Az üzleti és konferencia turizmus** fejlesztése (a térség gazdasági vállalkozásaira alapozva);
- **Egészségturisztikai fejlesztések** (támaszkodva a meglévő városi intézményi és humán adottságokra, mint például Megyei Kórház, Kecskeméti Fürdő);
- **A szabadidő turizmus** fejlesztése (figyelembe véve a nagy rendezvényeket [repülőnap], szórakoztató programokat, és létesítményeket [vízisport telep, élményfürdő, gokart pálya, Mercedes látogatóközpont]);
- **Kulturális turizmus** fejlesztése (Kodály örökség, vallási turizmus, kulturális és építészeti emlékek, alkotóműhelyek programjai [pl. Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely, Kerámiastúdió, Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet, Kecskeméti Animációs Filmstúdió], rendezvények [Kodály szeminárium, Csiperó Európa Jövője Gyermekek és Ifjúsági Találkozó, zománcművészeti alkotótábor]);
- **Öko- és aktív turizmus** fejlesztése (tanyai vendéglátás, nemzeti parki programok, lovasturizmus) a gasztronómiai adottságokat felhasználva (biopiac, biogazdaságok, Gasztronómiai Akadémia, pálinkafőzés és kóstolás, tájjellegű ételek kóstoltatása).

5.10. Környezetvédelem, energetika

A Duna-Tisza közén az elmúlt évtizedekben végbement környezeti és tájhasználati változások, a térséget vizsgáló kutatások (pl. Homokhátság kutatás, Alföld-kutatás) eredményeinek, valamint a városi fejlesztési dokumentumok (pl. Településfejlesztési Koncepció, Környezetvédelmi Program és Cselekvési Terv, Hulladékgazdálkodási Terv, Integrált Városfejlesztési Stratégia) megállapításainak köszönhetően, Kecskemét felismerte a városi környezeti, gazdasági és társadalmi folyamatok nyomon követésének jelentőségét, valamint a természeti és épített környezet megóvásának fontosságát.

Kecskemét jelentős kihívások előtt áll, hiszen az Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) jelentéséből és modell-szimulációiból tudjuk, hogy a Kárpát-medence, s ezen belül különösen a Duna-Tisza közti Homokhátság a nagy klímaérzékenységgű zónába tartozik, a melegedés és a szárazodás jellemző értékei várhatóan jelentős mértékben meghaladják majd a globális átlagot. A klímaváltozást vizsgáló kutatócsoportok (pl. WMO-CCI/CLIVAR) az átlaghőmérséklet emelkedése mellett felhívják a figyelmet a regionális szinten is értelmezhető éghajlati, időjárási szélsőségek (pl. hőségnapok számának növekedése, csapadékhiányos

időszakok gyakoribbá válása, a viharok intenzitásának fokozódása) gyakoriságváltozására is, melyeknek a térségben jelentős következményei lehetnek akár az ipar, akár a mezőgazdaság számos területén, de a klimatikus változások kedvezőtlen hatásokat mutathatnak humán-egészségügyi, városüzemeltetési és városfejlesztési szempontból is.

Ezért is fontos a város számára **Duna-Tisza közti Homokhátság vízviszapótlásával kapcsolatos program**. A program célja a Homokhátság területén végbemenő, klímaváltozás okozta káros hatások ellensúlyozására fejlesztési megoldásokat keresni, amely képessé teszi a térséget a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodásra. Bemutatja, hogy a két mintaterületen (Közép-homokhátság és Kecskemét-Tiszaalpár térsége) tervezett fejlesztések alkalmasak az alkalmazkodás elősegítéséhez és a tervezett ökológiai és vízháztartásbeli hatások eléréséhez, s a tervezett fejlesztések végrehajtásával a térség más területein is megvalósításra kerülő beavatkozások számára mintaként szolgálni.

A projekt teljes megvalósítása vonatkozásában a becsült költség 7,5 milliárd Ft. A homokhátsági program két célt tűzött ki maga elé. Az egyik csakúgy, mint a regionális programban a mezőgazdasági cél, vagyis az öntözés megvalósítása, másrészt, a környezetvédelmi és természetvédelmi célok megvalósítása (vízpótlás és vízviszatartás).

A külső klimatikus kihívások mellett, Kecskemét kiemelt figyelmet kíván fordítani a jövőben a gazdasági és társadalmi viszonyok folyamatos átalakulása következtében jelentkező **környezeti kockázatokra** is. A város beépített részeinek elmúlt évtizedekben történt növekedése, az új lakóterületek város szélén történő megjelenése, illetve a város gazdaságának erősödése (a már meglévő ipari kapacitás mellett, Kecskeméten hozta létre legújabb európai üzemét a Mercedes-Benz cég, amely számos beszállító megjelenését is eredményezte) következtében jelentős mértékben megnövekedett a város útjain a gépjárműforgalom, melynek éves növekedési üteme 7% körüli. Ezzel arányosan növekszik például a légszennyezés, a zaj és az abból fakadó kockázatok mértéke is. Az emelkedő életszínvonal következtében nőtt az előállított hulladék mennyisége, melynek tárolása, kezelése és újrahasznosítása szintén jelentős feladatokat ró a városra.

Jelentős a város **energiakiszolgáltatottsága**, s alacsony a megújuló energia felhasználásának részaránya az összes energiafelhasználásból. Kecskemét energiaellátása jelenleg a villamos energiára és a földgázra, továbbá a földgázüzemű hőközpontokkal történő távhőszolgáltatásra épül. A fosszilis energiahordozók közül a földgáz felhasználás a leginkább meghatározó. Emellett a lakások mintegy 15-20%-a alkalmaz hagyományos tüzelőanyagokat (döntően fa, csekély mennyiségben szén és háztartási tüzelőolaj, valamint a PB gáz) főzés, fűtés és használati melegvíz előállításához. A város energia-kiszolgáltatottságának csökkentése és **a megújuló energia**

nagyobb arányú hasznosítása érdekében több előremutató projekt is született a városban (napelemes rendszerek alkalmazása: pl. Rendőrség, Aranyhomok Szálloda, Bácsvíz Zrt.). A szennyvíztisztító telepen és a távfűtőművekben üzemelnek gázmotorok, ezek kapcsolt hőenergia termeléssel a villamos energiát tudnak a hálózatra, illetve saját felhasználásra termelni. A szennyvíztisztító telepen döntően az ott termelt biogázt használják energiatermelésre. Emellett a BÁCSVÍZ Zrt. energiahű- és energianyár ültetvényt hozott létre az alsó záportározó területén, amire ezen megújuló energiaforrásokból származó hőenergia termelés is elképzelhető a jövőben. Egyre elterjedtebb a városban a hőszivattyúval történő energiatermelés, de a megújuló energiatermelést szolgálják azok az elképzelések is, melyek napelemes kiserőművek telepítéséről, vagy geotermikus erőmű létrehozásáról szólnak a városban. Fontos szerepet szán Kecskemét a jövőben **az energiahasználat hatékonyságának növelésére** is, melynek keretében környezetbarát tömegközlekedési eszközök beszerzése ugyanúgy szerepel, mint a panellakások hőszigetelésének folytatása, közintézmények esetében az egyedi fűtési rendszerek kialakítása, nyílászáró cserék, vagy éppen energiatakarékos izzók alkalmazása a közterületeken és a közintézményekben.

A város és térségének **természeti értékeit és különleges táji adottságait** jól jelzi, hogy a város környezetében a – Magyarországon 1975-ben másodikként alapított – Kiskunsági Nemzeti Park területei helyezkednek el. De nem csak a város környezetében, hanem a város testén belül is számos helyi jelentőségű védett terület (Kecskeméti Főiskola Botanikus kertje, Kápolna rét, „Hétfa“, Kecskemét-Hetényegyháza – Mogyorós-tölgyes, Kecskemét – Méntelek –Zombory-birtok, stb.) található. Miután Kecskemét a Duna-Tisza közti Homokhátság környezetileg érzékeny területen fekszik, így nem lehet számára közömbös, hogy a jövőbeli (infrastrukturális, gazdasági és lakókörnyezeti) fejlesztéseit hogyan tudja a környezeti szempontok maximális figyelembe vételével megvalósítani.

A város érdekelt a **zöldfelületi gazdálkodás** erősítésében, hatékonyabbá tételében (zöldfelületek növelése, biológiai aktivitásérték növelése, csapadékvíz területen tartása, zöldtetők létrehozása), a környezetbarát technológiák terjesztésében, a zöldfelületek minőségének javításában, s lehetőség szerint területének növelésében, valamint a környezeti szennyezések, kockázatok csökkentésében. A város mindezt annak érdekében teszi, hogy az egyre növekvő népességszámú Kecskemét hosszú távon is biztosítani tudja társadalma számára az egészséges életkörülményeket, s a vonzó települési környezetet.

A szakterületi teendők megfogalmazásában a szakemberek figyelembe vették a 2010-ben elfogadott (479/2010. (XII. 16.) KH. sz. határozat) Kecskemét Megyei Jogú Város 2007-2012 évekre szóló Települési Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálatát, annak megállapításait és

ajánlásait, illetve a 2012-ben készített és elfogadott Környezetvédelmi Cselekvési Terv intézkedéseit.

A szakterület keretében megfogalmazott feladatok:

- A természeti és épített környezeti értékek megőrzése;
- A levegőtisztaság védelmének fokozása (parlagfű mentesítés, zöldfelületek növelése, a város átszellőzésének biztosítása, CO₂ kibocsátás csökkentése, környezetbarát buszok beszerzése);
- A zajártalom csökkentésének megoldása (zajtérkép készítése, határérték feletti területeken a zajvédő berendezések megépítése);
- Vízrel, vízkészlettel, vízmegtartással kapcsolatos teendők összehangolása (vízvisszatartó vízgazdálkodás alapjainak lerakása);
- Szilárd hulladék-gazdálkodás és újrahasznosítás rendszerének fejlesztése (szelektív hulladékgyűjtés fokozása, a hulladék-hasznosítás módjainak tökéletesítése);
- A tömegközlekedés fejlesztése, P+R rendszerek kialakítása a városon belül és a környező településeken (a város megközelítése is tömegközlekedési eszközök segítségével történjen);
- A város zöldfelületi rendszerének fejlesztése (a város körüli véderdő rendszer kialakítása, a meglévő parkok és zöldfelületek rehabilitációja, a városi zöldfelületek kiterjedésének növelése, zöldtetők kialakítása);
- Fenntartható tájhasználat erősítése (bio- és tanyai gazdálkodásfokozása, a monokultúrák visszaszorítása, a biodiverzitás növelése, a szürkevizet öntözés feltételeinek megteremtése, a természeti értékek és a termőföld fokozott védelme);
- Klímavédelem (az alternatív energiahordozók arányának növelése a város energiafelhasználásában, az önkormányzati intézmények fűtése korszerűsítése és energiahatékonyságának növelése, tömegközlekedés előnyben részesítése, az alternatív üzemanyagok lehetőségeinek vizsgálata, a lakosság ösztönzése a fűtése korszerűsítési eljárások terén, közvilágítás korszerűsítés);
- A helyi energiatermelés fokozása, megújuló energiaforrások felhasználásával (pl. hulladék, biomassza, geotermia, nap és szél hasznosításának növelése), a távhőszolgáltatás minőségének további javítása és lehetőségeinek bővítése;
- Részletes városi megújuló-energia stratégia kidolgozása.

A szakterület keretében megvalósítani tervezett programok:

- A hulladékkezelés és hasznosítás rendszerének fejlesztése a kecskeméti hulladékkezelő vállalkozásoknál (Városgazdasági Kft., Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Közszolgáltató Kft., Hírös Hulladékgazdálkodási Kft.) (KEOP);
- Biokazánok beszerzése és üzembe állítása a Termosztár Kft. Hőszolgáltatási rendszerében, a városban előállított biogáz hasznosítására (Zöldgazdaság-fejlesztési Program);
- Közvilágítás korszerűsítés a város közigazgatási területén (KEOP);
- Környezetbarát hajtásláncú buszok beszerzése (25 db soros hibrid és 16 db elektromos busz) (KÖZOP);
- Korszerű forgalomirányító rendszer kialakítása a város úthálózatán (KÖZOP-5.4.0-09-2010-0004);
- A városrehabilitációs programok keretében (Rákóczi út-Vasútkert revitalizációja, Mezeiváros és Ürgés integrált szociális jellegű városrehabilitáció) parkrekonstrukciók és zöldfelületek létrehozása (DAOP 5.1.2/C-09-2f-2011-0001 és DAOP 5.1.2/C-09-1f-2011-0002);
- Napelemes kiserőművek létrehozása a város különböző pontjain (Közvetlen Brüsszeli pályázatok, KEOP, Zöldgazdaság-fejlesztési Program);
- Geotermikus energiahasznosítás projekt (KEOP, Zöldgazdaság-fejlesztési Program, magánforrások)
- Iparosított technológiával épült lakóépületek felújítása (Panelprogram);
- Középületek, közintézmények energiatakarékos működtetése, energiahatékonyságának javítása (KEOP);
- A lakóépületek, illetve az ipari-kereskedelmi létesítmények energiatakarékos működtetését, energiahatékonyságának javítását szolgáló programok (KEOP);
- Kecskemét Megyei Jogú Város stratégiai zajtérképének és zajcsökkentési intézkedési tervének elkészítése (KEOP-6.3.0/Z/10-2010-0003);
- Táncsics Mihály Középiskolai Kollégium energetikai fejlesztése (KEOP-2011-4.9.0/11-2011-0189)
- Zöldfelületi kataszter és környezeti kockázatelemző és döntéstámogató rendszer kiépítése (Közvetlen brüsszeli pályázati kiírás)

5.11. Agrár- és Vidékfejlesztés, kistérségi programok

A Duna-Tisza közti Homokhátságon a növénytermesztés kockázati tényezői halmozottan jelen vannak. A tájegység vízgazdálkodási problémái, a sokszor szélsőséges időjárási viszonyok, a homoktalajok termőképessége az itt gazdálkodók lehetőségeit behatárolja, versenyképességüket korlátozza, megélhetésüket nehezíti. Éppen ezért, azokra a hagyományos mezőgazdasági ágazatokra (pl. zöldség-, gyümölcs-, és szőlőtermesztés, külterjes állattartás) kell koncentrálni a jövőben, melyhez a térségnek környezeti adottságai leginkább megfelelnek. **Fontosak a város zöldség és gyümölcstermesztési hagyományai** (pl. paradicsom, paprika, káposzta, uborka, szőlő, szilva, barack), melyre építve egyre terjed a térségben a biogazdálkodás. Ez a tevékenységi forma lehetőséget kínál a tanyai gazdálkodók számára is, s ösztönzi a termőhelyi adottságokhoz igazodó környezettudatos gazdálkodási módszerek elterjesztését, illetve lehetőséget kínál a térség agrárképességének megtartására. Ez a **környezettudatos tájgazdálkodás**, a termelési adottságokhoz igazodó földhasználat elterjesztése, elősegítheti a természeti értékek fenntartását, javítását, valamint a biológiai és tájképi diverzitás hosszútávú megőrzését.

A versenyképes termelésre kevésbé alkalmas szikeseken és homoktalajokon **a természet védelmét szolgáló földhasználat** (például erdősítés, gyepesítés, vizes élőhelyek kialakítása) alternatív lehetőséget jelenthet, mely hozzájárulhat a környezet állapotának javításához, a biomassa produkció növeléséhez, a talajerózió elleni küzdelemhez, vagy éppen a város magas porkoncentrációjának csökkentéséhez.

A mezőgazdaság és élelmiszer-feldolgozás versenyképességét és a piacok megőrzését Kecskeméten és szűkebb térségében beruházásokkal kell elősegíteni. Alapvető fontosságú, hogy a tervezett fejlesztések segítsék elő az innovációt, a jó minőségű termékek előállítását, az energia és költségtakarékos módszerek alkalmazását, az öntözés feltételeinek javítását, valamint a környezetvédelmet.

Kecskemét Megyei Jogú Város fontosnak tartja vonzáskörzetének, a kistérség agrárterületeinek fejlődését, **a helyi vidékfejlesztési kezdeményezések** támogatását is. A térségben 2007-ben létrejött LEADER Helyi Akciócsoport az Új Magyarország Vidékfejlesztési Terv-hez (ÚMVP) illeszkedően, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) által kidolgozott keretrendszeren belül összegezte a vidékfejlesztéssel kapcsolatos térségi elképzeléseket a **Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában** (HVS). A HVS elsődleges célja az ÚMVP III. és IV. tengely forrásainak minél optimálisabb térségi felhasználása. Összeállításának feltételeit, metodikáját és kötelező tartalmi elemeit a 93/2007. (VII. 29.) FVM rendelet, valamint a

147/2007. (XII.4.) FVM rendelet határozta meg. A tervdokumentum az ÚMVP Irányító hatóságának 6/2011. (II. 4.) közleménye alapján 2011-ben felülvizsgálatra került.

A HVS felülvizsgálat során az egyik legfontosabb prioritást a **helyi kistermelők, családi gazdaságok, vállalkozások támogatása**, eszközállományuk bővítése, a helyi piacok kialakításának terve adta, ami jelentős mértékben hozzájárulhat a korszerű technikák elterjedéséhez, a helyi identitás-tudat kialakításához és megszilárdításához, a helyi termékek fogyasztásának növekedéséhez.

A térség **egészségügyi szolgáltatásainak, elérhetőségének fejlesztése** olyan célkitűzésként került a HVS-be, amely a térség egészségállapota fejlesztéséhez, és az egészséges életmódra neveléshez biztosíthat alapot. A **közbiztonság megszilárdítása** a térség településein egy olyan alapvető cél, amely során csökken az elkövetett bűncselekmények, szabálysértések száma, és ezzel együtt párhuzamosan nő a köznyugalom, a lakosság biztonságérzete is.

A külterületi főbb **földterületi gyűjtő útjainak járhatóvá tétele** egy szintén egy olyan alapvető fontosságú kérdés, ami több ezer ember mindennapjait könnyítheti meg.

A térség **szabadidős tevékenységének támogatása**, a mozgásra való nevelés ösztönzése és a kulturális események népszerűsítése olyan jelentőségű elképzelések, melyek alapját adták a HVS felülvizsgálatnak, melynek célja **az egészségtudatos életre történő nevelés, az azt ösztönző életforma** kialakítása. A **hagyományörzés és a vidéki örökség fontosságának továbbörökítése** a térség közös célja, így a lehetőségeinkhez képest minél több ilyen jellegű rendezvényt, találkozót kíván támogatni a HVS.

2012-ben elkészült a **Kecskeméti kistérség tanyafejlesztési programja** a helyzetfeltárás és a koncepció alkotás vonatkozásában. A tervdokumentum fő célnak tekinti a **jelentős külterületi különbségek kiegyenlítését és a kevésbé fejlett határrészek felzárkóztatását**, a kistérség külterületein élő **társadalmi közösségek megerősítését**. Mindebben nagy szerepet kaphat a térségi tanyákat érintő együttműködések kibővítése, a helyi társadalom identitásának és humán hátterének megerősítése. Az itt élőknek fel kell ismerniük, hogy a tanyák a települések szerves részei! A külterületek megújulása tehát az egész kistérségben élő és tevékenykedő társadalom boldogulásának egyik alapvető záloga. A munka során elsősorban olyan stratégiai javaslatok és programelemek kerültek megfogalmazásra, amelyek a beavatkozási lehetőségeket a kistérség szintjén kezelik.

A program három prioritás mellett öt beavatkozási területet jelöl meg:

Prioritások:

- A mozaikos külterületek környezeti viszonyaihoz alkalmazkodó gazdálkodási- és életlehetőségek feltárása és népszerűsítése.
- A tanyák érdekeit szolgáló térségi tevékenységek megteremtése, a környezeti, társadalmi, gazdasági és kulturális együttműködések létrehozása.
- A környezettudatos tanyai életmódok javítását célzó humánkapacitás- bővítés és jó gyakorlatokon alapuló ismeretátadás kialakítása.

Beavatkozási területek:

- A tanyákra szabott területi tervezés háttérének megteremtése a kistérségben.
- A külterületi településkörnyezeti értékek újradefiniálása és az értékvédelmet szolgáló jogi és szabályozási környezet kistérségi szintű összehangolása.
- A mai társadalmi igényeknek és szemléletnek megfelelő tanyai életmódok alapjainak népszerűsítése.
- A sajátos tanyai körülményekhez igazodó, gazdálkodási alternatívák szolgáltatások és együttműködések térségi szintű kialakítása.
- A közösségek és a térségi identitás megerősítése, tanyai együttműködések kialakításával, a társadalmi háttér, megerősítésével

Az agrár- és vidékfejlesztési szakterület fejlesztése kapcsán megfogalmazott célok:

- A vidéki agrárnépesség helyben tartása, az agrárgazdaság jövedelmezőségének növelésével;
- Az alternatív jövedelemszerzés előmozdítása, speciális vidékfejlesztési eszközök alkalmazásával, különös tekintettel a tanyai gazdaságokra;
- A helyben előállított jó minőségű agrártermékek és élelmiszerek arányának növelése;
- A térség helyben előállított termékeinek piaci ismertségének növelése;
- A termőhelyi adottságokhoz igazodó környezettudatos gazdálkodási módszerek elterjesztése;
- A környezettudatos tájgazdálkodás erősítése, a biológiai és tájképi diverzitás megőrzése;
- Agrár és agráripari klaszterek létrehozásának támogatása;
- A Homokhátság Program folytatása.

Tervezett szakterületi programok:

- **Agrárlogisztikai Központ létrehozása** (TÉSZ-ek logisztikai fejlesztései; Agrár-ipari park: szántóföldi és kertészeti növénytermesztés beszállítóinak, háttériparának koncentrációja). (A források biztosítása a Vidékfejlesztési Minisztériummal történő egyeztetések alapján történhet)
- **Agrár- és Vidékfejlesztési Innovációs Központ létrehozása** (Vidékfejlesztési projektek előkészítését és megvalósítását támogató szolgáltatások kiépítése; A kisgazdaságok termelésének minőségjavítását elősegítő fejlesztések; Alternatív jövedelemszerzési lehetőségek feltárása, széles körű megismertetése és elterjesztése; A lakosság helyi termék fogyasztásának támogatása a média segítségével, ehhez kapcsolódó tanárképzési program)
- **Homokhátsági tanyafejlesztési program beindítása**
 - Kistérségi tanyafejlesztési program kidolgozása: A program kidolgozása a 2012-es Tanyaprogram pályázati forrásából várhatóan 2013-ban tovább folytatódik az operatív részek, konkrét intézkedési javaslatok kidolgozásával.
 - Homokhátsági speciális célprogram: A Bács-Kiskun Megyei Agrárkamara által elindított program célja 62 homokháti településen a tanyai gazdaságok megőrzése, életképességük javítása. (A homokháti tanyai gazdaságok piaci pozíciójának javítása, piacra juttatásának segítése, együttműködések generálásával;
 - A „Kamra-túra” projekt keretében már kialakított védjegy lajstromba vételének kezdeményezése, védjegy szabályzat megalkotása, védjegy bevezetésének megkezdése; Tanyai termékek feltárása; A tanyagazdák számára nyújtott, a piacra jutást, a termelést és helyi feldolgozást, a közvetlen értékesítést segítő szolgáltatások fejlesztése az önszerveződés-, a közösségi marketing területén);
 - Észak-Bács-Kiskun megye homokháti településein a tanyai gazdaságok piaci pozíciójának javítása, eladásösztönzés a direktértékesítés területén (Tanyai termékek város-vidék együttműködése keretében történő piacra juttatásának segítése tanyai termékeket értékesítő bolthálózat felállításával); (TP-1 - a tanyák, valamint az alföldi tanyás térségek megőrzését és fejlesztését célzó települési és térségi fejlesztések támogatása, 1. számú alprogram: tanyai termékek piacra jutásának elősegítése)
- **Helyi termékek piacra jutásának fejlesztése** (Magyar Ízek Háza program, „Háztájit az asztalra” projekt) Ez utóbbi projekt célja a tanyai termékek nagyobb arányú piacra jutásának elősegítése, marketinghátrányának helyi szinten történő kompenzálása,

mintaprojekt megvalósítása a város-vidék kapcsolat fejlesztése terén. Megfelelő minőségű árualap biztosítása mellett innovatív értékesítési csatornák megnyitása. A benyújtott projekt keretében megvalósulhat a tanyai termékek helyi ellátásba történő bevonásának magas szintű marketingje, az új értékesítési formák és kapcsolódó logisztika fejlesztése, valamint a gazdák felkészítése az új eszközök használatára. A projektelképzelés a TP-1-2012 pályázati kódú „A tanyák, valamint az alföldi tanyás térségek megőrzése és fejlesztése érdekében a települési és térségi fejlesztések támogatására” elnevezésű felhívás 1. pályázati célterületre (a tanyai termékek piacra jutásának elősegítésére) került benyújtásra. A projekt ütemterve szerint a fejlesztés kezdete 2012. december 1., befejezése 2013. április 30.

- **Komplex turizmusfejlesztési program** (Hagyományok őrzése, falusi turizmus erősítése; Látogatók tájékoztatását szolgáló infrastruktúra kiépítése és javítása; Térségi szereplők közös marketingtevékenysége; Kézműves termékek minőségbiztosítási- és marketing programja; Korszerű infokommunikációs technológia alkalmazása a turizmus támogatásában). (A programok finanszírozásában a DAOP és a Vidékfejlesztési Minisztérium forrásai lesznek meghatározóak)
- **Kreatív Vidéki Térség Program** (Hangya Szövetkezet). A program célja egy policentrikus, saját marketingstratégiával rendelkező (minden piacot önálló egységként kezelő, és a helyi adottságoknak megfelelő sajátos marketingtevékenységet folytató), földrajzilag meghatározott térségben (Kecskemét és szűkebb környezete) létrehozott, dinamikus gazdaságfejlesztő együttműködés létrehozása. (TP-1, TP-2, LEADER, DAOP)

6. A GAZDASÁGI PROGRAM STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉSEI 2013-2014

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata figyelembe véve a nemzetközi és hazai gazdasági folyamatokat, áttanulmányozva az Európai Unió és Magyarország gazdaságfejlesztési dokumentumait, mérlegelve a város belső adottságait, s az előtte álló kihívásokat, továbbá szem előtt tartva a város önkormányzatának fejlesztési törekvéseit és a gazdaság fejlesztéséhez kapcsolódó alapelveit, ezek ismeretében kívánja rögzíteni Gazdasági Programjának átfogó és stratégiai céljait. **A megfogalmazott célok túlmutatnak a program meghatározott időtávján (2013-2014), s érvényessége kiterjeszthető akár a 2020-as időszakig is, hiszen olyan elérendő célokat fogalmaz meg, melynek megvalósulásához hosszabb időre, akár évtizedekre is szükség lehet.**

6.1. A gazdasági program céljai és prioritásai

Átfogó cél:

Kecskemét váljék egy értékeit megőrző, harmonikus gazdaságfejlesztést mutató, nyitott, és innovatív várossá, amely képes egyensúlyt teremteni a gazdaság fejlődése, illetve társadalmi-környezeti értékek és érdekek között.

Stratégiai célok:

- A helyi adottságokat figyelembe vevő, több lábon álló gazdaságfejlesztés ösztönzése, vállalkozóbarát gazdasági környezet kialakítása.
- A tudásalapú gazdaság alapjainak megerősítése, a város oktatási, kutatás-fejlesztési és innovációs kapacitásának növelése.
- Az energiatudatos, erőforrás-hatékony és környezetbarát gazdasági fejlesztési elképzelések ösztönzése, előtérbe helyezése, a megújuló energia felhasználás arányának növelése.
- Kecskemét térségi és városhálózati szerepkörének erősítése, kedvező közlekedésföldrajzi helyzetének kihasználása, a kistérséggel és a környező településekkel való kapcsolatok bővítése.
- A gazdaság igényeire is nyitott, a munkaerőpiaci kihívásokra reagáló oktatási-képzési rendszer kialakításának, fejlesztésének támogatása.
- Hosszútávon fenntartható, élhető, minőségi városi környezet és magas szintű közszolgáltatások (pl. kultúra, szociális ellátás, egészségügy) biztosítása.
- A befektetés-ösztönzés és tökevvonzás feltételeinek javítása, a városmarketingben rejlő lehetőségek kihasználásával.

Kecskemét Megyei Jogú Város a helyi és a város szűkebb térségének gazdaság fejlesztésével kapcsolatos elképzeléseit hat prioritás keretében, az adott prioritásokhoz tartozó programokon keresztül kívánja megvalósítani.

Prioritások:

- „Tudásalapú gazdaság” (a munkaerő-kínálat, az oktatási-képzési és az innovációs kapacitás versenyképességének növelése)
- „Fenntartható gazdaság” (környezetipar, energetika, turizmus, mezőgazdaság és élelmiszeripar)
- „Húzó gazdaság” (járműipari, logisztikai fejlesztések, beszállítói programok)
- „Nyitott gazdaság” (a város tőkevonzó és kooperációs képességének fejlesztése)
- „Támogató infrastruktúra” (a gazdaság infrastrukturális háttérfeltételeinek javítása)
- „Élhető környezet” (városfejlesztés, városüzemeltetés, kulturális fejlesztések, társadalomfejlesztés, szolgáltatásfejlesztés)

6.2. A tervezett beavatkozási programok

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata törekedett arra, hogy – a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben, jelentős közigazgatási és önkormányzati reformok közepette – Gazdasági Programjában megfogalmazott céljai és tervezett fejlesztései reálisak és teljesíthetők legyenek a program időszaka (2013-2014) alatt. Éppen ezért a stratégiai dokumentumba olyan már futó beruházások, pályázati szakaszban lévő projektek, vagy előkészítés alatt álló (nagyobb részt „pályázatérett”) programok, fejlesztési elképzelések kerültek, melyek talán kevésbé függnek a külső körülmények változásaitól. A város 11 programcsoporthoz kapcsolódóan fogalmazta meg, s ezek keretében igyekszik megvalósítani tervezett beavatkozásait.

Gazdaságfejlesztési irányok, tervezett beavatkozási programok:

- Járműipari és közvetlen kapcsolódó ipari ágazatok fejlesztési programja;
- A helyi KKV-k beszállítói képesség növelésének programja;
- Komplex agrár- és vidékfejlesztési program (tanyaprogram, a mezőgazdaság jövedelemtermelő képességének növelése, élelmiszerbiztonság fokozása, alkalmazkodó, környezettudatos és energia hatékony mezőgazdaság támogatása, mezőgazdasági és agrár-ipari klaszterek létrehozása);

- Turizmusfejlesztési program (szálláskapacitás bővítés, üzleti-, konferencia- és egészségturisztikai fejlesztések, kulturális és szabadidő turizmus erősítése);
- Városi közszolgáltatás-fejlesztési program (szociális és oktatási intézmények felújítása, bővítése, közműberuházások folytatása, városüzemeltetés korszerűsítése);
- Közúthálózat-, közlekedés- és tömegközlekedés-fejlesztési program (Intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztése, Kecskemét térségi elérhetőségének javítása, Kecskemét Megyei Jogú Város elővárosi közlekedési rendszereinek fejlesztése, a városi és térségi kerékpárút-hálózat fejlesztése);
- Energiagazdálkodási és energiahatékonysági program (Középületek, közintézmények, illetve közterületi világítási rendszer energiatakarékos működtetése, energiahatékonyságának javítása; A lakóépületek, illetve az ipari-kereskedelmi létesítmények energiatakarékos működtetését, energiahatékonyságának javítását szolgáló programok; Helyi megújuló energiaforrások [biomassza, biogáz, geotermikus energia, nap- és szélenergia] lehetőség szerinti minél nagyobb arányú, decentralizált felhasználása);
- Ipari park, ipari- és logisztikai területek fejlesztése program (déli iparterület fejlesztés, északi ipari és logisztikai terület kialakítása, fejlesztése);
- Humánerőforrás-fejlesztés programja (duális képzés fejlesztése, műszaki felsőoktatás erősítése, át- és továbbképzési programok bővítése, ifjúságfejlesztési programok);
- Komplex városfejlesztés programja (városrehabilitációs programok, Rudolf-laktanya és szomszédos területeinek hasznosítása és fejlesztése, Homokbánya területének komplex fejlesztése, új bérlakások építése, Széktói rekreációs terület fejlesztése);
- Városi arculatfejlesztési program (városmarketing akciók).

6.3. A gazdaságfejlesztést átható horizontális tervezési szempontok

A kiegyensúlyozott gazdasági fejlődés és a harmonikus városfejlődés érdekében, kiemelt figyelmet kell fordítani a tervezett fejlesztéseket átható, következő „horizontális” szempontokra is:

- Esélyegyenlőség, egyenlő hozzáférés elve
- Fenntarthatóság
- Területi és társadalmi kohézió
- Foglalkoztatás, munkahelyteremtés

A város különböző fejlesztései során fontos horizontálisan érvényesítendő szempont az **esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés** biztosításának elve. Az esélyegyenlőség biztosítása

érdekében különös figyelmet kell fordítani minden infrastrukturális fejlesztés és városrehabilitációs akció keretében az alacsony státuszú, vagy fogyatékkal élő emberek helyzetére is. Kiemelten fontos a település minden lakója számára az alapvető közszolgáltatásokhoz, információhoz való hozzáférés biztosítása (társadalmi kapcsolatok erősítése, lakossági tájékoztatás fejlesztése [helyi médiaszervezetek, Mária rádió], nyilvánosság növelése), valamint a hátrányos megkülönböztetés és a szegregáció minden formájának megakadályozása.

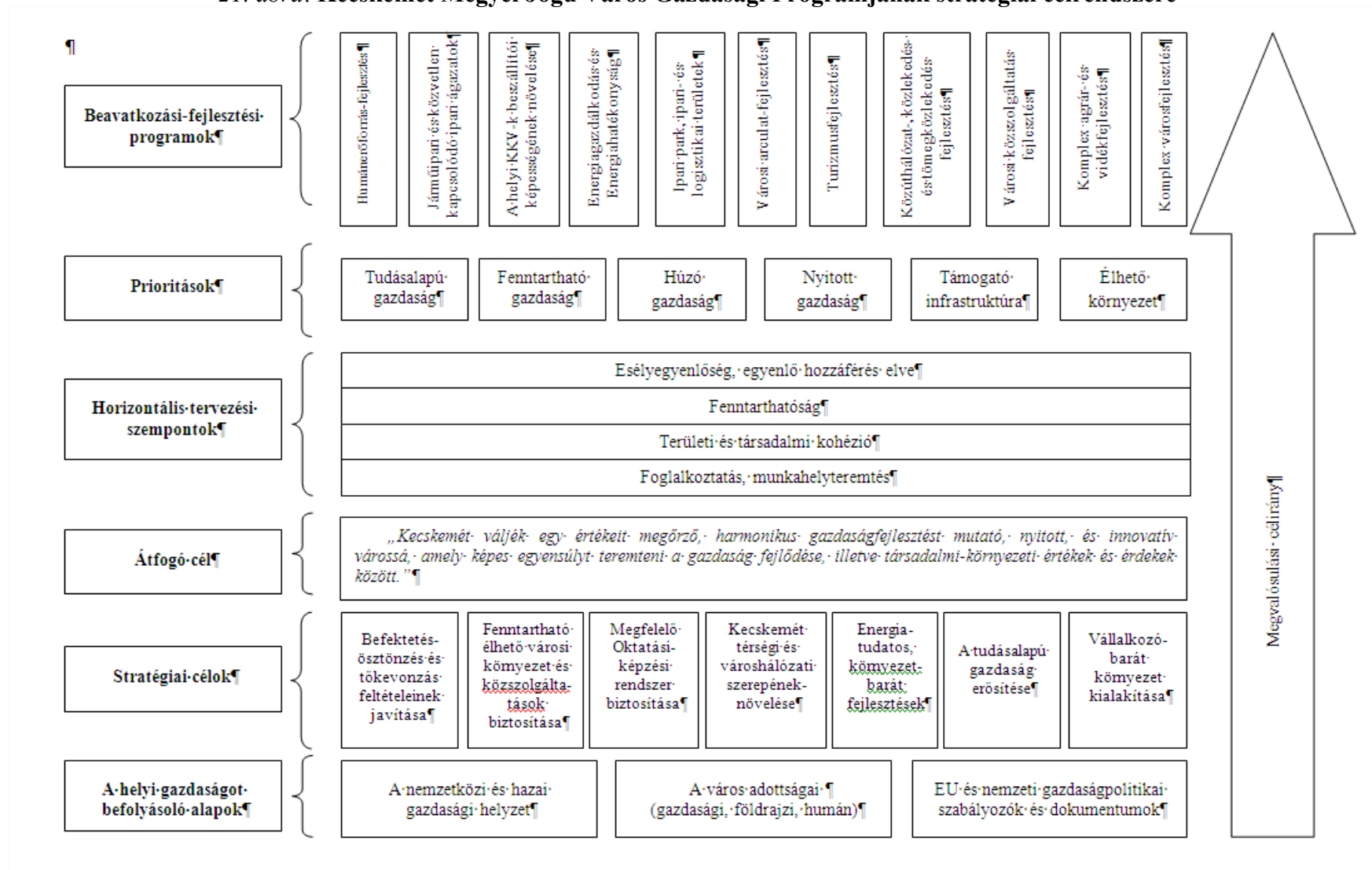
Az egészséges és fenntartható környezet igényeinek való megfelelés. Kecskemét a környezetileg érzékeny Duna-Tisza-közi Homokhátság területén fekszik, ahol a környezeti veszélyek fokozottabban jelentkezhetnek/jelentkeznek (talajvízszint-süllyedés, légszennyezettség, deflációra érzékeny talaj), ezért a jövőben a városnak gazdaságfejlesztési döntései során kiemelt figyelmet kell fordítani a környezeti fenntarthatóság biztosítására. Fontos az egészséges, rendben tartott, s a közösség által is védett városi környezet megóvása, az optimális tájhasználat kialakítása, a zöldfelületek növelése. Az egészségesebb lakókörnyezet kialakítása, az okszerű víz- és hulladékgazdálkodás, a termőföldek és a természeti táj védelme, továbbá a környezettudatos gondolkodás együttesen biztosíthatja a – klímaváltozás miatt egyre veszélyeztetettebb – Homokhátság ökológiai viszonyainak stabilizálását, illetve a lakosság egészségi állapotának javulását.

Egy város egészének fejlődése csak abban az esetben lehet harmonikus, ha a városon belül nincsenek nagy fejlettségbeli, funkcionális és társadalmi különbségek. A **területi és társadalmi kohézió** növelésével mérsékelhetők az egyes városrészek között az életszínvonalbeli, elérhetőségi és szociális különbségek, illetve erősíthetők a városrészek egymás közötti „élő” kapcsolatai.

A város fejlesztése során a **foglalkoztatás lehetőségeinek biztosítása, bővítése** és az ahhoz szükséges megfelelő képzettség megteremtése az egyik, ha nem a legfontosabb teendő. A lakosság szociális biztonságérzetét és életkörülményeit alapvetően meghatározza a stabil és kiszámítható munkahelyek jelenléte. Éppen ezért az egyik legfontosabb gazdaságfejlesztési cél **a munkahelyteremtés és a munkahelyek megőrzése**, illetve új vállalkozások elindításának megkönnyítése. Különösen a helyi munkaerőpiacra való bejutás lehetőségét kell fejleszteni a keresletnek megfelelő képzések biztosításával, a lakosság vállalkozási kedvének és innovativitásának növelésével, melyben kiemelt szerepet kell játszania a város felsőfokú oktatási intézményeinek, vállalkozásfejlesztési szervezeteinek, kamaráinak és kutatóintézeteinek. Meg kell teremteni az atipikus foglalkoztatás feltételeit (pl. részmunkaidős munka, távmunka) a teljesebb körű foglalkoztatás érdekében, valamint javítani szükséges a települések között a munkavállalási célú ingázás lehetőségeit.

21. ábra: Kecskemét Megyei Jogú Város Gazdasági Programjának stratégiai célrendszere

7. TERVEZETT GAZDASÁGFEJLESZTÉSI PROGRAMOK, KIEMELT PROJEKTEK

Kecskemét Megyei Jogú Város új Gazdasági Programjának 2014-ig terjedő időszakában, a különböző városi és területi szervezetek, intézmények és vállalkozások a város területén számos – a település életét és fejlődését befolyásoló – meghatározó programot kívánnak elkezdni, illetve megvalósítani. Ezek a fejlesztések több szakágazati területen (gazdaságfejlesztés, egészségügy, városfejlesztés-városrehabilitáció, közlekedés, turizmus) valósulnak meg, amelyek nem csak a beruházást követően, de már a megvalósítás időszakában is jelentős hatást (közvetett, vagy közvetlen) gyakorolhatnak a város gazdasági életére.

7.1. A városfejlesztés-városrehabilitáció kiemelt projektjei

7.1.1. A Rákóczi út-Vasútkert revitalizációja

A **Rákóczi út-Vasútkert revitalizációja** című funkcióbővítő városrehabilitációs projekt 2011 márciusában kezdődött és 2013 februárjában fejeződik be. A projekt megfogalmazása és a beruházás elindítása a város építészeti értékeinek megóvása, a terület kedvezőtlen társadalmi folyamatainak (pl. előregedés, elszegényedés) megállítása, piaci és vásári hagyományainak megőrzése érdekében, továbbá a városközpont területi és funkcionális kiterjesztésének szándékával történt. A Rákóczi út és a Vasútkert területének revitalizációja jelentőségét tekintve azonban a felsorolt célokon is messze túlmutat, hiszen nem csak a tervezett projektelemek valósulhatnak meg az akcióterületen, hanem a kapcsolódó beruházásoknak (Bocskai úti társasházépítések folytatódása, a volt KTE pálya területén megvalósítani kívánt kereskedelmi beruházás, intermodális csomópont építése a Rákóczi út végében) is köszönhetően új távlatok nyílhatnak a városrész számára.

A beruházás európai uniós támogatással (DAOP-5.1.2/C-09-2f-2011-0001), mintegy 2,1 milliárd Ft-ból valósul meg. A projekt keretében megtörténik:

- A Rákóczi út 18. szám alatti többfunkciós üzlethelyiség belső kialakítása, felújítása;
- A Rákóczi út 20. szám alatti cukrászda belső átalakítása;
- A Rákóczi út 26. szám alatt található üzlet átalakítása, felújítása;
- A Budai utca és az Erdősi Imre utca közlekedési felületeinek és parkolóinak korszerűsítése;
- Szabadtéri piac lefedése, alatta mélyparkoló építése (62 álláshelyes mélygarázs) és a megfelelő közúti kapcsolatok megteremtése;

- Bács-Kiskun Megyei Bíróság műemlék épületének külső felújítása;
- Rákóczi út közterületének rehabilitációja (zöldfelület-rehabilitáció, járda- és útrekonstrukció, kerékpárút-építés, csatlakozó végpontok kialakítása);
- Vasútkert rehabilitációja (rendezvényter kiszolgáló helyiséggel, játszótér, zöldfelületi rehabilitáció, gördeszka-pálya akadályelemekkel);
- 12 társadalmi akció (SOFT elemek) lebonyolítása.

A beruházás jelenleg is folyamatban van. A Rákóczi úton, a Vasútkertben és a piac előtti területen az ütemtervnek megfelelően halad a közművek cseréje, elkezdődött a Rákóczi út páros oldalán a közterület rendezése, végéhez közeledik a Megyei Bíróság épületének külső felújítása és hamarosan elkezdődnek a szabadtéri piac lefedésével, illetve a KIK-FOR Kft. üzlethelység kialakításával kapcsolatos munkálatok.

A beruházás eredményeként a Rákóczi úton és a piac területén minőségi kereskedelmi, vendéglátóipari és turisztikai szolgáltatások jönnek létre. Az új köztereknek és a tervezett rendezvényeknek köszönhetően lehetőség nyílik a lakosság kulturális és közösségi életben történő aktívabb részvételére és kikapcsolódására. A felújítás eredményeként új munkahelyek jönnek létre, míg a meglévő munkahelyek minősége jelentősen javul, s várhatóan a megvalósuló önkormányzati fejlesztések további magánberuházásokat is vonzanak a területre.

7.1.2. Mezeiváros és Ürgés integrált szociális jellegű városrehabilitációja

A város másik meghatározó városrehabilitációs elképzelése a **Mezeiváros és Ürgés integrált szociális jellegű városrehabilitációja** című projekt, melynek 2011 őszén megtörtént a kormány általi nevesítése. A fejlesztési programterv központi gondolata az volt, hogy a különböző ipari és szolgáltatási beruházások által az egyre inkább felértékelődő déli ipari zóna szomszédságában elhelyezkedő lakóterületek lassú társadalmi, környezeti és műszaki felzárkózása rövid időn belül kezdődjön el, a területen erőteljesen jelentkező szegregációs folyamatok pedig rövidtávon mérséklődjenek, majd középtávon (10-15 éven belül) szűnjenek meg.

A szociális városrehabilitációs beruházást Kecskemét városa 2012 novemberétől 2014. május végéig tervezi megvalósítani, körülbelül 565 millió Ft-os összköltségvetés keretében, melyből mintegy 480 millió Ft európai uniós támogatás.

A pályázat keretében sor kerül:

- Az akcióterület négy utcájában 12 db önkormányzati lakás teljes körű szerkezeti felújítására és ezen belül 11 db lakóingatlan komfortfokozatának növelésére

- A Mezei u. 34. Szám alatt új közösségi ház megépítésére, melynek földszintjén a alakossági igényeknek megfelelően közösségi helyiség, védőnői szoba, polgárőr szoba, zuhanyzók, mosókonyha és teakonyha kerül kialakításra. A tetőtérben pedig szolgáltató iroda, oktatásra, internetezésre és közösségi fejlesztésre alkalmas helyiségek kapnak helyet. A közösségi ház zárt udvarán játéktér és kisebb rendezvények megtartására alkalmas terület jön létre, valamint épület mellett 1 db komplex szelektív hulladékgyűjtő kialakítása történik meg
- A terület hulladék elhelyezési problémáinak kezelésére kommunális hulladékgyűjtő pont kialakítása történik meg a Kórház u. 23-1. (hrsz.: 1588) és a jelenleg még magántulajdonban lévő Kórház u. 23.-2. (hrsz.:1589) szám alatt
- Egy minden igényeit kielégítő, EU normáknak megfelelő játszótér építésére a Gödröstemető utcában
- Önkormányzati tulajdonú területen több sportág gyakorlását is lehetővé tevő sportudvar kialakítására a Zöldfa utca és a Gödröstemető utca sarkán található területen
- Közterület-fejlesztésre, melynek keretében megvalósul a Műkerti sétány középső részének felújítása, új utcabútorok, hulladék- és kerékpártárolók elhelyezése, a Műkerti sétány megállóhelyen, valamint az Erzsébet krt. mentén fedett buszvárók kialakítása, az Erzsébet és Kossuth körutak mentén faültetés, padka és árokrendezés
- A lakásépítésekhez és az új funkciók (Közösségi Ház, Játsszótér, Sportudvar) jobb megközelítéséhez kapcsolódóan útfelújítások valósulnak meg a Mezei és a Zsinór utcában, míg a Gödröstemető, a Dankó Pista és a Puskás Tivadar utcákban a még hiányzó aszfaltozott utak kiépítése történik meg.
- Valamint társadalmi akciók, ún. SOFT tevékenységek (25 db) megvalósítására.

A program jelenleg a Támogatási Szerződés aláírása előtt áll, így 2012 novemberében elkezdődhet a városrehabilitációs akció megvalósítása.

7.1.3. Kecskemét Homokbánya fejlesztési terület hasznosítása

A homokbányai egykori szovjet laktanya közel 10 hektáros térsége és rajta található ingatlan-együttes – amely részben a Kecskeméti Főiskola kezelésében lévő állami, részben pedig önkormányzati tulajdon – képezi a város dél-nyugati részének egyik fő fejlesztési potenciálját. A volt laktanya területén az elmúlt évtizedben kisebb területi egységekre bontva folytak a „barnamezős” fejlesztések. Ennek során a meglévő ingatlanállomány felújításával, egy középiskola (Lestár Péter Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola), két főiskolai kollégium (453 fős férőhely kapacitás) és közel 300 lakás kialakítására és átadására került sor. A Kecskeméti

Főiskola által elnyert uniós pályázati program (TIOP-1.3.1-07/2/2F-2009-0003) keretében megépült a – mintegy 3500 m² alapterületű – „Tudósház”, mely a Főiskola szellemi központjaként (oktatás, kutatás-fejlesztés, innováció, tapasztalatcsere) kíván működni, mely a helyi kutatócsoportokon kívül helyet biztosít más városokból és külföldről érkező kutatóknak és oktatóknak is.

A területen eddig felújított ingatlanok a Homokbánya teljes ingatlan-együttesének azonban csak töredékét teszik ki. A használaton kívüli épületek és beépítetlen, vagy alulhasznosított területek komplex módon történő – környezetbarát – hasznosítása a főiskolának és a városnak egyaránt közös érdeke, ezért az érintett felek a fejlesztéseket szoros együttműködésben kívánják megvalósítani.

A Kormány 1253/2012. (VII.19.) Korm. határozata – egyes állami vagyonba tartozó ingatlanok ingyenes önkormányzati tulajdonba adásáról – lehetővé tette, hogy az önkormányzat értékes ingatlanokat kapjon tulajdonba, ahol lehetőség adódik bérlakás-építésre, lakóterület-fejlesztésre, biopiac, sport- és rekreációs létesítmények, oktatási-nevelési épületek (kollégium, óvoda, iskola), továbbá innovációs folyamatok erősítését segítő központ, illetve innovatív vállalkozások letelepedését szolgáló területek kialakítására („zöld város projekt”).

A tervezett komplex hasznosítási program a pályázati előkészítés szakaszában áll. A megvalósíthatósági tanulmánynak lesz a feladata, a projektelemek végleges rögzítése, a lehetséges partnerek bemutatása, valamint a projekt várható költségvetésének és forrástérképének összeállítása.

7.1.4. A Rudolf-laktanya területének hasznosítása

A terület hasznosítására 2011 júniusában nyilvános előzetes hasznosítási ötletpályázatot hirdetett Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, a kizárólagos tulajdonában álló kecskeméti 10208 hrsz-ú, 11 ha 4988 m² területű, valamint a 10202/2 hrsz-ú ingatlan 1 ha 5183 m² területének (Kecskeméti Uszoda) vonatkozásában.

A megadott határidőig (2011. augusztus 15.) a fenti ingatlanok vonatkozásában hat pályázat érkezett, amelyek a terület jövőbeni sorsát kedvezően befolyásoló és a város fejlesztési elképzeléseibe illeszthető gondolatokat fogalmaztak meg. Ezek közül is különösen három pályázat továbbgondolását javasolta Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata.

1. A legnagyobb volumenű a KÉSZ Holding Zrt. elképzelése, amely a Rudolf laktanya egy részében pedig Látványsport Felkészítő Centrum (új fedett futball és kézilabda csarnok, kosárlabda és multifunkcionális csarnok), Regionális Teniszkлуб, Oktatási és Rendezvényközpont jönne létre, amelyhez különböző vendéglátóegységek is kapcsolódnának.

Megfelelő előkészítés esetén a pályázó 2014-re a Látványsport Felkészítő Centrum első ütemét képző fedett FIFA teljes méretű műfüves edzőcsarnok és kiszolgáló létesítményeit, illetve a Magyar Tenisz Szövetség regionális referencia tenisz centrumát átadhatónak látja. A beruházás finanszírozására vonatkozóan a pályázatban több elképzelés szerepel.

2. A második leghangsúlyosabb pályázatot a KINCSEM KLASZTERMANAGEMENT Kft. nyújtotta be. A pályázat a Rudolf laktanyában lévő öt istállóépület és a két lovarda – ez nagyjából az ingatlan fele - eredeti lovas célú hasznosítását tartalmazza. A pályázó bármilyen, a kiíró önkormányzat által preferált jogviszony (adásvétel, koncesszió, közös gazdasági társaság) keretében, a pályázat érdemi elbírálását követően azonnal elkezdene a lovardák, istállók műemléki követelményeknek megfelelő felújítását és a tereprendezést. A pályázó a beruházás összegszerű nagyságát ugyan nem határozta meg, azonban leírta, hogy a beruházást saját erőből, banki finanszírozás nélkül valósítaná meg.
3. A harmadik pályázatot magánszemélyek nyújtották be. Elképzeléseik szerint a Rudolf laktanya észak-nyugati részén, mintegy 17 ezer négyzetméteren jönne létre egy olyan modern sporttelep, teniszcentrum, amely képes volna önmagát fenntartani. A laktanya területének 10-15%-át érinti a pályázók által javasolt fejlesztés. Az egyik lovarda épületben fedett tenispályákat hoznának létre, mellette pedig szabadtéri pályákat, éttermet, klubházat, nyitott kerékpár pályaudvart. A centrum az amatőr és a versenysportot is kiszolgálná, akár nemzetközi tenisztornák helyszínévé válhatna. A pályázók egy nyilvánosan működő részvénytársaság megalapítását javasolják, amelyben az önkormányzat, mint a terület tulajdonosa lenne a főrészes (51%), a fennmaradó 49%-ot a jelenleg is teniszező tagok és részben a nagyobb tőkével rendelkező befektetők jegyeznék. A terület továbbra is az önkormányzat tulajdonban maradna, a létesítendő nyilvánosan működő részvénytársaság csak tartósan használná és üzemeltetné azt.

A Rudolf laktanya, valamint a Kecskeméti fedett uszoda hasznosítására vonatkozó koncepció előkészítésére a Közgyűlés a 273/2011. (IX.15.) KH. számú határozatával egy öttagú testületet hozott létre, melynek feladata az Önkormányzat által kiválasztott pályázókkal történő további egyeztetések lefolytatása, s javaslattétel készítése a Közgyűlés számára. A Közgyűlés a 2012 februárjában elkészült beszámolót követően felkérte dr. Zombor Gábor polgármestert, hogy az ingatlanok hasznosítására vonatkozó koncepció előkészítése érdekében tárgyalásokat folytasson a KÉSZ Holding Zrt.-vel. A Közgyűlési döntést követően polgármesteri szinten folytatódtak a tárgyalások a KÉSZ Holding Zrt. és a NAOS design consultants (PRO NAOS Építész és Mérnök Iroda Korlátolt felelősségű Társaság) szakembereivel.

Az ingatlanokra vonatkozó fejlesztési tervek előkészítése, a Rudolph laktanya műemléki védettsége miatt – az elsőfokú engedélyező hatóság a Csongrád Megyei Kormányhivatal Kulturális Örökségvédelmi Irodája – nagy körültekintést kíván meg, s a tervek jóváhagyása csak az engedélyek megszerzését, illetve a tervtanácsi jóváhagyást követően lehetséges. Ez a hatósági eljárás körültekintő szakmai érdekegyeztetést és megfelelő kompetenciák bevonását igényli, míg a célzott kiemelt sportfunkció megvalósítása miatt, további részletes sportszövetségi, sportpolitikai egyeztetések, illetve sportpiaci tárgyalások szükségesek. Nem szabad elfeledkezni a helyi érdekegyeztetés fontosságáról, az ingatlan esetleges átminősítésnek szükségességéről, vagy éppen a beruházás optimális forrásszerkezetének meghatározásáról és annak biztosításáról. Az előkészületek ezért nagy időigényűek, így a megvalósítás a rendelkezésre álló források függvényében 2014-2015 folyamán várható.

7.2. A turisztika területén megfogalmazott kiemelt projektek

7.2.1. Hírös Városi Turisztikai Központ létrehozása

A projekt alapvető célja a kecskeméti kulturális- és fesztiválturisztikai kínálat bővítése, az épített és kulturális örökség megőrzésével, a volt Városi Mozi országos műemléki védelem alatt álló épületének teljes körű felújításával. A volt Városi Mozi épületének funkcióváltó hasznosítása szerves részét képezi a folyamatban lévő Rákóczi út-Vasútkert revitalizációjának, amelynek eredményeképpen egy gazdag kulturális és idegenforgalmi funkcióval bíró, egybefüggő, emberközpontú közterületi rendszer alakul ki a történelmi főtér keretein túlmutatva.

A pályázati forrásból (DAOP-2.1.1/J-12 Turisztikai attrakciók és szolgáltatások fejlesztése) kialakítandó Hírös Városi Turisztikai Központ kedvező elbírálás esetén méltó helyet biztosítana az európai hírű Leskowsky-hangszergyűjteménynek, lehetővé téve annak újszerű, országosan egyedi jellegű, interaktív bemutatását. A tervek szerint lehetőség nyílik jelentős számú városi fesztivál, nagyrendezvény számára kiegészítő (télen-nyáron üzemelő) multifunkcionális rendezvényhelyszín kialakítására a mozi-épület volt előadóterének átalakításával. A központ kialakítása révén kiteljesülhet a Katona József Színház kulturális-turisztikai tevékenysége is, melyben nagy szerepet játszhat a Kelemen László Kamaraszínház, amely újszerű, a látogatókat, turistákat bevonó interaktív előadásokat, valamint elsősorban a városban élő német célcsoport igényeinek megfelelő német nyelvű, vagy a városba érkező külföldi vendégek számára készülő „nyelvsemleges” előadásokat állít színpadra.

A Hírös Városi Turisztikai Központ létrehozása érdekében megpályázott összeg bruttó 507.521.401 Ft, melynek megvalósítása 2014 év végéig valósulhat meg.

7.2.2. Minőségi szálláshely-kapacitás bővítés

A város turisztikai elképzeléseivel összhangban, az elkövetkező években több jelentősebb szállodafejlesztés is megvalósulhat Kecskeméten. A beruházások részben magánforrásokból, részben pedig a turisztikai vonzerőhöz kapcsolódó kereskedelmi szálláshelyek minőségi és mennyiségi fejlesztése című pályázati kiírás keretében ölthetnek testet.

A város az Élmenyfürdő és Sportuszodához kapcsolódóan a közeljövőben tervezi egy, a magasabb minőségi követelményeknek is megfelelő szálloda kialakítását, amely lehetőséget biztosít a vendégek számára fürdőkomplexum rekreációs, gasztronómiai, wellness és gyógyszolgáltatásainak igénybevételére.

A tervezett szállodától pár száz méterre az Izsáki úton a volt KÉSZ-irodaház is új funkciót kap, melyet négycsillagos szállodává alakítanak át, mellette pedig konferencia-központot építenek a célcsoport acélszerkezet-gyárának szomszédságában. A négyszintes irodaházból **Four Points by Sheraton** névvel **négycsillagos businesshotel létesül**, mely a világszerte 1246 szállodát üzemeltető Starwood szállodalánc tagjaként működik majd. Célközönsége kimondottan a városba érkező üzletemberek lesznek. A több mint negyvenéves épületet a szerkezetéig visszabontják, és az Izsáki út irányába négy méterrel kibővítik, a jelenlegi négy szint megtartásával. A 136 szoba mellett 140 fős éttermet, bárhelyiséget és wellness-részleget is kialakítanak. A beruházást megvalósító KÉSZ Ipari Park Ingatlanhasznosító Kft. a projektet több mint 1,8 milliárd Ft-ból valósítja meg, amelyből 450 millió forintot nyert pályázati forrásból. A szálloda 2013 tavaszán nyithatja meg kapuit, összesen 34 alkalmazottal. A hotel mellett – azzal összeköttetésben – egy multifunkcionális, háromszintes konferenciaközpont is épül. A célcsoport erre is nyert pályázaton 273 millió forintot, a beruházás összköltsége így megközelíti majd az 550 millió forintot.

7.3. A Közútfejlesztés és Közlekedés kiemelt projektjei

7.3.1. Kecskemét Város térségi elérhetőségének javítása

A város és térsége közlekedési problémáinak oldását, Kecskemét város térségi elérhetőségének javítását, a tömegközlekedés előnybe részesítését hivatott elősegíteni a projekt. Kecskemét térségének országos szintű elérhetősége az M5-ös autópálya megépülésével kedvezővé vált, a tervezett M8-as autópálya, illetve az M44-es autótű átadása után pedig kifejezetten előnyös pozícióba kerül. A város kiemelkedő közlekedésföldrajzi elhelyezkedése, s ennek pozitív, gazdaságot dinamizáló hatása már most is jelentős, viszont Kecskemét egyre bővülő szerepkörei

(pl. gazdasági, foglalkoztatási, oktatási, kereskedelmi, egészségügyi), növekvő gépjárműforgalma a város fő- és alsóbbrendű hálózatán jelentős közlekedési problémákat eredményez.

Meg kell oldani a városon átmenő tranzit forgalom csökkentését, a város környékén megtelepedett gazdasági társaságok tevékenységéhez kötődő célforgalom biztosítását, a munkahelyek és szolgáltatások elérhetőségét. Ez egyszerre kívánja meg a Kecskemétet elkerülő útvonalak fejlesztését, a hiányzó körútszakaszok kiépítését, illetve a város megközelíthetőségét biztosító sugaras közúti elemek bővítését. Ehhez viszont a hálózat elosztószerepét biztosító csomópontokat is fejleszteni kell.

A projekt első fázisában (2011 novemberére) a KÖZOP pályázati rendszer (KÖZOP-3.4.0-09-2010-0015) finanszírozásának köszönhetően elkészült a Részletes Megvalósíthatósági Tanulmány. Ebben a dokumentumban a tervezők feladata Kecskemét közlekedésfejlesztési koncepciójának figyelembevételével, valamint a város gazdasági-, társadalmi-, környezeti viszonyainak áttekintésével, a pályázat biztosította feltételek között a város úthálózatának fejlesztése, a közlekedési hálózat modernizálása volt.

A projekt keretében a tervezők vizsgálták:

- A forgalomlefolysítást segítő, a közúti kapacitást és forgalombiztonságot növelő beavatkozások lehetőségeit a város bevezető útjain;
- A térség tranzitforgalmának elválasztásának lehetséges módjait a célforgalomtól, elkerülő utak építésével;
- A forgalomlefolysítás hatékonyságát növelő, a forgalombiztonságot erősítő lokális beavatkozásokat (csomópontépítések, fejlesztések, korszerűsítések);
- A meglévő és tervezett hálózat hatékony és biztonságos kihasználását elősegítő ITS megoldások (Intelligens Közlekedési Rendszerek) alkalmazásának lehetőségeit;
- Elvégezték továbbá Kecskemét Megyei Jogú Város Közlekedési Koncepciójának aktualizálását (22. ábra).

22. ábra: A közút- és közlekedésfejlesztés keretében vizsgált és meghatározott feladatok

Feladatok		Megvalósulás kívánt ideje
Kecskemét térségi kerékpáros-hálózat kiépítése		2015-ig tartó időszak
I. szakasz	Gyűrűs-sugaras szerkezet - hiányzó útvonalak, kapcsolatok - kiépítése	
	Útvonalak:	
	445. sz. főút kiépítése és Hetényegyháza elkerülő szakasszal kiegészülve	
	54. sz. főút kapacitásbővítése, körforgalmak építése, M5 autópályánál 2 sávos "turbó" körforgalom építése (M5-5. sz. főút között)	
	Izsáki út (52. sz. főút) szakaszos kapacitásbővítés és közösségi közlekedés előnyben részesítés	
	441. sz. főút 2x2 sávos kiépítése (M8-Mátyás kir. krt. között), Ceglédi út-vasút külön szintű műtárgy építése, Ceglédi út-Mátyás kir. krt. külön szintű műtárgy építése	
	Nagykörút ütemezett fejlesztése, és szakaszos kapacitásbővítés	
	541. sz. főút kiépítése az Izsáki út (52. sz. főút)-Halasi út között	
	Intelligens Közlekedési Rendszer bevezetése és kiépítése	
II. szakasz	A gyűrűs-sugaras szerkezet további bővítése:	2027-ig tartó időszak
	Gyűrű irányú útvonalak építése:	
	Nyíri út szakaszos kapacitásbővítése	
	5. sz. főút déli bevezető szakaszának fejlesztése	
	Királyok körútja (Nagy Lajos kir. krt.-Mátyás kir. krt. + Irinyi út) - ütemezett kiépítése a fejlesztési igényekhez kapcsolódóan	
	Károly Róbert krt. megépülése a Nyíri út és a Budai út között	
	Mikszáth krt. kiépítése az Akadémia körútig, a csomópontok bővítése, kiépítése	
	Nagy Lajos krt. hiányzó szakaszának kiépítése (Váci köz-Budai út)	
	Váci köz és a Ceglédi út közötti szakasz felújítása	
	Sugárirányú útvonalak bővítése:	
	Ceglédi út négygyomúsítása a Mátyás kir. krt.-ig	
	Nyíri út négygyomúsítása az Akadémia krt.-ig	
	Csomópontok:	
	Királyok körútja - Budai út 2 sávos körforgalma	
	Nagy Lajos kir. krt.-Váci köz körforgalma	
	Ceglédi út-Nagy Lajos kir. krt. közút-vasút csomópontja	
	Mindszenti krt.-Klébersberg Kunó csomópontjának körforgalommá építése	
	Mindszenti krt.-5. sz. főút körforgalommá építése	
Az I. és II. ütem alatt épül ki a városi kerékpárút-hálózat		

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Közlekedési Koncepciójának aktualizálása 2011.

A vizsgálat eredményeképpen kiválasztásra került nyolc olyan projekt, melyet a Közlekedési Programok Irányító Hatósága (KÖZOP IH) Bíráló Bizottsága alkalmasnak ítélte a továbbtervezésre. A projekt első körének elfogadása után, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata átadta a dokumentumokat és a kiválasztott nyolc projektet a NIF Zrt. számára, mivel a tervezést, az engedélyeztetést és a kivitelezést, a törvényi szabályozás alapján, csak és kizárólag a NIF Zrt. végezheti. A projektjavaslat további támogatása esetén a **kiviteli tervek** várhatóan 2013. év végéig 2014. elejéig elkészülnek. Ezt követően kezdődnek el az érintett területeken a kisajátítások, valamint a hatósági engedélyeztetési eljárás (előre láthatóan 2014-ben), majd a kivitelező kiválasztásának folyamata és a kivitelezés. A közútfejlesztés első szakaszához kapcsolódó kivitelezési munkálatok befejezése, a tervek szerint 2015 végére várható. **A projekt építési beruházáshoz kapcsolódó várható költsége az RMT alapján: 21,1 milliárd Ft.**

7.3.2. A kecskeméti északi elkerülő út építése

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás két ütemben valósul meg, melynek során három útszakasz épülhet meg. Az első ütem az 5-ös számú főút és a 441-es számú út közötti szakaszon valósul meg. Itt a területszerzés már lezárult, az ütemterv szerint 2013. első negyedévében kerülhet sor az építés indítására, illetve a munkaterület átadására, és az ütemezés alapján 2015. harmadik negyedévére lehet kész ez a kétszer egysávos útszakasz.

A második ütem első szakaszával együtt indulna el az a kivitelezés, amely a 441-es számú út és a 44-es számú út között húzódik. A közbeszerzés kiírása 2012. negyedik negyedévére datálható, 2013. elején indulhatna a munkaterület átadása. A befejezés szintén 2015. harmadik negyedévére tehető.

A második ütem második része az 5. sz. főút és az M5 közötti szakaszt jelenti. Itt a tervek szerint 2014. második negyedévében indul el a kb. 13 km hosszú út kivitelezése, és várhatóan 2015. negyedik negyedévére készül el.

7.3.3. Kecskemét Város Intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztések

A projekt a városon belüli közlekedés problémáit igyekszik feltárni, s megfelelő válaszokat adni, az aktualizált közlekedési koncepcióra alapozva. A munka első szakaszában, az uniós forrást nyert (KÖZOP-5.4.0-09-2010-0004) részletes megvalósíthatósági tanulmány készítésének fő célja Kecskemét, kiemelten a történelmi belváros buszok és személygépkocsik által okozott forgalomterhelésének csillapítása; a közösségi közlekedés korszerűsítésével, több közlekedési mód összekapcsolásával, valamint P+R parkolók létesítésével. A tervekben a vizsgálat részét képezték a vasúthálózati fejlesztések, Intermodális csomópont kiépítése a pályaudvaron, a közösségi közlekedés korszerűsítése az ehhez kapcsolódó járműbeszerzéssel, illetve egy forgalomirányítási központ és utastájékoztatási rendszer kiépítésének kérdései.

E tervek közül érdemes kiemelni az **Intermodális csomópont** kialakításával kapcsolatos elképzelést. Az Intermodális csomópont összesen hat közlekedési forma kapcsolatát teremtheti meg: a helyi, helyközi és turisztikai célú autóbuszok, valamint azok végállomási tárolásának, kiszolgálásának együttes igényeit, a vasúti pályaudvar teljesebb városi kapcsolatát, a térségi kerékpárút-hálózat bekapcsolódását, a P+R parkolók kialakításával és a történelmi főtér gyalogos jellegének erősítésével. A csomópont részét képezné a közös MÁV–Volán felvételi épület, a vasúti pálya felett építendő – peronokat kiszolgáló – akadálymentes felüljáró, és egy P+R rendszerű parkoló. A MÁV és a Volán közös felvételi épülete a Rákóczi út tengelyében kerülne

kialakításra. A tervekben szerepel további P+R parkolók lehetőségének kialakítása az 52-es út, és a sűrűn lakott városrészek (pl. Széchenyiváros) felől érkezők számára. Minden P+R helyszínen biztosítható lesz a biztonságos kerékpártárolás lehetősége (B+R).

Az Intermodális fejlesztéshez kapcsolódóan a városi közösségi közlekedési problémák megoldhatóak **helyi közlekedési törzshálózati viszonylatok** kialakításával, négy csatlakozási ponttal a kiskörúton, valamint a mellékvonal-rendszeren érkező vonalakon. Megszűnne a belvárosi helyi közlekedési alcentrum (Széchenyi tér), és tízpercenként – tehát igen sűrűn –, ütemes menetrend szerint közlekednének a buszok. A változtatások megbízható csatlakozást eredményeznének a mellékvonalak irányába.

Az új átmérős autóbuszok – az új intermodális csomópont fogadóképességét is figyelembe véve – **részére külső végponti buszállomások** alakulnak ki a D-Ny-i körforgalmak térségében (Auchan), Daimler beruházás közvetlen közelében (Daimler), Károly Róbert krt. (Margaréta) térségében, valamint a Knorr-Bremse iparterülete előtt elhelyezkedő területen.

A tervezők vizsgálták a Mercedes-beruházás következtében jelentkező plusz tömegközlekedési igények jelentkezését is. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy napjában négyszer 500 utassal emelkedik a forgalom, amihez további 15 autóbuszra és 3 új járatra lenne szükség. A projekthez kapcsolódóan – de nem ennek a projektnek részeként – korszerű, környezetbarát (elektromos és soros hibrid) autóbuszok beszerzésére is lehetőség nyílik, melynek köszönhetően jelentős minőségi javulás várható a helyi tömegközlekedésben.

A program keretében megvalósulhat az újonnan beszerzendő környezetbarát helyi buszok üzemi kiszolgálását biztosító új autóbusz telephely létesítése, az erre vonatkozó területvásárlás, tervek és engedélyek beszerzése.

A projekt második fázisa 2012 harmadik negyedében kezdődött (KÖZOP-5.5.0-09-11-2012-0007). A projekt keretében elindult a tervek készítőinek kiválasztása, ezt követően pedig elkezdődik az engedélyes és kiviteli, valamint kisajátítási tervek készítése, az engedélyek beszerzése. A munka részeként elkészül:

- Intermodális Csomópontra vonatkozó engedélyes, kiviteli tervek, szükség szerint kisajátítási terv;
- Az új környezettudatos helyi autóbuszjáratok üzemi kiszolgálását biztosító új autóbusz telephely létesítésére és építésére vonatkozó tervek és engedélyek beszerzése, területvásárlás;
- A város főbb útvonalain, a fogadó csomópontok előtt, valamint a belvárosban a közösségi közlekedés előnyben részesítése, új buszsávok, csomópontok útvonalára

vonatkozó tervek elkészítése, esetleges területek megszerzése, időben állandó buszsáv létesítése;

- Új buszhálózat, hálózati struktúra megtervezése;
- Az új átmérős autóbuszvonalak részére külső végponti végállomásokra vonatkozó tervek készítése, területvásárlás előkészítése;
- P+R, illetve B+R kialakítására vonatkozó tervek elkészítése, esetleges területszerzés.

A tervezési folyamat várhatóan 2014 elejéig tart, majd ezt követően indulhat el az engedélyezési folyamat, majd a kisajátítások és a kivitelezés. A beruházás megvalósulása a tervek szerint 2015 végére várható.

7.3.4. Kecskemét Megyei Jogú Város elővárosi közlekedési rendszereinek fejlesztése

A nyertes pályázat (KÖZOP-5.5.0-09-11-2011-0002) az elővárosi vasút és úthálózathoz kapcsolódó közúti és vasúti közösségi közlekedés fejlesztésének előkészítésére irányul. Célja a fejlesztési tervek megalapozása, egy egységes stratégia megalkotása, a legmegfelelőbb fejlesztési megoldások kiválasztása, kidolgozása. A tanulmány a következő projektötleket vizsgálja: a meglévő vasúti- és buszmegállók helyek átépítése vagy áthelyezése, P+R rendszer biztosítása, buszfordulók szabványosítása.

A közutak esetében a lehetséges rekonstrukciók vizsgálata kiterjed a 44-es főút egyes szakaszaira, valamint a Szentkirályt, Kerekegyházát, Fülöpházát, Balázspusztát, Szabadszállást, Fülöpszállást, Kadafalvát, Ballószöveget és Helvéciaát érintő, jelenleg is erőteljes forgalmat lebonyolító fő gyűjtőutakra. A megvalósíthatósági tanulmány az infrastruktúra állapotának és fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata mellett a közlekedési kapcsolatokkal, az akadálymentesítéssel, a járműpark fejlesztésével és egy új típusú utastájékoztató rendszer kialakításával is foglalkozik.

A projekt szervesen kapcsolódik a fentebb bemutatott városi közlekedésfejlesztési pályázatokhoz, amelyek egyrészt az Intermodális pályaudvar kialakítására és a kapcsolódó helyi közösségi közlekedés fejlesztésére, másrészt a térségi elérhetőségek javítására irányulnak. A három pályázat együtt képes teljes egészében, komplexen kezelni a város közlekedési problémáit. Az elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a munkahelyek az ingázók számára is könnyebben elérhetőek legyenek. A projekt első fázisában a Részletes Megvalósíthatósági Tanulmány készül el 2012. év végéig. Ezt követően kezdheti el a város a projektek tervezésére és engedélyeztetésére vonatkozó munkafázist, majd a következő ütemben a kivitelezést, melynek költségei a tervek szerint várhatóan elérhetik a 70 milliárd Ft-ot.

7.3.5. Kerékpárutak építése

A környezetbarát közlekedés, az élhetőbb városi környezet kialakítása és a kerékpározás elterjesztése érdekében az elmúlt években komoly erőfeszítéseket tett a város. A beruházásoknak köszönhetően a város kerékpárhálózatának hossza 55 km-re bővült 2011-re. A fejlesztések azonban a tervek szerint tovább folytatódnak az elkövetkező években, melynek célja egy a város egészét lefedő, „szakadásmentes”, illetve közlekedésbiztonsági szempontból megfelelő kerékpárút-hálózat kialakítása Kecskeméten.

Ennek részét képezi **Kecskemét város térségi kerékpárút-hálózat fejlesztése** című projekt, mely nyertes pályázat (KÖZOP-3.2.0/C-08-11-2011-0007) összköltségvetése meghaladja a 480 millió Ft-ot, s várhatóan 2013-ra valósul meg.

A pályázat keretében tervezett kerékpárút szakaszok:

1. Kecskemét: Búzakalász utca-belterületi szakasz, 550 m
2. Kecskemét: 54. Sz főút-külterületi szakasz, 900 m
3. Kecskemét: 5. Sz. főút Kecskemét közigazgatási határig, 4000 m
4. 5.sz. főút Kecskemét közigazgatási határától, Városház község bekötőútig, 3700 m + bekötőút mellett 150 m

A projekt keretében 9300 méter kerékpárút épülhet meg. Belterületi útszakasz a kiírás szerint 250 méterig támogatott. Annak érdekében, hogy az 550 méteres Búzakalász utca teljes hosszában biztosított legyen a kerékpárút, a fennmaradó 300 métert az Önkormányzat hozza létre. A projekt ezzel a céllal megteremtene egy összefüggő kerékpárutat a két település lakói és a munkavállalói számára. A projekt szükségességét az is indokolja, hogy jelenleg mind az 54. sz. főút és az 5. sz. főútra tilos a kerékpárral történő ráhajtás, így a kerékpáros közlekedés egyáltalán nincs megoldva az érintett területen.

Csalánosi kerékpárút építése című projekt szintén fontos a város számára. Ezért pályázatot nyújtott be (DAOP-3.1.2/A-11) a kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése című kiírásra. A beruházás keretében megvalósítandó fejlesztés közvetlen célja a Nyugati körút 52. számú főút és Egyetértés u. közötti része melletti kerékpárforgalmi létesítmények kiépítése, melynek eredményeként a már meglévő kerékpárút hálózat összekötésével válna biztonságosan, kényelmesen és közvetlenül kerékpározhatóvá a településrész. Emellett a projekt céljai között szerepel a Bringasuli megnevezésű szemléletformáló kampány megvalósítása, valamint kapcsolódó tevékenységként zöldterület fejlesztés is.

A megvalósítandó fejlesztés keretében biztonságon elérhetővé válnának a település, településrész lakosai számára a helyi közintézmények, munkahelyek és kereskedelmi egységek. Továbbá a beruházás javítja a közösségi közlekedésbiztonságos elérhetőségét, mivel a tervezett létesítmények 52. sz főúti végpontja közvetlen környékén autóbusszmegálló is található. A projekt részeként megvalósulna továbbá 3600 m²-en füvesítés, és 15 db fa telepítése. Az egyes célállomások kiválasztása során döntő szempont volt a munkahelyek kerékpárral való megközelíthetőségének biztosítása, melynek köszönhetően a fejlesztés megvalósulása esetén, hozzávetőlegesen 370 munkahely megközelítése válik megoldottá.

"Kecskemét város és EUROVELO 6 kerékpár-útvonal hálózat turisztikai fejlesztése" című pályázati program részeként, a projekt keretei között több, már meglévő, de különálló kerékpárutat összekötő – a turizmus igényeihez igazodó – kerékpárút hálózatot kíván Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata megtervezni és kialakítani, amely a Duna mellett futó EUROVELO 6 kerékpárutat kötné össze Kecskeméttel. **A beruházás tervezett összege 299.777.466,- Ft, a támogatás aránya 100 %.**

A kialakítandó kerékpározható utak nyomvonalának hossza – a tervek szerint – meghaladja a 100 kilométert, amelynek részeként **1750 m új kerékpárút** épül, megújul közel 6 km-nyi kerékpárút, valamint kijelölésre kerül 92 km kerékpározható közút az alábbi bontásban.

A beruházás részeként az alábbi szakaszok kerülnek megvalósításra:

- Új kerékpárút Nyugati körút (Csalánosi körút) melletti 1750 m
- Felújítandó kerékpárút a Katonatelepre vezető út melletti 5901 m
- Kerékpározásra kijelölendő közút a Duna mentén futó EUROVELO 6 szakasz és Kecskemét közötti útszakaszokon Szalkszentmárton, Szabadszállás, Kerekegyháza, Méntelek, Kecskemét, Bács-Kiskun megye határa útvonalon 92800 m
- A pályázattal érintett kerékpárút-hálózat hossza összesen 100 451 m

A pályázat keretében **kerékpáros pihenőhelyek** létesülnének a kitáblázott kerékpárútvonal mellett több helyen, valamint egy – Magyarországon a megyei jogú városok között egyedülálló módon – automata **kerékpárkölcsonzó rendszer** is megvalósulna. A kerékpárkölcsonzó rendszer részeként Kecskemét területén, 10 helyszínen telepítenénk automata dokkoló állomást, **85 db kölcsönözhető** kerékpárral.

Az építési beruházások és az eszközbeszerzés megvalósítása a projekt ütemterve szerint 2013 júliusa és novembere között történne meg, a pályázat lezárására 2014 januárjában kerülne sor.

7.4. Környezetvédelmi, energetikai projektek

Kecskemét a Duna-Tisza közí Homokhátság környezetileg érzékeny területén fekszik, így kiemelt figyelmet kell fordítania a város élhetőségének megőrzése, illetve javítása érdekében a különböző klímavédelmi, környezetvédelmi beruházásokra. A város környezeti elkötelezettségéből adódóan, fontosnak tartja az egészséges természeti és épített környezet fenntartását, valamint ehhez is kapcsolódóan a megújuló energiahordozók egyre növekvő felhasználását energiaellátásában. Ez utóbbi cél azért is fontos számára, mert az energiaszükségletének döntő hányadát közigazgatási határain túlról szerzi be, mely gyakorlaton az elkövetkező évtizedben változtatni szeretne.

7.4.1. Dél-alföldi ivóvíz minőségjavító program

Az ivóvíz-minőségi problémák által leginkább érintett terület Magyarországon a Dél-alföldi régió (kb. 1,2 millió lakos). A probléma kezelésében Kecskemét, mint a régió egyik legnagyobb városa, s a Homokhátság központi települése felelőséget érez. Bács-Kiskun megye északi részének településeivel és a térség legnagyobb vízszolgáltatójával (Bácsvíz Zrt.) összefogva 2010 februárjában 32 önkormányzat részvételével megalakult a Kék-víz Észak-Bács-Kiskun Megyei Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás. A társulás megalakulásával lehetővé vált az ivóvíz javító programban résztvevő partnerek területének pontos lehatárolása, mely előfeltétele volt a pályázaton történő részvételnek. Ezt követően elkészült a pályázat alapját képező Megvalósíthatósági Tanulmány, amelyet a Társulási Tanács 2010. december 10-én fogadott el.

A pályázat elindulását és a projekt megvalósíthatóságát nagy mértékben előmozdította az a segítség, mely a Kormány részéről érkezett. A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény szerint a vízgazdálkodás is szerepel azok között a fejlesztési célok között, melyekre 2011-ben önerő támogatás igényelhető az Eu Önerő Alapból. Főszabály szerint a leghátrányosabb helyzetű kistérségek települései pályázhatnak majd. Azoknak az önkormányzatoknak, amelyek nem tartoznak ebbe a körbe, maguknak kell biztosítani az európai uniós támogatás elnyeréséhez szükséges legalább 10%-os saját erőt. Ez alól a szabályozás alól kivételt képeznek azok az önkormányzatok, melyek a Környezet és Energia Operatív Program ivóvízminőség-javító programban érintettek és ugyanezen program keretében ivóvízminőség-javító beruházást valósítanak meg. Ez azt jelenti, hogy a Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító programban projekt-társulásokat megalapított összes település pályázatot nyújthat be az Önerő Alap felhasználására, és akár a teljes önerő biztosítására is kaphat támogatást.

A döntés kedvezően érintette a Kék-víz Észak-Bács-Kiskun Megyei Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulást pályázatát is, így Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése a 201/2011. (VI.30.) KH. számú határozatában döntött arról, hogy pályázat kerüljön benyújtásra a Környezet és Energia Operatív Program keretében meghirdetett „Ivóvíz minőség javítás” tárgyú pályázati felhívásra (KEOP 1.3.0/09- 11) vissza nem térítendő támogatás elnyerése érdekében.

Az ivóvíz minőségjavító program célja, hogy az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001. (X. 25.) Kormányrendeletben nevesített településeken, melyeken a szolgáltatott ivóvíz egészségre ártalmas összetevőinek határértéke meghaladja az előírtakat, víztisztítási technológia fejlesztés és hálózati rekonstrukció keretében az előírt határértékeknek megfelelővé váljon az ivóvíz szolgáltatás. Illetve, hogy a Régióban nyújtott ivóvíz szolgáltatás minősége megfeleljen az Európa Unió előírásainak.

A határértékek javítása érdekében az alábbi műszaki megoldás került kidolgozásra a projektjavaslatban:

- Kecskemét – Helvécia – Ballószög - Hetényegyháza meglévő térségi rendszer fejlesztése;
- Lajosmizse vízellátó rendszerének önálló fejlesztése;
- Városföld vízellátó rendszerének önálló fejlesztése;
- Orgovány vízellátó rendszerének önálló fejlesztése;
- Kerekegyháza – Kunbaracs – Fülöpháza térségi rendszer kialakítása;
- Tiszaújváros – Lakitelek – Tiszaalpár meglévő térségi vízellátó rendszer fejlesztése;
- Nyárlőrinc vízellátó rendszerének önálló fejlesztése;
- Bugac-Bugacpusztaháza térségi rendszerének fejlesztése;
- Kiskunfélegyháza, Gátér, Pálmonostora, Pálmonostora-Aranyhegy, Petőfiszállás, Fülöpjakab, Kiskunfélegyháza-Aranyhegy térségi rendszer kialakítása;
- Izsák-Ágasegyháza meglévő térségi rendszer önálló fejlesztése;
- Tass-Gudmon-fok (Apostag, Dunavecse, Kunszentmiklós, Szalkszentmárton, Tass) meglévő térségi rendszer bővítése Kunadacs, Kunpeszér, Szabadszállás településekkel;

A pályázat jelenleg bírálati szakaszban van. A több mint 9,5 milliárd Ft-os összköltségvetésű projekt várhatóan 2013 és 2015 között valósulhat meg.

7.4.2. Városi hulladékgazdálkodási program

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése 2012-ben elfogadta Kecskemét Környezetvédelmi Cselekvési Tervét, amely részletesen foglalkozik a hulladékgazdálkodás

legfontosabb céljaival és feladataival. A dokumentumban az alábbi iránymutatások és főbb programok szerepelnek:

Fő célok:

- Az évente képződő hulladék mennyisége 20%-kal csökkenjen.
- 2014-re a képződő hulladék legalább 40%-a hasznosuljon, az energetikai hasznosítás érje el a 10%-ot.

Megelőzés:

- A települési szilárd hulladék 2014-ben se haladja meg az 500 kg/fő/év, ezen belül a háztartásokban a napi 1 kg/fő mennyiséget.
- A házi és közösségi komposztálás elterjesztése, a zöldhulladékok helyben történő visszaforgatása, valamint az újra használati központok létrehozásának ösztönzése.

Hasznosítás:

- A szelektív gyűjtés infrastruktúrájának biztosítása a lakosság 80%-a számára.
- A települési szilárd hulladék újrafeldolgozási arányának 30%, teljes hasznosításának 40% fölé emelése.
- 2014-ig a papír, üveg, fém és műanyag hulladékok összességében 35%-os hasznosítása (2020-ig 50%).
- A maradék hulladék biológiailag lebomló szervesanyag tartalmának stabilizálására mechanikaibiológiai hulladék előkezelés megvalósítása – szükség szerint.
- A települési szilárd hulladék energetikai hasznosításának bővítése.
- A gyártói felelősségi körbe tartozó hulladékok lakossági begyűjtő rendszerének fejlesztése (csomagolóanyag, elem-akkumulátor, elektronikai hulladék).

Ártalmatlanítás:

- A lerakással történő ártalmatlanítás arányának 60 % alá csökkentése.
- A lerakott hulladék biológiailag lebomló szerves anyag tartalmának csökkentése az 1995. évi lerakott mennyiséghez viszonyítva 2016. II. félévére 35 %-ra.
- Az elkülönítetten gyűjtött vagy válogatott, hasznosítható összetevők lerakásának megszüntetése.
- A régi, felhagyott, bezárt lerakók folyamatos rekultiválása és monitorozása.

A hulladékkezeléssel kapcsolatos legfontosabb tervezett fejlesztések, beruházások

- Kezelési kapacitások fejlesztése válogatómű, bálázás, tömörítés. (A feladat végrehajtásáért felelős szervezet: KMJV Önkormányzat, Hírös Hulladékgazdálkodási Kft., Határidő: 2013.)
- A Kiszécsényi Regionális hulladéklerakó II/A ütem részleges rekultivációja. (A feladat végrehajtásáért felelős szervezet: Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Kft., Határidő: 2012.)
- A Kiszécsényi Hulladéklerakó II/C ütem megépítése. (A feladat végrehajtásáért felelős szervezet: Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Kft., Határidő: 2012-2013.)

7.4.3. Kecskeméti hőtermelés optimalizálása

A projekt keretében az ország egyik leginnovatívabb távhőszolgáltatója – a többségi önkormányzati tulajdonban lévő – Kecskeméti Termostar Hőszolgáltató Kft., tovább kívánja javítani távhőszolgáltató rendszerének hatékonyságát, amely kiszámítható és viszonylag kedvező árú hő- és melegvíz-szolgáltatást tud biztosítani a város lakásállományának több mint 25%-ában, valamint közel hatszáz közületi fogyasztónál.

A projekt az Akadémia körüli és a Szultán utcai távhőközvetítőket összekötő kooperációs távvezeték létesítésére, a hőtermelő berendezések hatásfokának javítására irányul, melynek célja a hőtermelés optimalizációja. A két városrész összekapcsolásával maximálni lehet a kapcsoltan termelő berendezések üzemét, optimalizálni lehet a hőtermelést. A felhasználásra kerülő korszerű, előreszigetelt, műanyag köpenycsőes rendszer számos kedvező tulajdonsággal rendelkezik, amelyek közül a legfontosabbak a kiváló hőszigetelés, a nagy teherbíró képesség, gyors és alacsony költségű vezetékfektetés, a hibaérzékelő rendszer és a hosszú élettartam.

A projekt megvalósítására 2012. május 15. - 2013. október 30. közötti időszakban kerül sor, így a 2013-es fűtési idényben már jelentkeznek a korszerűbb hőtermelés előnyei. A projekt keretében az alábbi berendezések kerülnek telepítésre: A két városrész összekötése jó minőségű hőszigeteléssel ellátott kétvezetékes primer rendszerrel történik. A korszerű hővezetékek meghibásodási valószínűsége minimális, és a hibaelhárítás is korszerű módon történik jelentősen csökkentve a fenntartási költségeket. A Széchenyivárosi fűtőműben két forróvízkazánhoz korszerű kondenzációs füstgázhőcserélő kerül telepítésre jelentősen növelve a kazánok hatásfokát. A fejlesztés megvalósulását követően a projektgazdánál a vásárolt földgáz csökkenése jelentkezik. A projekt beruházási költsége 582 908 750 Ft.

A projekt eredményeként nemzetgazdasági szinten 12667 GJ/év primer energiahordozó takarítható meg, az üvegházhatású gázok kibocsátása pedig évente 58 t-val csökken. A projekt közvetlen célcsoportja Kecskemét város távhővel ellátott fogyasztói, tágabb értelemben – mivel Kecskemét lakásállományának és közületének jelentős része távfűtéssel ellátott – a város valamennyi lakosa.

7.4.4. Geotermális Hőtermelő Projekt

Folyamatban van a városban egy új termálrendszer kiépítésére irányuló geotermális hőtermelő projekt előkészítése, mely hozzájárul a város több pilléren alapuló, megújuló energiára épülő alternatív hőellátásának megvalósításához. A végrehajtás szereplői: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, BÁCSVÍZ Zrt., TERMOSTAR Kft., egyéb energiaszolgáltatók.

Első lépésben létrejött a projektársaság, majd elkészült a szindikátusi szerződés. Ezt követően készül a geotermikus tartalékok és azok potenciáljának értékeléséről és távfűtési célú felhasználásáról szóló Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmány, majd a Részletes Megvalósíthatósági Tanulmány.

Először a geológiai vizsgálatok, kutatófúrások készülnek, majd a kútfúrások és a távfűtőmű kerül fokozatosan kibővítésre.

Előkészítés: 2013. június 30.

Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmány: 380 ezer Euro, ebből önerő: 95 ezer Euro

Projekt becsült összértéke: 30 millió Euro

7.5. A Járműipari Intézet kialakítása

A Mercedes Kecskemétre települése a város felsőoktatási intézménye, a Kecskeméti Főiskola számára is kihívást jelent. A Dél-alföldi Régió legnagyobb főiskolája már a gyárépítés hírének bejelentése után megkezdte a járműipari képzések feltételeinek kialakítását (pl. akkreditációs eljárás lezárása, járműipari tananyag-fejlesztés megvalósítása), ami most jelentős állomásához érkezett a **Járműtechnológia Tanszék új épületének** megvalósítására elnyert pályázattal (TIOP-1.3.1-10/1-2010-0003).

Az önrésszel együtt összesen 1 milliárd 415 millió forintból a Kecskeméti Főiskola Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskolai Karán megvalósuló új Járműtechnológiai Tanszék épülete, a legmagasabb színvonalon fogja biztosítani az elkövetkező években az autóiparhoz kapcsolódó képzések és kutatások infrastrukturális hátterét.

Az alagsorral együtt háromszintes épületben többek között helyet kapnak olyan, a modern járműtechnikai oktatásban és kutatásban elengedhetetlen eszközök, mint a dinamikus motorfékpad, a teljes jármű hajtására és fékezésére alkalmas próbapad, valamint gépkocsi alrendszerek vizsgáló és mérő berendezései. Az intézetben kialakítanak a mechatronikai komponensek vizsgálatára alkalmas környezetállósági laboratóriumot, járműelektronikai laboratóriumot és a régióban egyedülállóan egy teljes járműfényező laboratóriumot is. Ezeket az eszközöket a főiskola és a Mercedes Benz által aláírt együttműködési megállapodás értelmében a Mercedes is igénybe veheti oktatási célokra.

A járműmérnöki alapszak akkreditálása megtörtént, így 2012 őszén beindulhatott a képzés a Kecskeméti Főiskolán, s várhatóan még ebben az évben elkészül az új tanszéki épület is, ahol a 2012/2013-as tanév második félévétől kezdődhet meg az oktatás. Az infrastruktúra fejlesztésével párhuzamosan szintén uniós támogatással folyik a szak tananyagának frissítése, átdolgozása is, így a leendő járműmérnökök valóban a legkorszerűbb eszközök, s tananyagok használata mellett folytathatják majd tanulmányaikat a Kecskeméti Főiskolán.

7.6. A Kecskeméti Gyógyintézeti Központ létrehozása

A jelenleg folyó legnagyobb kecskeméti beruházás a „**Kecskeméti Gyógyintézeti Központ** – hatékony egészségügyi rendszer Bács-Kiskun megyei modellje” című projekt a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program támogatásával valósulhat meg (TIOP-2.2.7-07/2F/2-2009-0004). A több mint 11,5 milliárd forintos összköltségvetéssel rendelkező projekt, jelentős minőségi ugrást eredményez az egészségügyi ellátás terén nem csak Kecskeméten, hanem ellátó körzetének egészében.

A megyei önkormányzat kórházának Nyíri úti telephelyén 2011 februárjában kezdődtek meg a munkálatok. A közműkiváltásokat követően indulhatott el az új, 15 ezer négyzetméteres kórházi szárny építése, melyben anya-gyermek központ, valamint szív-, és érrendszeri centrum fog működni. Emeletráépítéssel 1.300 négyzetméterrel bővül a rendelőintézet, valamint 2.200 négyzetméter meglévő terület átalakítása történik meg a diagnosztikai épületben. Emellett mintegy 3 milliárd forint értékben 454 új orvosi gép, illetve műszer kerül beszerzésre. A Kecskeméti Gyógyintézeti Központ előreláthatóan 2013-tól tudja majd fogadni a gyógyulni vágyókat.

„Kecskeméti Gyógyintézeti Központ kialakítása” új épületek létesítésével, és a meglévő épületek átalakításával az alábbi műszaki tartalmat foglalja magában:

Anya-Gyermek és Szív-Érrendszeri Központ

A "T" alaprajzot formázó új kórházi tömb (un. „A” épület) a meglévő Hotel épület előtt vezető belső utca melletti parkosított területen kerül elhelyezésre, szabadon álló beépítéssel, részben alapincézve, földszint és öt emelet szintszámmal, 8 db felvonóval; összesen 15 093,74 m² nettó szintterülettel.

Előcsarnok épület

Az "L" alaprajzú, kétszintes kialakítású előcsarnok összekötő hídként funkcionál az új épület és a meglévő Hotel épület között az első emelet magasságában 1 db mozgójárdával és 2 gyalogos rámpával, 2 db személyfelvonóval; összesen 590,23 m² nettó szintterülettel.

Diagnosztikai épület belső átalakítása

Az épület földszintjén bővített patológia kialakítására, valamint az 1. és 2. emeleten a képalkotó diagnosztikai egységek korszerűsítésére, összesen 2 220,90 m² nettó szintterületen kerül sor. Emeletráépítéssel már megtörtént a Rendelőintézet épületének bővítése, melyben 2 db felvonó is beépítésre került. A meglévő 2. emeleten a DEXA helyiség kialakítása, és az új 3. emeleten a járóbeteg központi diagnosztika fejlesztése valósul meg összesen 1 340,93 m² nettó szintterületen.

Környezetrendeezés

Az építési munkák mellett megtörténik a környezet rendezése, melynek során, telken belül összesen 273 parkolóhely kiépítése, és meglévő parkolók átalakításával mozgássérült parkolók kialakítására kerül sor. A parkosítás eredményeként – az extenzív tetőkertek területével együtt – összesen 43.931 m² zöldfelület kialakítására kerül sor.

7.7. Belvárosi Galéria multifunkcionális közösségi központ létrehozása

A Rákóczi út turisztikai és kulturális funkcióját erősítheti a jövőben az a fejlesztési elképzelés, amely a Rákóczi út 4. és Szabadság tér 5. szám alatt található ingatlanokban alakítana ki – pályázati forrás felhasználásával – egy többfunkciós ifjúsági-közművelődési intézményt. A tervezett intézmény egy olyan többfunkciós közösségi tér létrehozását célozza, amelyben egyszerre jelennének meg a biztonságos szórakozást és a mindenki számára elérhető kultúrát nyújtó közösségi, vendéglátási és művelődési funkciók. A védett és színvonalas intézményi környezetben, jellemzően a galéria működtetőinek saját közösségi programjai, illetve az önkormányzat és intézményei által szervezett rendezvények, kiállítások valósulhatnak meg. Hangsúlyosan jelennek meg a tervezett intézmény koncepciójában a munkaerőpiacra való be- vagy visszajutást támogató képzések, tanácsadások, karrier-expók is, együttműködve a Kecskeméti Főiskolával. A koncepció fontos tartópillérei továbbá a művészeti-hagyományőrző tevékenységek (különös tekintettel a helyi erősségekre, mint például a kézművesség, a fotó, az animáció, az öko- vagy a képzőművészet), illetve a szakmai tanácsadás és szolgáltató tevékenység.

A támogatás keretében megvalósítandó fejlesztés: a pályázati célokat elfogadva Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a TIOP 1.2.1/A-12/1 kódszámú pályázati felhívásra tervezi benyújtani a projektet. A projekt teljes költségvetése meghaladja az 590 millió Ft-ot. A pályázati elképzelés kedvező elbírálása esetén a tervezett kivitelezés 2013-2014 folyamán várható.

A Belvárosi Galéria szakmai alapkoncepciója, egy olyan fiataloknak épülő multifunkcionális közösségi tér kialakítását célozza, melynek profilja 4 funkcióra épül:

Közösségi funkció:

- kiállítótér
- koncert tér
- kulturális-művészeti projektek, akciók megvalósítási helyszíne
- önkéntes közösségek, formális és nem formális csoportok bázishelye
- alkalmi és rendszeres rendezvények helyszíne
- street art, street sport és extrém sport programok szervezőhelye

Képzési funkció:

- felnőttképzések helyszíne, új tanulási formák megvalósítására alkalmas terek
- szabadegyetem, tudományos rendezvények

- idegennyelv oktatás
- tehetséggondozás, kompetencia fejlesztés

Szórakozási és élményfunkció:

- öko-művészetek, műhelymunkák
- performance, live act
- filmvetítések
- népművészet
- kézművesség
- zenei hagyományőrzés
- olvasóköri

Területi ifjúsági-közművelődési tanácsadói funkció:

- a térségben működő közművelődési intézmények tevékenységének és szolgáltatásainak segítése, támogatása;
- a területén működő nemzeti és etnikai (kiemelten a roma) nemzetiségi önkormányzatok, valamint közművelődési intézmények, szervezetek tevékenységének támogatása;
- a térség stratégiai szintű tervezésében való részvétel, szakmai közreműködés a területi és települési stratégiákban, különös tekintettel a kulturális, turisztikai, vidékfejlesztési stratégiák kialakítására;
- a térség kulturális turisztikai szempontú fejlesztésében való közreműködés;
- közreműködés a közművelődési minőségfejlesztés programjában – közművelődési szakemberek továbbképzése;
- térségi közművelődési, kulturális és kreatív iparral (média, elektronikus és nyomtatott sajtó, film, fotóművészet, stb.) kapcsolatos informatikai adatbázisok működtetése;
- részvétel a térség jelentősebb kulturális rendezvényeinek szervezésében, nemzetközi kulturális kapcsolatainak gondozásában;
- az egész életen át tartó tanulást segítő programok, szolgáltatások fejlesztésének, hatékonyságának elősegítése.